

Technická univerzita v Liberci
Hospodářská fakulta

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Rok odevzdání : 2000

Bc. Šárka Mošnová

Technická univerzita v Liberci
Hospodářská fakulta

Studijní program
Studijní obor

Ekonomika a management
Podniková ekonomika

K problematice poskytování vybraných bankovních úvěrů

To the problems of the given selected bank credits

DP - PE - KFÚ - 200025

Bc. Šárka Mošnová

Vedoucí práce : Prof. Ing. Václav Bakule, DrSc. (KFÚ)
Konzultant : Ing. Ludmila Krausová (KB, a.s. Jičín)

Počet stran : 73
Počet příloh : 13

26. května 2000

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Hospodářská fakulta

Katedra financí a účetnictví

Školní rok 1999/2000

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

pro Šárku Mošnovou

obor č. 6268 - 8 Podniková ekonomika

Vedoucí katedry Vám ve smyslu zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a navazujících předpisech určuje tuto diplomovou práci:

Název tématu: K problematice poskytování vybraných bankovních úvěrů

Zásady pro vypracování:

I. Obecná část:

1. K soudobé úvěrové politice obchodních bank České republiky
2. Postupy poskytování vybraných úvěrů Komerční bankou, a.s.
 - 2.1. Úvěrová smlouva jako základ úvěrového vztahu
 - 2.2. Způsoby poskytování, čerpání a splácení úvěrů
 - 2.3. Úrokové zatížení úvěru
 - 2.4. Základy řízení úvěrového rizika
 - 2.4.1. Příčiny úvěrového rizika
 - 2.4.2. Zdroje a krytí úvěrového rizika
 - 2.4.3. Úvěrové analýzy

II. Aplikační část:

1. Aplikace na fiktivní firmu zahrnující problematiku poskytování vybraných úvěrů v současných podmínkách KB
2. Porovnání podmínek pro poskytnutí vybraných úvěrů v rámci ČS, IPB a KB

Rozsah diplomové práce: 50 - 60 stran

(do rozsahu nejsou započítány úvodní listy,
přehled literatury a přílohy)

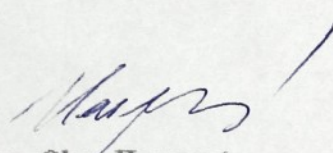
Doporučená literatura:

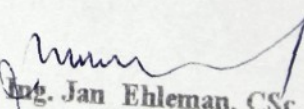
- Dvořák, P. : Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty, Linde, Praha, 1999
Revenda, Z. a kol. : Peněžní ekonomie a bankovníctví, Management Press, Praha, 1996
Revenda, Z. : Centrální bankovníctví, Management Press, Praha, 1999
Polidar, V. : Management úvěrových obchodů bank, Ekopress, Praha, 1995
Polidar, V. : Úvěrové obchody I., Bankovní institut, Praha, 1995
Peeraer, M. : Úvěrové obchody II., Bankovní institut, Praha, 1996
Ziegler a kol. : Finanční řízení bank, Bankovní institut, Praha, 1997
Waterhouse, P. : Zásady řízení úvěrů, Management Press, Praha, 1999
Waterhouse, P. : Úvod do řízení úvěrového rizika, Management Press, Praha, 1994
Büschgen, H.E. : Bankbetriebslehre, Gabler, Wiesbaden, 1989

Vedoucí diplomové práce: Prof. Ing. Václav Bakule, DrSc.

Konzultant: Ing. Ludmila Krausová

Termín odevzdání diplomové práce : 26. května 2000

Dr. Ing. Olga Hasprová
vedoucí katedry

Prof. Ing. Jan Ehleman, CSc.
děkan Hospodářské fakulty

V Liberci dne 10. listopadu 1999

Chtěla bych poděkovat Prof. Ing. Václavu Bakulemu z katedry Financí a účetnictví Hospodářské fakulty Technické univerzity v Liberci za příjemnou spolupráci a za veškeré poznatky, které mi poskytl při psaní této diplomové práce. Mé poděkování rovněž náleží i konzultantům Ing. Ludmile Krausové z úvěrového oddělení KB, a.s. v Jičíně, Ing. Váchové z úvěrového oddělení ČS, a.s. v Liberci a pí. Kopecké z úvěrového oddělení IPB, a.s. v Liberci za odborné konzultace a poskytnutí potřebných informací a materiálu.

Místopřísežné prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury pod vedením vedoucího a konzultanta.

Prohlášení k využívání výsledků diplomové práce

Jsem si vědoma toho, že diplomová práce je majetkem školy a že bez souhlasu děkana fakulty s ní nesmím disponovat (např. publikovat). Beru na vědomí, že po pěti letech si mohu diplomovou práci vyžádat v Univerzitní knihovně TU v Liberci, kde je uložena, a tím výše uvedena omezení vůči mé osobě končí.

V Liberci dne 26. 5. 2000

Šárka Hošnová

RESUMÉ

Diplomová práce je zaměřena na problematiku poskytování vybraných bankovních úvěrů a je rozdělena do dvou základních částí.

V obecné části bude pojednáno o soudobé úvěrové politice obchodních bank České republiky včetně charakteristiky bankovních úvěrových produktů a jejich kvantifikace za sledované období. V této části jsou rovněž vymezeny postupy poskytování vybraných úvěrů Komerční bankou, a.s. a veškeré oblasti s tím související jako jsou např. základy řízení úvěrového rizika, zajištění úvěrů, úvěrové analýzy apod.

V aplikační části je provedena analýza fiktivní firmy s cílem zhodnotit možnost poskytnutí či neposkytnutí bankovního úvěru, přičemž veškeré podklady nutné k posouzení úvěrového případu jsou uvedeny v přílohách. Součástí této aplikační statě je rozbor podmínek pro poskytnutí vybraných úvěrů v rámci ČS, IPB a KB, které jsou na klientovi požadovány.

The dissertation focused is intended on the problems of the given selected bank credits and is articulated to the two basic parts.

In the common part will be discussed about the contemporary credit politics of commercial banks of Czech Republic including the characterization of bank credits and their quantification of the follow season. In this part are demarcated processes of the given selected bank credits by the commercial bank and the all regions, which are connected for example with the basics of proceedings of credit risk, ensuring of credits, credits analyse etc.

In the application parts is exesuted the analyse of fictitious firm with the aim to value the possibility of giving or no giving of bank credit. All bases, which are necessary to the considering of the credit case, are introduced in the enclosures. In the application parts is an analysis of conditions for the given of selected bank credits in the ČS, IPB and KB, which are requested by the custom.

Úvod	9
I. OBEČNÁ ČÁST	10
1. K soudobé úvěrové politice obchodních bank České republiky	10
1.1. Definice pojmu „úvěr“	10
1.2. Systematizace bankovních produktů	11
1.3. Členění a druhy bankovních úvěrů	11
1.4. Bankovní úvěrové produkty	12
1.5. Stručná charakteristika jednotlivých úvěrů	13
1.5.1. Krátkodobé úvěry	13
1.5.2. Bankovní střednědobé a dlouhodobé úvěry	16
2. Postupy poskytování vybraných úvěrů Komerční bankou, a.s.	18
2.1. Subjekty a druhy bankovních úvěrů	18
2.1.1. Subjekty bankovních úvěrů	18
2.1.2. Druhy bankovních úvěrů	21
2.2. Proces poskytování komerčních úvěrů	22
2.3. Úvěrová smlouva jako základ úvěrového vztahu	24
2.4. Způsoby poskytování, čerpání a splácení úvěrů	25
2.4.1. Způsoby poskytování úvěrů	25
2.4.2. Způsoby čerpání úvěrů	26
2.4.3. Způsoby splácení úvěrů	27
2.5. Úrokové zatížení úvěrů	30
2.6. Základy řízení úvěrového rizika	33
2.6.1. Příčiny úvěrového rizika	36
2.6.2. Zajištění úvěrů	38
2.6.3. Zdroje krytí úvěrového rizika	44
2.6.4. Úvěrové analýzy	46
II. APLIKAČNÍ ČÁST	51
1. Aplikace na fiktivní firmu zahrnující problematiku poskytování vybraných úvěrů v současných podmínkách KB	51

2.	Porovnání podmínek pro poskytnutí vybraných úvěrů v rámci ČS, IPB a KB	63
2.1.	Podklady nutné k žádosti o poskytnutí úvěru v KB, a.s.	63
2.2.	Odlišnosti při poskytování investičního úvěru v KB, ČS a IPB	65
Závěr		68
Seznam použité literatury		72
Seznam příloh		73

Seznam zkratek

apod.	a podobně
a.s.	akciová společnost
atd.	a tak dále
CM	cizí měna
č.	číslo
ČMZRB	Českomoravská záruční a rozvojová banka
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČS	Česká spořitelna
DOZ	doba obratu zásob
FÚ	Finanční úřad
IPB	Investiční a poštovní banka
kap.	kapitola
KB	Komerční banka
Kč	korun českých
mil.	miliony
např.	například
OSSZ	Okresní správa sociálního zabezpečení
pozn.	poznámka
příp.	případně
r.	rok
resp.	respektive
RÚVK	rentabilita úhrnného vloženého kapitálu
RVK	rentabilita vlastního kapitálu
Sb.	sbírky
s.	strana
tis.	tisíce
tj.	to je
tn.	to znamená
tzv.	tak zvaný
zejm.	zejména
%	procenta
¹	označení: odkaz č. 1 (přesně citovaný) – pod čarou na konci stránky
[1]	stat' (ne přesně citovaná) vycházející z literatury dle pořadí

ÚVOD

Předpokladem pro úspěšný rozvoj tržní ekonomiky je existence dobře fungujícího bankovního sektoru. Hlavní role banky v tržním hospodářství je role finančního zprostředkovatele, který shromažďuje finanční prostředky a na vlastní riziko je půjčuje, a přitom realizuje zisk. Případné ztráty by banka měla minimalizovat *vlastním kvalitním úvěrovým procesem* a maximální snahou o úspěšné zakončení úvěrového obchodu.

Nacházíme se v období již rozvinutého soukromého podnikání, kdy se téměř žádný podnikatel neobejde k financování své podnikatelské činnosti bez poskytnutého úvěru příslušnou bankou. Vyskytuje se celá řada rozličných klientů co se týče typu subjektu, ale především jejich bonity, kteří žádají banku o poskytnutí úvěru. Banka proto přistupuje ke každému úvěrovému případu individuálně s velkým důrazem na vysoký standard hospodářské způsobilosti dlužníka za účelem zajištění pravidelného splácení úvěru.

Problematiku poskytování úvěrů jsem si zvolila z toho důvodu, abych získala větší přehled o veškerých podmínkách a povinnostech dlužníka, které musí být splněny dříve než je poskytnut úvěr. Důležité však je, aby každý úvěrový případ byl dostatečně zajištěn pro případ nesolventnosti klienta.

Cílem této diplomové práce je vymezit bankovní úvěrové produkty, zmínit se o dílčích postupech souvisejících s poskytováním úvěrů a především nastínit problematiku poskytování úvěrů na příkladu fiktivní firmy s konečným posouzením možnosti poskytnutí investičního úvěru této firmě ve výši 2 000 000,- Kč.

Úvěrový případ fiktivní firmy Ing. Pavla Nováka CARCENTRUM zabývající se opravou a prodejem japonských automobilů uvažuji v současných podmínkách KB. Mým záměrem je rovněž porovnat podmínky poskytování komerčního úvěru na investiční prostředky této firmy i s jinými peněžními ústavami, jako jsou např. ČS a IPB.

Pokusím se vžít do role podnikatele žádajícího banku o poskytnutí střednědobého úvěru na investiční prostředky ve výši 2 000 000,- Kč, který je povinen bance doložit patřičné podklady související s hospodařením firmy k posouzení jeho žádosti o úvěr. Veškeré náležité doklady jsou součástí příloh.

I. OBECNÁ ČÁST

1. K SOUDOBÉ ÚVĚROVÉ POLITICE OBCHODNÍCH BANK ČESKÉ REPUBLIKY

Banka je podnik, který je specializován na obchodování s kapitálem v peněžní formě a spolu s tím na mnoho dalších finančních služeb spojených s úschovou a obsluhou tohoto kapitálu.¹

K bankovním obchodům se řadí nákup a prodej peněz. Nákup peněžních prostředků je prováděn ve formě vkladů na požádání, termínových a úsporných vkladů, emisí úvěrových cenných papírů a půjček od jiných bank. Takto získané peníze mohou banky dále půjčovat resp. prodávat i jiným klientům zejména formou úvěrů či půjček.

1.1. Definice pojmu „úvěr“

Odborná literatura uvádí několik definic úvěrů: „**Úvěr** je ekonomický vztah spjatý s rozvojem zboží výroby. Představuje formu pohybu peněžního fondu, který řeší časový nesoulad mezi momentem přeměny zboží v peníze a přeměny peněz ve zboží po uplynutí určité smluvní doby a současně rozpor mezi okamžikem uvolnění peněžních prostředků a momentem jejich dalšího použití.“² Dá se obecně říci, že **úvěr** je objem finančních prostředků, které věřitel poskytne dlužníkovi za podmínky pozdějšího splacení úvěru včetně předem sjednaných úroků.

Úvěry jsou považovány za rentabilní druh bankovních aktiv a vytvářejí podstatnou část výnosu. Nepřímo mají vliv na získávání vkladů a poskytování různých bankovních služeb. Úvěry ovšem představují svým charakterem rizikovější bankovní aktiva, neboť jsou nejvíce vystavena ztrátám.

Banky by měly být při poskytování úvěrů opatrné, kladou váhu na vysoký standard hospodářské způsobilosti dlužníka a na přesné splacení úvěrů, přičemž stejný důraz je kladen na hodnotu zajištění.

¹ POLIDAR, V.: Management úvěrových obchodů bank, Ekopress, Praha, 1995, s. 11

² ŠOLC M. a kol.: Stručný politický slovník, Svoboda, 1986, s. 319

1.2. Systematizace bankovních produktů

Systematizace bankovních produktů není jednoduchou záležitostí vzhledem k jejich velkému počtu a značné různorodosti. V odborných publikacích i bankovní praxi existuje celá řada přístupů k členění bankovních produktů vzájemně se lišících volbou kritérií, podle kterých se systematizace provádí. Velmi rozšířený, možno říci klasický, je přístup členění bankovních produktů podle jejich *odrazu v bilanci banky* na aktivní, pasivní a neutrální.

- **Aktivní bankovní obchody** jsou takové, které se odrážejí v aktivech bilance banky. Banka při nich vystupuje v postavení věřitele, vznikají jí různé pohledávky (např. při poskytování úvěrů, nákupu dluhových cenných papírů) nebo jí vznikají v jejich důsledku určitá vlastnická práva (např. při zakoupení majetkových cenných papírů).
- **Pasivní bankovní obchody** se nacházejí na pravé straně bilance, v pasívech banky. Jedná se především o obchody, kdy banka získává na úvěrové bázi cizí kapitál (např. příjem vkladů, emise vlastních dluhopisů). Banka je při těchto obchodech v dlužnickém postavení, vznikají jí různé závazky.
- **Neutrální bankovní obchody** jsou takové, při nichž banka nevystupuje přímo ani ve věřitelském ani v dlužnickém postavení, a proto se tyto obchody neobjevují v bilanci banky, jsou bilančně neutrální neboli podrozvahové. Jedná se např. o vydané záruky, dokumentární akreditivy apod.

[1]

1.3. Členění a druhy bankovních úvěrů

Bankovní úvěry můžeme členit dle různých kritérií. Zpravidla jsou úvěry členěny podle **doby** jejich splatnosti, a to na:

krátkodobé (do 1 roku)

střednědobé (od 1 roku do 4 let)

dlouhodobé (nad 4 roky)

[4]

Krátkodobé úvěry bank mají formu:

- jednorázově splatného úvěru
- kontokorentního úvěru
- revolvingového úvěru
- směnečných úvěrů, které tvoří několik druhů úvěru (směnečný eskontní úvěr, negociační úvěr, akceptační úvěr, remboursní úvěr)
- ručitelský (avalový) úvěr
- lombardní úvěr

Speciální formy střednědobých a dlouhodobých úvěrů:

- emisní půjčka
- úvěrový úpis (závazková listina)
- hypoteční úvěr

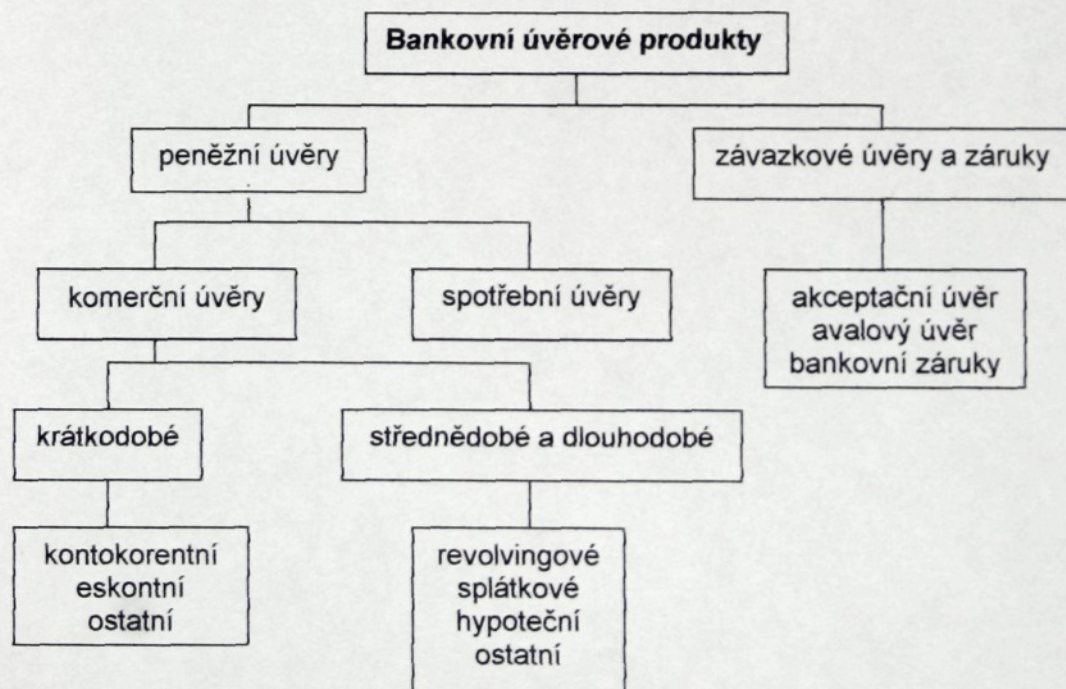
1.4. Bankovní úvěrové produkty

Za bankovní úvěrové produkty lze považovat ty produkty, které umožňují klientům určitý způsob jejich financování. Z hlediska banky se tedy jedná především o poskytování finančních prostředků svým klientům, ale i o takové formy, kdy banka garantuje pouze závaznou formu poskytnutí prostředků v případě splnění určitých okolností.

Struktura bankovních úvěrových produktů

Poskytování úvěrů patří mezi nejdůležitější obchody komerčních bank a existuje jich celá řada různých druhů. Je ovšem zapotřebí podotknout, že se nejedná v následujícím schématu o úplný výčet produktů, nýbrž pouze o jeden z mnoha možných přístupů k členění těchto produktů. V praxi i odborných publikacích se zajisté setkáme s odlišnými přístupy, které dávají do popředí jiná kritéria, nežli jsou uvedena ve schématu.

Obrázek č. 1. - Přehled základních druhů úvěrových produktů ³

³ DVOŘÁK P.: *Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty*, Linde, 1999, s. 271

Základní členění bankovních úvěrových produktů vychází z podstaty dané bankovní službou pro klienta.

- *Peněžní úvěry* – znamenají skutečné poskytnutí likvidních peněz v hotovostní nebo obvykle v bezhotovostní podobě, kdy musí klient v dohodnuté lhůtě splatit přijatý úvěr včetně úroků.
- *Závazkové úvěry a záruky* – banka se pouze v určité formě zaručuje za svého klienta a zavazuje se splnit jeho závazek, tudíž se nejedná z hlediska klienta o bezprostřední získání likvidních prostředků.

1.5. Stručná charakteristika jednotlivých úvěrů

1.5.1. Krátkodobé úvěry

Kontokorentní úvěr je úvěr poskytnutý bankou klientovi jako pevný (nepřekročitelný) rámec na jeho běžném účtu. Formálním základem kontokorentního úvěru je *kontokorentní účet* neboli tzv. (kontokorent, běžný účet, žirokonto). K tíži běžného účtu klienta se účtují veškeré peněžní úhrady a ve prospěch účtu se přispisují všechny platby došlé od odběratelů a jiných plátců. Tímto vzniká na účtu kreditní nebo debetní zůstatek, kterým klient čerpá bankou poskytnutý úvěr. Veškeré úvěry jsou bankou poskytovány na základě úvěrových smluv, kde je mimo jiné uvedena výše tzv. *úvěrového rámce*. Úvěrový rámec určuje maximálně přípustný debet na kontokorentním účtu. Vymezení úvěrového rámce závisí na úvěrové potřebě klienta (vyrovnání výkyvů běžného účtu, krátkodobé pořízení oběžného majetku, sezónní potřeba oběžného majetku, krátkodobé investiční výdaje,...), na výsledku provedené analýzy úvěrové způsobilosti a na úvěrových možnostech banky.

Banka zpravidla toleruje i určité *krátkodobé překročení* úvěrového rámce, což může být spojeno pro klienta s dodatečnými (sankčními) úrokovými náklady. Překročení bývá tolerováno pouze v minimální výši a na minimální dobu.

Výhody a nevýhody kontokorentního úvěru

Pro klienta je velkou výhodou kontokorentního úvěru, že má možnost čerpat úvěr *pohotově* podle své momentální potřeby je však relativně *dražším* úvěrem v porovnání s ostatními druhy.

Pro banku je výhodou relativně vysoká *úroková sazba*. Nevýhody plynou z možného rizika nevyužití úvěrových zdrojů v případě podstatného nečerpání předpokládané výše

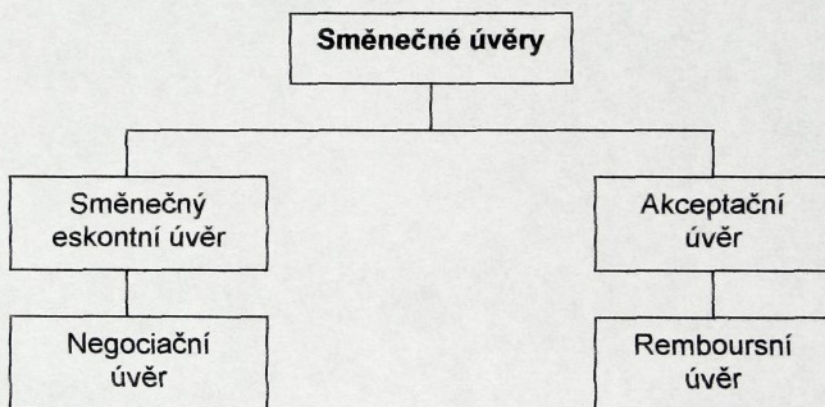
úvěru, s čímž jsou spojeny i vyšší *nároky na řízení likvidity*.

Revolvingové úvěrování znamená úvěrování na úvěrovém účtu klienta do předem dohodnuté výše, nečerpaná část úvěru se automaticky zvyšuje o klientem provedené splátky. Čerpaná výše úvěru je upřesňovaná podle požadavků klienta a momentálního stavu jeho oběžných prostředků.

Směnečné úvěry jsou založeny na existenci a zvláštnostech *směnky* jako cenného papíru, který obsahuje bezpodmínečný závazek nebo příkaz zaplatit stanovenou peněžní částku v určitou dobu na určitém místě. Směnečný úvěr je poskytován ve dvou základních formách, kterými jsou *směnečný eskontní úvěr* a *akceptační úvěr*. [4]

Od obou základních forem lze odvodit další dvě modifikace, a to *negociační úvěr* a *remboursní úvěr*.

Obrázek č. 2. – Členění směnečných úvěrů

Směnečný eskontní úvěr spočívá v *odkupu (eskontu) směnky před její splatností (dospělostí)* se srážkou úroku (diskontu) za dobu od eskontu do dne splatnosti směnky (resp. platebního dne). Ve skutečnosti se jedná o *zvláštní úvěrový vztah*, kdy banka při dospělosti předkládá směnku k proplacení hlavnímu směnečnému dlužníkovi (výstavci u vlastní směnky, směnečníku u traty). Ke splacení úvěru dojde tehdy, pokud směnečný dlužník uhradí směnku. Jestliže však směnka není proplacena, prezentuje banka směnku k proplacení poslednímu indosantu, tj. poslednímu majiteli směnky. Když banka neuspěje, je zaveden soudní spor proti kterémukoliv z dlužníků. Banka může ještě před dobou splatnosti směnku dále *reeskontovat* (odprodat) na jiné subjekty.

Negociační úvěr vzniká v případě eskontního úvěru při styku se zahraničím. Obsah negociačního úvěru spočívá v tom, že dovozce předem zprostředkovává zahraničnímu dodavateli u banky eskont směnky vystavené dodavatelem (vývozcem) na dovozce nebo banku. Banka, která odkupuje směnku spolu s ostatními dokumenty, vystupuje jako *negociační banka*. *Negociace*⁴ je tedy odkup cizích vývozcem vystavených smének určitou bankou – negociační bankou, která tak činí na základě příslibu zaplacení od banky dovozce.

Výhodou negociačního úvěru je především to, že umožňuje vývozci dodat zboží proti hotovému placení; naopak dovozce provádí placení až v době splatnosti směnky.

Akceptační úvěr je druhem závazkového úvěru, který je nerozlučně spojen se smenkou. Banka při poskytnutí akceptačního úvěru tedy nedává klientovi bezprostředně likvidní peníze, ale v zásadě garantuje zaplacení určitého závazku svého klienta. Při poskytnutí akceptačního úvěru akceptuje banka (*akceptační banka*) od svého klienta (*příjemce akceptačního úvěru*) nebo jím pověřené osoby na ni vystavenou cizí směnku s podmínkou, že klient musí složit peněžní prostředky k pokrytí závazku u banky ještě před splatností směnky. Banka se tak stává hlavním směnečným dlužníkem a je tedy (bez ohledu na to, zda ji klient složí či nesloží prostředky k pokrytí závazku) povinna v den dospělosti směnku proplatit.

Výhody akceptačního úvěru: Prodávající si tímto způsobem *zajišťuje řádné a včasné zaplacení směnky*, kterou mu zaplatil kupující. Směnka akceptovaná solidní bankou je totiž mnohem jistější nežli směnka akceptovaná pouze přímo kupujícím, jehož bonita je mnohdy obtížně zjištělná. Proto i své uplatnění akceptačního úvěru se nachází v oblasti zahraničního obchodu.

Remboursní úvěr je formou akceptačního úvěru přizpůsobeného v rámci mezinárodního obchodu. Vzniká tím, že banka (*remboursní banka*) na žádost dovozce akceptuje směnku, kterou na ni vystaví vývozcem. Akcept směnky se uskuteční proti předání dokumentů spojenému s obchodní operací. Remboursní banka oznamuje vývozci, že na základě příkazu (žádosti) dovozce se zavazuje akceptovat směnku, kterou na ni vývozcem vystaví a v den splatnosti ji řádně zaplatit. Pokud vývozcem splní podmínky kontraktu, má jistotu, že za vyvezené zboží dostane zaplacení, neboť akcept banky představuje prvotřídní zajištění úvěru.

⁴ DVOŘÁK P.: *Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty*, Linde, 1999, s. 287

Výhody remboursního úvěru: Vývozce má zabezpečenou úhradu vyvezeného zboží a v řadě případů i možnost disponovat peněžní úhradou dříve, než dovozce zboží skutečně obdrží. Dovozece nachází svoji výhodu v tom, že akcept směnky je spojen s převzetím dokumentů remboursní bankou, tudíž akcept je vázán na skutečnost, že zboží bylo odesláno a vývozce splnil podmínky kontraktu.

Při poskytnutí **ručitelského (avalového) úvěru** banka *přijímá záruku za závazek svého klienta vůči třetí osobě*. Může se například jednat o platební závazek nebo o závazek za provedení služby či dodání zboží. Podobně jako u akceptačního úvěru se jedná ze strany banky o *zapůjčení důvěry (kreditu)*.

Ručitelský úvěr se může vyskytovat zejména v následujících formách :

- *avalový úvěr ve formě ručení* spočívá v tom, že banka jako ručitel se zavazuje uhradit určitý závazek za svého klienta, pokud tak neučiní on sám.
- *směnečný aval* poskytuje banka tím, že se směnečnou doložkou („per aval“, „jako rukojmí“) zaručuje za některého ze směnečných dlužníků a ručí potom shodně jako tato osoba.

[1]

Výhodou ručitelského úvěru je dosažení výnosu bez použití vlastních likvidních prostředků při omezeném úvěrovém riziku (vysoké bonitě klienta). Pro klienta je ručitelský úvěr především prostředkem, který mu umožní získat zakázky. Při poskytnutí tohoto úvěru zpravidla nemusí bance předkládat žádné zajištění.

Lombardní úvěr je *úvěr zajišťovaný zástavou movité věci nebo práva* (ruční zástavou). Úvěr je poskytován na *pevnou částku po celou dobu sjednané lhůty splatnosti*, částka úvěru je úročena úrokovou sazbou nezávisle na jejím využití dlužníkem a je zajištěn zástavou movité věci nebo práva. Pro zajištění lombardního úvěru jsou přijímány jen majetkové hodnoty, které jsou vhodné pro předání, hodnotově stabilní, ale především tržně obchodovatelné. Podle druhu zástav lze rozlišovat různé druhy lombardního úvěru:

Lombardní úvěr na: - cenné papíry

- směnky
- zboží
- faktury a účetní pohledávky
- drahé kovy a jiné cennosti

[4]

1.5.2. Bankovní střednědobé a dlouhodobé úvěry

Tento typ úvěru se zpravidla vždy poskytuje na určitý účel. Používá se většinou pro potřeby financování pořízení investičního majetku

Emisní půjčka představuje úvěr poskytnutý odkoupením dluhopisů. Tato půjčka je zpravidla tvořena množstvím dílčích dluhopisů roztríděných do příslušných sérií, přičemž dlužní úpisy v každé sérii zní na stejnou nominální hodnotu a splatnost. Celkovou částku emisní půjčky tvoří součet nominálních hodnot všech dílčích dlužních úpisů. Emisní půjčku lze zařadit mezi listinné úvěry. Dlužník vystavuje dluhopis na úvěrovou částku a úrok. Poté je dlužní úpis předán věřiteli proti obdržení úvěrové částky.

Výhody emisní půjčky: Věřitel má možnost zpeněžit dluhopis před lhůtou jeho splatnosti. Dlužník (emitent) si může prostřednictvím emise dluhopisů opatřit značně velký peněžní úvěr.

Častější způsob nové emise dluhopisů je prováděn v zaknihované formě, tzn. že není vydávána listina jako cenný papír, ale všechny předepsané náležitosti (majitel, nominální hodnota, splatnost, úrok a úrokové termíny) jsou evidovány pouze v paměti počítače.

Úvěrový úpis je úvěr, které banky poskytují *na základě podepsané písemné dlužní listiny*. Obsahem listiny jsou podmínky úvěru: především výše a čerpání, splatnost a průběh splácení úvěru a úroková sazba. Závazková listina slouží věřiteli jako *důkaz o pohledávce*, ovšem není *cenným papírem*, což znemožňuje věřiteli zpeněžit půjčku před lhůtou splatnosti.

Hypoteční úvěry se používají k financování výstavby či pořízení nemovitosti. Podle naší zákonné úpravy jsou hypoteční úvěry vymezeny dvěma charakteristickými rysy. Jedná se o úvěry poskytované na investice do nemovitostí na území České republiky nebo na její výstavbu či pořízení a dále je jejich splácení zajištěno zástavním právem k této nebo jiné nemovitosti na území České republiky. [4]

V příloze č. 1 uvádím objemy úvěrů:

podle účelu za období od r. 1995 – 1998 (tabulka č. 1)

podle sektoru a odvětví r. 1995 – 1998 (tabulka č. 2)

vývoj úvěrové emise r. 1993 – 1999 (tabulka č. 3)

2. POSTUPY POSKYTOVÁNÍ VYBRANÝCH ÚVĚRŮ

KOMERČNÍ BANKOU, A.S.

Banka uskutečňuje úvěrové obchody na základě obchodní politiky KB a pravidel, které vydává ČNB. Úvěry jsou poskytovány jednak podnikatelským subjektům a dále občanům za předem dohodnutých podmínek, které jsou uvedeny ve smlouvě o úvěru.

Za **podnikatelský subjekt** jsou považovány právnické osoby a fyzické osoby – podnikající na území ČR. Při realizaci úvěrových obchodů je nutné brát v úvahu některé základní principy jako jsou: - návratnost úvěru

- zajištění úvěru
- ziskovost úvěrového obchodu
- účelovost použití poskytovaného úvěru

2.1. Subjekty a druhy bankovních úvěrů

2.1.1. Subjekty bankovních úvěrů

Za podnikatelský subjekt jsou považovány fyzické a právnické osoby, které lze rozdělit do patřičných skupin podle následujících hledisek:

I. Právnické osoby

1. Právnické osoby zapisující se do obchodního rejstříku

- jedná se především o:

- a) Obchodní společnosti (akciová společnost, společnost s ručením omezeným, komanditní společnost, veřejná obchodní společnost)
- b) Družstva
- c) Státní podniky

- vznikají dnem zápisu do obchodního rejstříku

2. Právnické osoby podle občanského zákoníku

- a) Zájmová sdružení právnických osob
- b) Nadace – účelová sdružení majetku
- c) Územní jednotky samosprávy – obce

3. *Ostatní právnické osoby, které se nezapisují do obchodního rejstříku a řídí se zvláštními předpisy.* např. ČTK, Český rozhlas, ...

II. Fyzické osoby - podnikatelé

1. Fyzické osoby podnikající na základě živnostenského oprávnění

- a) U živností volných je průkazem oprávnění k podnikatelské činnosti *živnostenský list*.
- b) U živností koncesovaných je průkazem oprávnění k podnikatelské činnosti *koncesní listina*.

2. Soukromí zemědělci

3. Podnikatelé podnikající na základě zvláštních zákonů

Jedná se především o lékaře, veterináře apod., kdy průkazem podnikatelského oprávnění je např. rozhodnutí o registraci vydané příslušným okresním (obvodním) úřadem, magistrátním úřadem nebo Ministerstvem zdravotnictví ČR.

Fyzické osoby – podnikatelé mají možnost se zapsat do obchodního rejstříku, z něhož výpis v těchto případech vyžaduje KB.

Je nutné podotknout, že i jednou z podmínek banky pro poskytnutí úvěru je ta skutečnost, kdy klient musí mít veden běžný účet u této banky. Pro banku je totiž vývoj na běžném účtu důležitým a spolehlivým indikátorem pro posouzení bonity klienta.

Žádost o každý úvěr musí být podrobně posouzena a doložena hodnocením finančních údajů vypracovaným úvěrovým pracovníkem. Při posuzování úvěru provede bankovní analytik analýzu bonity klienta a posoudí reálnost úvěrového obchodu. Částka, o kterou klient žádá, by měla být přiměřená jednak jeho vlastním zdrojům, které sám do obchodu vkládá a jednak navrhovanému zajištění.

Na základě analýzy dojde k **vypracování návrhu na poskytnutí úvěru**, jehož podstatou je přehodnocení:

- důvěryhodnosti, objektivnosti a kompletnosti předložených dokladů
- kvality podnikatelského záměru vedoucí k zabezpečení návratnosti úvěru
- zajištění navrhovaného úvěru (nemovitě věci, bankovní záruka a jiné)
- čerpání a návratnosti zdrojů

Odmítnutí žádosti o úvěr v případě pochybného klienta může znamenat, že banka přijde o klienta, nikoliv však o své peníze. Rovněž nesmyslné je, vystavit se zbytečně

vysokému riziku z důvodu vzniklých obav, že příslušný obchod uzavře konkurenční banka.

Banka musí být dostatečně a jasně přesvědčena, že analyzovaný obchod je po všech stránkách v pořádku, přičemž se opírá zejména o tzv. „podnikatelský záměr“, ale současně také i o informace z mezibankovního styku.

Každá firma, která přistupuje k bance s úmyslem zažádat si o poskytnutí úvěru musí mít zpracovaný **podnikatelský záměr**. Jedná se v podstatě o dokument, který obsahuje souhrnnou představu subjektu o jeho podnikatelských aktivitách. Hlavním posláním a cílem podnikatelského záměru je prokázat bance návratnost vložených prostředků, a tím ji přesvědčit, aby se účastnila svými obchody na realizaci tohoto záměru. Banka potřebuje získat od klienta co možná nejvíce informací potřebných k adekvátnímu posouzení obchodního případu. Jedná se např. o následující údaje:

- předmět a cíle podnikatelského záměru
- počty zaměstnanců
- základní charakteristika firmy a její výrobní činnosti
- stručný popis charakteru a typu výrobních a provozních zařízení
- další údaje o subjektu týkající se umístění firmy, zásad řízení, organizačního podnikání, spolehlivosti dodavatelů, kvality a dostupnosti pracovních sil, dosažených výsledků, apod.
- analýza předpokládaných tržeb a jejich prognóza
- analýza a prognóza poptávky, hlavního odběratele a platebních podmínek
- hlavní surovinové, materiálové a energetické vstupy v souvislosti s jejich objemy a dodavateli
- citlivost subjektu na změny cen vstupů
- platební podmínky dodavatelů
- marketingový plán, jehož podstatou je soustředit se i na propagaci výrobků včetně reklamy a na cenovou strukturu, přičemž banku v tomto případě především zajímá výše nákladů na tyto aktivity a jejich časové rozložení
- vliv podnikatelské činnosti na životní prostředí
- informace ohledně financování firmy, tzn. jedná se o uvedení všech budoucích finančních zdrojů včetně účelu a termínu jejich použití, ale i takových finančních zdrojů, které již byly do podnikání vloženy
- rizika podnikatelského záměru

Podnikatelský záměr musí mít každá firma vypracována bez ohledu na to, v jaké fázi své podnikatelské činnosti se v daný okamžik nachází. Zpracování podnikatelského záměru musí být reálné na základě solidní analýzy, z tohoto záměru musí být zřejmé, k jakému cíli subjekt směřuje a jakou strategii ve vazbě na rizika spojená s realizací záměru ke svému rozvoji volí.

2.1.2. Druhy bankovních úvěrů

Komerční úvěry

Komerční banka se zabývá v rámci svých aktivních obchodů realizací různých druhů úvěrů, které lze členit podle následujících hledisek:

- a) časové hledisko - krátkodobé (do 1 roku včetně)
 - střednědobé (nad 1 rok do 4 let včetně)
 - dlouhodobé (nad 4 roky)
- pozn. přičemž lhůta splatnosti se počítá od prvního dne čerpání úvěru.
- b) účelové hledisko - úvěr na - oběžné prostředky
 - investice
 - na oběžné prostředky revolvingový
 - provozní a investiční potřeby
 - na provozní a investiční potřeby revolvingový
 - přechodný nedostatek finančních prostředků
 - na nákup akcií nebo podílu v obchodní společnosti
- c) hledisko použité měny - v Kč
 - v CM (národní měna)
 - v euro měně (nadnárodní měna)
- d) hledisko metody úvěrování - úvěry splácené - jednorázově
 - postupně
 - úvěry - kontokorentní
 - revolvingové
- e) hledisko použitých zdrojů - úvěry kryté - vlastními zdroji KB
 - zdroji z mezibankovních úvěrových dohod
- f) hledisko závažnosti obchodu - úvěrové obchody - běžné
 - zvláštní (např. úvěry poskytované politickým stranám)

Úvěry občanům

Úvěry občanům lze rozdělit na :

- zaměstnanecké úvěry
- spotřebitelské úvěry
- hypoteční úvěrové obchody
- státní podpory bydlení

Spotřebitelské úvěry

- a) časové hledisko
- krátkodobé (do 1 roku včetně)
 - střednědobé (nad 1 rok do 4 let včetně)
 - dlouhodobé (nad 4 roky)
- b) účelové hledisko
- nákupní bezhotovostní úvěr
 - hotovostní neúčelový úvěr
 - úvěr na nemovitosti občanům

Hypoteční úvěry

- a) časové hledisko
- krátkodobé (do 1 roku včetně)
 - střednědobé (nad 1 rok do 4 let včetně)
 - dlouhodobé (nad 4 roky)
- b) účelové hledisko
- předhypoteční úvěr
 - hypoteční stavební úvěr
 - doplňkový úvěr k hypotečnímu úvěru
 - překlenovací hypoteční úvěr

Za „vybrané úvěry“ budu především považovat *komerční úvěry*, na které bych se chtěla později soustředit při problematice poskytování úvěrů v současných podmínkách KB, a.s. na fiktivní firmě.

Vzhledem k tomu, že úvěry jsou považovány za rizikovější bankovní aktiva, měly být banky při jejím poskytování velmi opatrné. Banka klade při poskytování úvěru velký důraz na vysoký standard hospodářské způsobilosti dlužníka a na pravidelné splácení úvěrů, aby mohla včas eliminovat klienty, kteří by pro banku představovali vysokou míru rizika.

2.2. Proces poskytování komerčních úvěrů

V současných podmínkách soukromého podnikání se vyskytuje celá řada rozličných klientů, kteří žádají banku o poskytnutí úvěru. V převážné většině se především jedná o právnické osoby. Klienti si své banky často vybírají podle toho, jak jsou dlouhodobě

schopny pečovat o jejich peníze. Obdobné měřítko ovšem zaujímají banky vůči svým potenciálním klientům, kteří se musí nejdříve podrobit tzv. předselekci.

Předselekce - jedná se o prvotní kontakt s klientem za účelem systematického sběru informací o samotném podnikateli a jeho činnosti. Banka nejprve klienta navštíví v místě jeho působení, kde si prověří prostředí a vybavení sloužící k podnikání. Seznámí se s charakterem podnikatelské činnosti a posoudí, zda podnikatelský záměr je pro banku akceptovatelný a současně jakou klient projevuje ochotu případný úvěr splácet.

Již při prvním kontaktu s klientem banka řeší otázku zajištění. Nejčastější formou zajištění bývají nemovitosti, u kterých je prověřován jejich stav. Klient je však seznámen s tím, že na nemovitost musí být vypracován odhad, který zpracuje odhadce prověřený bankou.

Dále banka prověřuje odběratelsko - dodavatelské vztahy, tj. úroveň spolupráce a zda jsou či nejsou uzavřeny písemné smlouvy o vzájemné spolupráci. Zkoumá jednak pozici klienta na trhu a zároveň i konkurenční prostředí.

Klient musí bance předložit sestavu závazků a pohledávek s členěním dle lhůt splatnosti. V případě, že objem závazků či pohledávek po splatnosti je vyšší než 20 % celkového objemu, klient předkládá způsob jejich řešení (tj. splátkový kalendář, zápočty, konkurz, likvidace apod.). Banka musí mít jistotu, že klient má vypořádány veškeré závazky vůči státním orgánům, jako jsou např. finanční úřad, sociální a zdravotní pojišťovna, obecní úřad, celní úřad apod.). Tuto skutečnost klient dokládá potvrzením od příslušných institucí. Klient též vyjadřuje souhlas nebo nesouhlas, zda v případě potřeby je ochoten ručit krycí blankosměnkou.

Pokud je banka ochotna jít do úvěrového vztahu, požaduje na žadateli současně s podáním žádosti o úvěr zaplacení zpracovatelské odměny, která v současné době činí dle platného sazebníku KB, a.s. 3 000,- Kč + 0,3 % z požadované výše úvěru. Po té se banka může zabývat podrobnější analýzou, na základě které banka dojde ke konečnému rozhodnutí, zda bude klientovi úvěr poskytnut či nikoliv.

Povinností každé banky je získat veškeré potřebné informace o klientovi a jeho podnikatelském záměru včetně výsledků hospodaření. Není však možné, aby banka znala detailně každého klienta, nicméně by si o něm měla vždy opatřit co nejvíce dostupných základních informací. Banka zvažující poskytnutí úvěru se nachází ve výhodnější situaci, pokud se jedná o klienta, se kterým již je v obchodním vztahu. V průběhu trvání tohoto

vztahu si banka totiž již nashromáždila informace o klientovi, o jeho schopnostech, finanční spolehlivosti a obchodní pověsti. Obecně platí, že čím úplnější jsou získané informace o klientovi, tím snazší bude kontrola dlužníka ze strany banky.

Banka má již předem sestavené speciální formuláře žádosti o úvěr, jejíž obsah je v souladu s vnitřními předpisy banky. Je však zřejmé, že požadované náležitosti se mohou u jednotlivých bank a různých druhů úvěru vzájemně lišit. Jsou stanovené základní náležitosti o úvěr, za které lze považovat:

- osobní údaje o žadateli – fyzické či právnické osobě
- oprávnění k podnikatelské činnosti
- předmět podnikatelské činnosti, doklad o oprávnění k podnikatelské činnosti
- účel, na jaký je úvěr požadován
- výše a měna požadovaného úvěru
- návrh předpokládaného režimu čerpání a splácení úvěru
- údaje o možných zajišťovacích instrumentech, které mohou být využity k zajištění poskytnutého úvěru (např. odhad, list vlastnictví, nabývací titul k nemovitosti)

Přílohu k žádosti tvoří:

- podnikatelský záměr
- údaje o dosavadní podnikatelské činnosti (zejm. rozvaha a výkaz zisku a ztrát a daňová přiznání za poslední 2 roky)
- podrobná prognóza vývoje finanční a důchodové situace klienta na celé období trvání úvěrového vztahu, tzv. kalkulace (pouze v případě restrukturalizace úvěru a úvěru na investice, oběžné prostředky a záruky se splatností větší než 1 rok)
- potvrzení od FÚ, OSSZ, zdravotní pojišťovny

Pokud klient vyhoví příslušným podmínkám banky a jeho žádost o úvěr je posouzena kladně, po té může následovat další dílčí krok úvěrového procesu a tím je **uzavření úvěrové smlouvy**.

2.3. Úvěrová smlouva jako základ úvěrového vztahu

Smlouvu o úvěru uzavírá na jedné straně banka v pozici věřitele a na druhé straně klient v pozici dlužníka (příjemce úvěru). Smlouva o úvěru má písemnou dohodu a je upravena dle obchodního zákoníku (§ 497 - § 507).

[14]

Podstata smlouvy o úvěru

Smlouvou o úvěru se zavazuje věřitel, že na požádání dlužníka poskytne v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky, a dlužník se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit úroky.⁵

Základní náležitosti smlouvy (první dvě náležitosti jsou podstatné)

- určení smluvních stran
- výše úvěru a měna, ve které je úvěr poskytnut
- lhůta, ve které může dlužník úvěr čerpat
- účel úvěru – ten je sjednáván ovšem pouze u účelových úvěrů
- doba splatnosti a způsob splacení úvěru
- výše a způsob stanovení úrokové sazby
- zajištění úvěru

[1]

Smlouva o úvěru je platně uzavřena tehdy, splňuje-li všechny předepsané náležitosti a je-li právoplatně podepsána oběma smluvními stranami.

Zánik smlouvy některým z následujících způsobů:

- **splněním** smlouvy, které spočívá v řádném splacení úvěru včetně úroků
- **dohodou** mezi bankou a klientem
- **odstoupením od smlouvy** – banka k tomuto způsobu zániku přistupuje tehdy, pokud nebyla splněna některá ze smluvních podmínek, jako např.:
 - byl úvěr použit dlužníkem v rozporu s účelem vymezeným ve smlouvě
 - použití úvěru ke smluvenému účelu je nemožné
 - je dlužník v prodlení s vrácením více než dvou splátek nebo jedné splátky po dobu delší než tři měsíce⁶
- **výpovědí**, kterou může podat každá z obou stran
Pokud by však nastal případ, kdy výpovědní lhůta není sjednána ve smlouvě, potom má dlužník možnost poskytnutí úvěru vypovědět s okamžitou účinností. Výpověď banky nabývá účinnosti až ke konci kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byla dlužníkovi doručena výpověď.

⁵ Zákon č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník, § 497

⁶ Zákon č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník, § 507

2.4. Způsoby poskytování, čerpání a splácení úvěrů

2.4.1. Způsoby poskytování úvěrů

Zásady poskytování úvěrů

Při poskytování úvěru se banky řídí některými zásadami :

- zásadou co **nejmenšího rizika**, aby k případným ztrátám nedocházelo vůbec, anebo aby byly sníženy na minimum. Banka proto zkoumá dlužníka z hlediska jeho důvěryhodnosti a spolehlivosti splácení úvěru.
- zásadou **rozdělení rizika** – Banka poskytuje úvěr podnikatelům, kteří jsou čini v různých oborech a odvětvích, a ne podnikům jednoho oboru a odvětví.
- zásadou **zajištění úvěru** předmětnými hodnotami a osobními jistotami proti nepříznivým dopadům vyplývajících z úvěrových rizik. Banky provádějí jednak prověrky hospodářské způsobilosti dlužníků a jejich bonity, ale rovněž požadují na klientech různé zástavy, záruky a práva, převedení věcí do vlastnictví, hypotéky, směnečné jištění, pojištění úvěrových objektů a úvěru. [5]

Způsob poskytování úvěrů klientům souvisí jednak s pravidly vydanými Českou národní bankou (ČNB) a dále s typem poskytnutého úvěru. Je známo, že ne každý úvěr je poskytován na základě stejných podmínek a na stejnou dobu. Pro každý typ úvěru je stanoven postup a podmínky, za kterých může být klientovi úvěr poskytnut. Veškeré úvěrové obchody musí být realizovány na základě obchodní politiky KB.

Již v předchozích kapitolách jsem se zmiňovala, že úvěrový proces je zahájen tzv. předselekcí žadatelů, poté následuje podání žádosti o úvěr, uzavření smlouvy o úvěru, jejíž součástí je lhůta, ve které může dlužník úvěr čerpat, doba splatnosti a způsob splácení úvěru.

2.4.2. Způsoby čerpání úvěrů

Čerpáním úvěru se rozumí odepsání příslušné částky z prostředků banky, kdy došlo k poskytnutí úvěru.

Způsob čerpání úvěru je sjednán ve smlouvě o úvěru. Dříve než by chtěl dlužník uplatnit nárok na zahájení čerpání úvěru, je povinen do uvedeného termínu předložit bance doklady prokazující splnění podmínek pro zahájení čerpání úvěru dle smlouvy o úvěru, účelovost čerpání úvěru a současně předložit žádost o čerpání úvěru nejpozději dva pracovní dny před požadovaným termínem zahájení čerpání úvěru. Pokud by žádost o čerpání úvěru nebyla řádně vyplněna či byla v rozporu se smlouvou o úvěru, banka není povinna čerpání úvěru uskutečnit. Po termínu ukončení čerpání úvěru ztrácí dlužník nárok na dočerpání úvěru.

Pokud si je však klient vědom, že nesplní termín zahájení čerpání úvěru, může požádat banku dle předem smluvně dohodnutých podmínek o prodloužení termínu čerpání. Po zaplacení zpracovatelské odměny banka vyhotoví dodatek k úvěrové smlouvě, kterým se mění termín pro čerpání úvěru.

Způsob čerpání úvěru závisí na druhu a účelu úvěru, na který se poskytuje. Na základě potřeb klienta lze dohodnout čerpání úvěru *jednorázově* nebo *postupně* dle smluvně dohodnutého termínu. U jednotlivých typů úvěrů se bere v úvahu hledisko, zda nečerpaná částka úvěru se nezvyšuje či zvyšuje o provedené splátky.

2.4.3. Způsoby splácení úvěrů

Stanovení **termínu splácení**, resp. splátkového kalendáře je jedna ze základních skutečností, kterou musí banka s klientem při jednání o úvěru dohodnout. Klient totiž musí bance prokázat schopnost, že se dokáže včas vypořádat se všemi svými závazky, a to buď z prostředků získaných zhodnocením poskytnutých úvěrových zdrojů nebo z jiných zdrojů. Výše úvěru je tedy důležitá jak pro klienta, tak i pro banku a musí být v souladu s možnostmi žadatele splatit úvěr ve sjednaném termínu. Měla by vždy odpovídat zůstatkové nebo reprodukční hodnotě pořízeného majetku.

Podkladem pro posouzení klientovy solventnosti slouží detailně vypracovaný *plán peněžních toků*, který by měl být součástí klientovy žádosti o úvěr. Pokud by se mělo jednat o úvěr s delším termínem splatnosti, je zapotřebí aby klient sestavil rámcový plán peněžních toků na delší období, tj. na dobu trvání úvěrového obchodu.

Plán peněžních toků se snaží co nejpřesněji předpovědět termíny skutečných inkas pohledávek a úhrad závazků v porovnání s jejich splatností. Plánování denních pohybů

peněžních toků poskytuje přehled očekávaných pohybů na bankovním účtu během sledovaného období. Z plánu peněžních toků a zisku musí vyplývat, že dlužník bude schopen úvěr splatit a že splátkový kalendář bude pro banku přijatelný.

Povinností každého žadatele je rovněž uvést veškeré předpoklady, ze kterých vycházel při sestavování plánu peněžních toků, aby banka mohla zvážit reálnost uvedených údajů. Banka potřebuje mít přiměřenou jistotu, že dlužník bude schopen uhradit své závazky v termínu splatnosti.

Dalším východiskem pro posouzení schopnosti klienta splácet úvěr je *analýza klientovy rozvahy a výkazu zisku a ztrát* i v případě, že by šlo pouze o počáteční rozvahu u nově založené společnosti. Rozvaha by měla být sestavena v krajním případě i jen z hrubých dat a na základě klientových vlastních odhadů.

Je však nutné, aby banka vzala v úvahu při hodnocení schopnosti splácet jistinu a úroky, případně možnou míru vyskytujících se ***rizikových faktorů***. Tyto faktory totiž mohou mít nepříznivý vliv na údaje uvedené v účetnických výkazech a ostatně pravdou je, že ani tyto faktory nemůže klient ovlivnit. Jedná se např. o inflaci, konkurenci, cenový vývoj, úrokové sazby, pohyb devizových kurzů, legislativní změny, změny daní a ostatní faktory, které mohou uniknout pozornosti klienta.

Tyto vlivy však mohou podstatně ovlivnit schopnost klienta vytvořit a shromáždit zdroje nezbytné pro podnikatelskou činnost, zvláště s ohledem na budoucí rozvoj či obměnu zastaralých provozů nebo zařízení. Nejdůležitější je tedy budoucnost klienta a jeho trhu. Platí to zejména při dlouhodobém financování výroby, kdy banka musí vzít v úvahu rizika substitučních produktů nebo materiálů, levných dovozů nebo módních změn chování, které mohou ohrozit životaschopnost podniku.

Ve smlouvě o úvěru je uveden způsob splácení úvěru, placení úroků a zároveň i konečný termín, do kterého musí být splacen celý úvěr včetně úroků. *Povinností dlužníka* je tedy vrátit poskytnuté peněžní prostředky do doby splatnosti úvěru stanovené ve smlouvě a zaplatit úroky za dobu od poskytnutí do vrácení peněžních prostředků.

Splácení úvěru může být v konkrétních případech přizpůsobeno potřebám klienta, tj. schopnosti splácení úvěru v závislosti na dobrých tržbách, i podmínkám banky poskytující úvěr. Klient může svůj úvěr splácet následujícími způsoby:

1. Jednorázově k datu splatnosti

Tento úvěr je poskytován na *předem pevně sjednanou dobu splatnosti*, po které je jednorázově splacena celková částka úvěru. Splácení úroků se provádí na konci sjednaných period (zpravidla 1, 3, 6 nebo 12 měsíců). Způsob splácení úvěru se odvíjí od účelu a charakteru objektu úvěru, např. zemědělské subjekty používají finanční prostředky k nákupu osiv, hnojiv a chemických prostředků. Zde se stanoví jednorázová splátka, tj. v době po sklizni z tržeb za dodané produkty.

2. Průběžné splácení

Způsob průběžného splácení úvěru spočívá tedy v *průběžném, ale nepravidelném* splácení z příjmů klienta. Jedná se o různé typy kontokorentních úvěrů spojených s běžným účtem, které klient čerpá platbou z účtu a splácí došlými úhradami na běžný účet. Tato metoda splácení je rovněž využívána i u tzv. revolvingových úvěrů, kdy však splácení úvěrů je prováděno na základě žádosti klienta o převodu peněžních prostředků z běžného účtu na úvěrový účet klienta.

3. V pravidelných splátkách

Ke splácení úvěru dochází v pravidelných intervalech (měsíčně, čtvrtletně, půlročně nebo ročně). Předem je sjednaná pevná částka jako splátka jistiny. Se splátkami úvěru se provádí současně i splácení úroků danou procentní sazbou uvedené v úvěrové smlouvě. Splátkový kalendář pravidelných splátek jistin je znázorněn v příloze č. 2.

4. V pravidelných konstantních anuitách

Tento způsob splácení úvěru je uskutečňován v pravidelných splátkách – tzv. **anuitách**, které jsou *po celou dobu splácení ve stejné výši*. Pouze jejich struktura se mění z hlediska podílu jistiny a úroku.

Výše konstantní roční anuity lze odvodit dle vzorce:

$$A = K_0 \times [i \times (1 + i)^n] / (1 + i)^n - 1$$

kde K_0 - výše poskytnutého úvěru

n - doba splatnosti v letech

i - úroková sazba vyjádřená
desetinným číslem

Splátkový kalendář anuitních splátek je uveden v příloze č. 3.

- Při sestavování splátkového kalendáře banka musí vycházet z informací managementu, které prokazují schopnost podniku vytvářet dostatečné peněžní

příjmy pro splácení úvěru. Je nutné posoudit všechny trendy a sezónní výkyvy, které jsou pro daný předmět činnosti charakteristické.

- V průběhu splácení úvěrového obchodu mohou nastat okolnosti, za kterých klient není schopen splácet úvěr dle splátkového kalendáře. Na základě této skutečnosti může klient předem (30 dní před termínem dané splátky) požádat banku o změnu splátkového kalendáře, která může být provedena následujícími způsoby:

1. Doba splatnosti úvěru bude zachována, avšak původní výše splátek bude zvýšena (odklad splátek).

- Při druhém způsobu se nemění výše splátek nebo snižuje výše splátek ale prodlužuje se současně termín splatnosti o dobu, po kterou klient nemohl úvěr splácet (prolongace úvěru).

Rovněž i tato změna musí být provedena formou dodatku k úvěrové smlouvě, na základě kterého je upraven splátkový kalendář. Za změnu smluvní podmínky je klient povinen uhradit dle platného sazebníku KB poplatek, který v současné době činí 2 000,- Kč.

5. Předčasné splácení úvěru

Klient má možnost složit mimořádnou splátku nebo předčasně zaplatit zbývající část úvěru. Banka provede výpočet odměny z výše úhrady předčasně splacené jistiny za příslušný počet kalendářních dní, o které je tato platba dříve uhrazena. Postup výpočtu je blíže specifikován v podmínkách úvěrové smlouvy.

2.5. Úrokové zatížení úvěrů

Úrok, současně s úrokovou sazbou, jsou považovány za jednu z důležitých náležitostí úvěrové smlouvy, neboť mají jak pro banku, tak i pro klienta v úvěrovém vztahu velký význam. Dochází totiž ke vzájemnému střetu postojů obou zúčastněných stran, co se týče stanovení výše úrokové sazby.

Úvěrový obchod se řadí mezi aktivní obchody banky, a proto je v jejím zájmu stanovení co možná nejvyšší úrokové sazby. Kdežto strana dlužníka zaujímá opačné stanovisko, neboť každé zvýšené procento úrokové sazby znamená pro klienta větší vynaložené náklady. Banka přichází na trh s již stanovenou nabídkou úrokové sazby podle ČNB a pouze na samotném klientovi záleží, zda přijme příslušnou nabídku úrokové sazby.

Úrok lze obecně chápat jako výnos placený tomu, kdo půjčuje peníze (věřitel), a náklad pro toho, kdo si půjčuje (dlužník).

Úroková sazba z úvěru může být stanovena v úvěrové smlouvě jako *fixní* nebo *pohyblivá*.

Fixní (pevná) úroková sazba je stanovena fixně a nemění se po celou dobu splatnosti úvěru. Banka ani klient nemá možnost ji jednostranně změnit.

Pohyblivá úroková sazba se mění během splatnosti úvěru, v závislosti na změně faktorů, na které je vázána. Obvykle je vázána na určitou sazbu, s níž banka pracuje jako se základní. Jedná se o *referenční sazbu*.

V případě pohyblivých úrokových sazeb může být způsob jejich změn prováděn následujícími možnostmi:

- *bezprostřední vazba na určitou úrokovou sazbu*

Tento způsob změny úrokové sazby z úvěru spočívá v tom, že k její změně dochází současně se změnou sazby, na kterou je vázána. Při sjednání úvěrové smlouvy nejsou předem dány termíny přizpůsobování úrokové sazby z úvěru, ale vyplývají ze změn v základě ležící sazby. Úrokovou sazbou, na kterou je úroční vázáno, bývá obvykle samotnou bankou vyhlášená *základní sazba*. Takto koncipovaná úroková sazba bývá označována jako *floating rate*.

- *vazba na určitou tržní referenční úrokovou sazbu*

Jedná se o tržní úrokovou sazbu s předem danými termíny přizpůsobování výši referenční sazbě platné na počátku sjednaného intervalu, která se mění v pravidelných intervalech.

Za referenční sazby lze považovat tržní úrokové sazby typu PRIBOR, LIBOR, PIBOR, FIBOR. Jedná se o úrokové sazby určované jako průměrné úrokové sazby z mezibankovního trhu v Praze, Londýně, Paříži či ve Frankfurtu.

Pozn.: PRIBOR – Prague Interbank Offered Rate = pražská mezibankovní úroková sazba. Vytváří se v pracovních dnech na základě nabídky a poptávky obchodujících bank. Může být jednodenní, týdenní, čtrnáctidenní, měsíční, atd. Takto koncipovaná úroková sazba bývá označována jako *variable rate*.

- Další způsob, kdy je možné změnit úrokovou sazbu nastává tehdy, pokud dojde k výraznějším změnám v tržních úrokových sazbách a banka si vyhradí právo její úpravy (oběma směry) během doby splatnosti, pokud je dohodnuta pohyblivá úroková sazba.

[1]

Stanovení úrokové sazby v podmínkách komerční banky, a. s. pro úvěry podnikatelským subjektům

I. Pohyblivá sazba

V případě pohyblivé sazby je úroková sazba u úvěrů v tuzemské i cizí měně stanovena na základě součtu dvou následujících složek:

1. a) *tuzemská měna (Kč)*

- referenční sazba KB v Kč; v případě revolvingových úvěrů *kontokorentní referenční sazba* KB v Kč nebo např. 6M PRIBOR, 3M PRIBOR, 1M PRIBOR u úvěrů v Kč

b) *cizí měna (CM)*

- referenční sazba KB pro příslušnou CM nebo např. 6M LIBOR, 6M EURIBOR u úvěrů v CM

2. Odchylka od referenční sazby

Např. může být stanoven princip úročení úvěru, jehož úroková sazba je stanovena jako PRIBOR + 2 % půlročními termíny přizpůsobování (6M PRIBOR + 2 %).

Publikace sazeb:

- referenční sazba KB v Kč,
- kontokorentní sazba KB v Kč,
- referenční sazba KB pro příslušnou CM

jsou zveřejněny ve všech prodejních místech KB. Výše ostatních sazeb jako se např. jedná o 6M PRIBOR, 3M PRIBOR, 1M PRIBOR, 6M LIBOR, 6M EURIBOR apod. můžeme nalézt např. v Hospodářských novinách.

Stanovení odchylek:

KB stanoví diferencovaně pro každý obchodní případ odchylku např.

a) u úvěrů v Kč od: referenční sazby KB v Kč

kontokorentní referenční sazby KB v Kč

6M PRIBOR

3M PRIBOR

1M PRIBOR

b) u úvěrů v CM od: referenční sazby KB pro příslušnou CM

6M LIBOR

6M EURIBOR

Tato odchylka se po celou dobu trvání závazku dlužníka nemění tehdy, pokud je dlužník řádně a včas dodržuje smluvní podmínky.

II. Pevná sazba

Pro pevnou úrokovou sazbu u úvěrů v Kč a CM platí její stálost po celou dobu trvání úvěrového obchodu pouze za předpokladu, kdy dlužník řádně a včas dodržuje smluvní podmínky.

2.6. Základy řízení úvěrového rizika

Této kapitole bych chtěla věnovat více pozornosti, neboť problematiku řízení úvěrových rizik bank považuji za mnohem závažnější, než u již zmíněných předešlých statí týkajících se obecné části.

Vzhledem k tomu, že se způsobem řízení úvěrových rizik souvisí *celkové hospodaření bank*, neměl by žádný peněžní ústav tuto problematiku brát na lehkou váhu. Všechny banky za účelem dosažení zisku podstupují určitá rizika, ale jen ty dobré a zodpovědné dokážou svá rizika předvídat, kontrolovat a řídit. Riziko lze vnímat jako jeden z mnoha nepříznivých faktorů, který nám mnohdy znemožňuje a ohrožuje uskutečnit záměry při vykonání jakékoliv činnosti.

Nyní se budu podrobněji zabývat otázkou řízení, příčin, zajištění, zdrojů a krytí úvěrového rizika a rovněž i úvěrovými analýzami, které s procesem řízení úvěrového rizika úzce souvisí.

Řízení úvěrového rizika

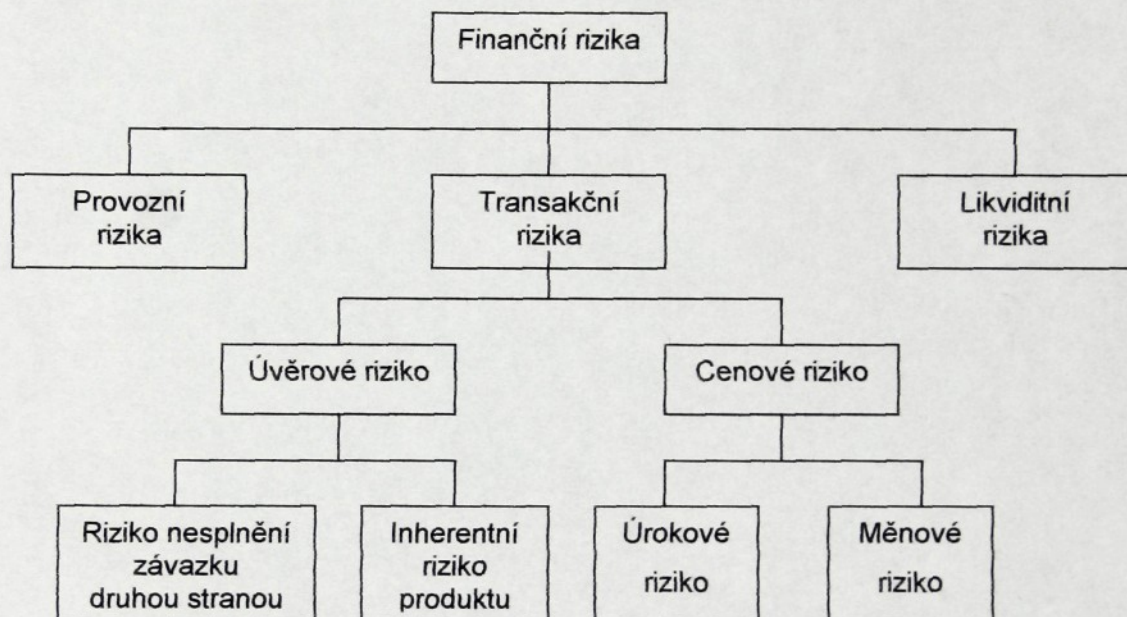
Úvěrové riziko se řadí mezi nejvýznamnější rizika, se kterými banka při své činnosti přichází do styku. V podstatě se jedná o takové riziko, kdy protistrana (klient či obchodní partner banky) není schopna dostát svým závazkům důsledkem nedodržení ustanovení a podmínek úvěrové smlouvy, což má za následek finanční ztrátu straně poskytující úvěr. Platební neschopnost dlužníků pochází ze splatných úvěrů včetně úroků, ale i z cenných papírů, které má banka ve svém portfoliu, poskytnutých záruk, devizových obchodů, z obchodů na peněžním a kapitálovém trhu apod.

Řízení úvěrového rizika je záležitostí vrcholového řízení úvěrového rizika, které vytváří *náležitý systém řízení úvěrového rizika*. V rámci řízení úvěrového rizika se posuzují konkrétní úvěrové případy a jiné obchody bank, u kterých dochází k potenciálnímu vzniku úvěrového rizika.

Přehled bankovních rizik

Dříve než přistoupím k problematice úvěrového rizika, chtěla bych ještě zdůraznit tu skutečnost, že banky jsou vystaveny i jiným rizikům, které jsou spolu s úvěrovým rizikem součástí analýzy finančního rizika⁷.

Obrázek č. 3 - Analýza finančního rizika

Pramen: vlastní sestavení podle: Waterhouse P., Úvod do řízení úvěrového rizika

Finanční riziko vzniká bance při realizaci každé obchodní transakce, při níž je banka vystavena potenciálním ztrátám. Hlavní složky finančního rizika představují transakční, provozní a likviditní riziko.

Transakční riziko se člení na úvěrové a cenové riziko, přičemž cenové neboli *tržní riziko* zahrnuje úrokové a měnové riziko, kdy dochází ke změnám tržních úrokových sazeb a měnových kurzů u devizových pohledávek, což má negativní dopad na výnosy banky. V případě vzestupu úrokových sazeb je banka nucena na finančním trhu si obstarat k financování dříve poskytnutých půjček již dražší peněžní zdroje a podstatně zvýšený úrok může u dlužníka zhoršit rentabilitu kapitálu, kdy se dlužník dostává do platebních potíží a ztrácí schopnost řádně splácet poskytnuté úvěry a případně i úroky.

⁷ WATERHOUSE P., *Úvod do řízení úvěrového rizika*, Management Press, 1999, s. 29

Cenové riziko lze řídit buď na základě přizpůsobení struktury aktiv a pasiv tak, aby jejich úroková citlivost na změny tržních sazeb a kurzů byla přibližně stejná nebo pomocí termínovaných obchodů (swapů, futures, forwardů a opcí).

V této souvislosti bych se ještě zmínila o *inflačním riziku*, které má nepříznivý dopad na obě zúčastněné strany. Z pohledu banky dojde vlivem inflace ke zmenšení reálné hodnoty zejména u dlouhodobých úvěrových aktiv banky. Inflace rovněž znehodnocuje vlastní pohledávky dlužníka, což by mohlo mít i nepříznivý dopad na očekávané hospodaření dlužníka, a tudíž tyto důsledky jsou přeneseny i na banku.

Provozní riziko se týká činností prováděných v rámci banky, kdy banka je vystavena riziku ztráty v důsledku chyb, nedostatečné kontroly, selhání systému nebo nedbalosti.

Likviditní riziko spočívá ve schopnostech banky ohledně vyrovnaní svých splatných finančních závazků.

Úvěrové riziko se skládá z rizika nesplnění závazku druhou stranou a z inherentního rizika produktu.

Vzhledem k již zmíněnému názvu této kapitoly 2.6. Základy řízení *úvěrového* rizika se nebudu dále více zabývat ostatními typy rizik a budu se pouze soustředit na veškerou problematiku spojenou s úvěrovým rizikem.

Úvěrové riziko

Úvěrové riziko lze považovat za základní a nejvýznamnější bankovní riziko, jehož řízení má rozhodující vliv na výsledek hospodaření dané banky. Úspěšný úvěrový obchod je spojen se snahou banky o dosažení maximálního zisku, což je hlavním cílem i jiných podniků a firem. Vzhledem k tomu, že platí *přímá úměra mezi ziskovostí a rizikem*, dosahují banky zisku vždy při určité úrovni rizika.

Úvěrové riziko je spojeno s poskytováním úvěrů, kdy banka musí zvážit potenciální výnosy z daného úvěrového obchodu, ale také i rozsah nebezpečí při nesplnění závazku ze strany dlužníka. Úvěrová rizika trvají po celou dobu úvěrového vztahu.

Z hlediska **řízení úvěrového rizika** bankou rozlišujeme, jak jsem se již zmínila, dvě složky, které bych chtěla následně podrobněji popsat.

1. Riziko nesplnění závazku druhou stranou

Tato složka úvěrového rizika vyplývá z pravděpodobnosti vzniku ztráty z dané transakce a nabývá různých typů rizik:

- *Obchodní riziko* neboli tzv. *riziko zákazníka* spočívá v případné neschopnosti a ochotě zákazníka splnit své závazky vůči bance.
- *Riziko země* představuje takovou situaci, kdy všechny nebo většina ekonomických subjektů včetně vlády dané země nejsou schopny splnit své závazky vůči zahraničním subjektům.
- *Riziko transferu* vzniká v případě, jestliže určitý stát není schopen plnit své mezinárodní finanční závazky i přes platební schopnost subjektů v tuzemské měně z důvodu celkového nedostatku devizových prostředků.
- *Riziko nedostatečné diversifikace aktiv* vzniká z nadměrné orientace obchodů banky na určité odvětví, oblast či pouze malý počet klientů.

2. Inherentní riziko produktu

Inherentní riziko produktu je dáno výší ztráty, která vznikne bance v důsledku nesplnění závazku klientem či obchodním partnerem. Inherentní riziko neukazuje na pravděpodobnost, s jakou ztráta pro banku z daného obchodu nastane, ale vyčísluje výši této ztráty a zároveň poukazuje na to, z čeho vznikne ztráta bance. Inherentní riziko obsahuje několik typů rizik:

- *Riziko jistiny a úroků* je spojeno především s úvěrovými obchody, kdy bance nebude v době splatnosti řádně splacen úvěr včetně příslušných úroků.
- *Riziko náhradního obchodu* nastává v důsledku nesplnění již sjednaného kontraktu ze strany klienta či obchodního partnera. Na základě této skutečnosti vznikne bance otevřená pozice, kterou musí banka zajistit novým obchodem, avšak tento obchod může být uzavřen za méně výhodných podmínek.
- *Riziko zajištění* je spojeno s možností vzniku ztráty a to i v případě plně zajištěného úvěru, pokud se bance nepodaří plně pokrýt nedobytný úvěr ze zajišťovacího instrumentu.

[1]

2.6.1. Příčiny úvěrového rizika

Obecně platí, že každá věc, která existuje, by měla mít i příčinu svého vzniku. V předchozí kapitole jsem se zabývala existencí různých druhů rizik, které ovlivňují obchodní činnost bank. Otázkou by například mohla být i ta skutečnost, že mnohdy na základě důkladně prozkoumaného úvěrového případu dojde ke vzniku úvěrového rizika, tzn. že klient nezaplatí úvěr včetně příslušných úroků v době splatnosti.

Příčiny úvěrového rizika můžeme vnímat z dvojího pohledu:

- *Interní příčiny* – Jedná se o takové příčiny úvěrového rizika, k nimž dochází v závislosti na vlastních rozhodnutích banky, co se týče např. nevhodné alokace aktiv.
- *Externí příčiny* – Jsou dány celkovým vývojem ekonomiky, politickou situací apod., tudíž k nim nedochází v důsledku vlastních rozhodnutí banky.

Dalo by se říci, že v podstatě jsou banky nuceni přebírat určitá úvěrová rizika, pokud chtějí z dlouhodobého hlediska maximalizovat a stabilizovat svůj zisk. Kdyby banka uzavírala pouze „nerizikové“ operace, tzn. takové činnosti, které by směřovaly k úplnému vyloučení rizika, mělo by to podstatný vliv na nedostatečnou ziskovost banky. Banky se proto snaží maximalizovat svou ziskovost při dané míře rizika.

Úvěrovému riziku se banky snaží bránit prováděním *celkové bonity* svých klientů či obchodních partnerů. Nebezpečí vzniku úvěrových rizik se zvyšuje *úměrně* s délkou trvání lhůt splatnosti, tzn. že u dlouhodobých úvěrů je riziko nesplacení větší než u krátkodobých úvěrů.

Klienti, kterým jsou úvěry poskytovány, nemůžeme rozhodně řadit do jedné skupiny, co se týče jejich solventnosti ve vztahu k danému úvěrovému obchodu. Vše se odvíjí od reálných příjmů a současného postavení klienta v naší společnosti. Vznik úvěrového rizika související s nesplacením úvěrů bychom mohli předpokládat u větších podniků s podprůměrnými zisky a s občasnými platebními obtížemi, dále u spotřebních půjček s ohledem na možné změny v zaměstnání, rodinných poměrech a v příjmech dlužníka.

„Žijeme v zemi, kde se bankrotu nebojí dlužníci, ale věřitelé a soud je považován za nástroj mafiánských praktik. Takový dojem získá každý, kdo se bude chvíli bavit s lidmi, kteří zastupují velké věřitele“⁸. Od 1. května letošního roku vstoupila v účinnost novela zákona č. 105/2000 Sb., kterou se mění zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání. Zákon o konkursu a vyrovnání v § 8, odst. 5 říká, že věřitelé se mohou usnést na návrhu, aby byl správce zproštěn funkce a ustaven správce nový. Soud však může návrh zamítnout pouze tehdy, má-li o změně v osobě správce závažné pochybnosti. Nikde bohužel není specifikováno, co to jsou závažné pochybnosti, a tak na základě dosavadních zkušeností rozhodování soudců tato novela nevyvolává ve věřitelích příliš optimismu. Většina dosavadních správců konkursní podstaty pracuje zdoluhavě, nepružně a někteří s věřiteli nedostatečně komunikují. Zpochybňováním přihlášených

⁸ PÁRAL P., EURO č. 19 / 2000, s. 1: Kalné ráno

pohledávek se vše značně prodlužuje, neboť přezkumná řízení se v řadě případů konají třeba za rok či dva. Nadále platí, že majetek úpadce spadá do konkursní podstaty, kterou obhospodařuje správce. Věřitelé jsou zastupováni ve věřitelském výboru. [17]

Velkým přínosem v legislativě je Zákon č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách s účinností dne 1. května 2000. V § 36, odst. 2 se říká, že učinil-li navrhovatel čestné prohlášení ve formě notářského zápisu o tom, že má vůči dlužníkovi splatnou pohledávku, která je zajištěna tímto zástavním právem, je dražba prováděna na návrh dražebního věřitele. [18]

Koncem ledna r. 2000 založila KB jako svoji stoprocentní dceřinou společnost Konpo, kterou později převede na Konsolidační banku. Konpo odkoupí většinu pochybných a ztrátových pohledávek KB, a to za 60 % nominální hodnoty. Vláda schválila dne 16. února 2000 plán na vyvedení nekvalitních úvěrů a dalších aktiv z Komerční banky v objemu až 60 mld. Kč. Celá operace je součástí přípravy Komerční banky na privatizaci, která by měla být dokončena ještě v r. 2000. [20]

V této souvislosti, kdy hovoříme o nebezpečí vzniku úvěrového rizika daného úvěrového případu, bych se ráda ještě pozastavila nad jednou a sice nezbytnou činností bank. Jedná se o *zajištění úvěrů*.

2.6.2. Zajištění úvěrů

Pojem „zajištění úvěru“ v sobě skrývá veškerá opatření prováděná bankou, které vedou k vyloučení, resp. minimalizaci rizika spojeného s poskytnutým úvěrem. V zájmu každé banky je alespoň prostřednictvím různých zajišťovacích instrumentů zabezpečit včasné splácení úvěru včetně úroků.

K nejdůležitějším nástrojům využívaným k zajištění úvěrů se řadí:

1. Prověрка úvěrové způsobilosti (bonity) klienta
2. Limitování výše úvěrů pro jednotlivé klienty
3. Bankovní kontrola
4. Úvěrové zajištění – úvěrové záruky – dávají bance možnost v případě, že klient nemůže nebo nechce splnit své závazky vůči bance, uspokojit svoje pohledávky realizací sjednaných záruk. [4]

ad 1) Zkouška úvěrové způsobilosti je součástí projednávání každé žádosti o úvěr a předchází poskytnutí úvěru. Jejím úkolem je provést celkové zhodnocení veškerých rizik, které by se mohly vyskytnout na straně banky v důsledku uzavření a trvání úvěrového vztahu s žadatelem o úvěr. Výsledek zkoušky úvěrové způsobilosti je závislý na tom, zda a za jakých podmínek banka úvěr klientovi poskytne.

Zkouška úvěrové způsobilosti zahrnuje i jiné zkoušky, týkající se:

- *právních poměrů žadatele o úvěr*, zda žadatel je oprávněn uzavírat hospodářské závazky
- *osobní důvěryhodnosti žadatele*, kterou by banka měla získat u klienta ohledně splacení úvěrů a úroku v budoucnosti.
- *hospodářské situace žadatele*, která je zjišťována prostřednictvím různých analýz, o nichž by se chtěla zmínit později v kapitole 2.6.4. Úvěrové analýzy.

ad 2) V případě limitování výše úvěru se jedná o stanovení nejvyšší částky úvěru, kterou se banka rozhodne poskytnout jednomu klientovi vzhledem k výsledkům celkové zkoušky hospodářské způsobilosti dlužníka, ale také s přihlédnutím banky na své zdrojové možnosti.

ad 3) Činnost bankovní kontroly je zahájena následně po skutečném poskytnutí úvěru, kdy je zapotřebí průběžně kontrolovat podnikatelskou činnost klienta včetně splacení úvěru a úroku dle smluvních podmínek.

Cíle bankovní kontroly spočívají tedy konkrétně v ověřování zda:

- nedochází ke zhoršování finančního postavení dlužníka
- nedochází ke zmenšování dlužníkem poskytovaných jistot
- byl úvěr použit na sjednaný účel

Za *preventivní opatření* jsou považovány: zkouška úvěrové způsobilosti, limitování úvěru a soustavná úvěrová kontrola banky. Ovšem tato opatření, ačkoliv jsou prováděna profesionálně a s největší pečlivostí, nepostačí k úplnému zajištění splacení úvěrové pohledávky. Během velmi krátkého období se totiž může náhle podstatně změnit platební situace dlužníka.

Aby banka mohla předcházet ztrátám i v těchto případech, uskutečňuje další opatření v podobě *úvěrového zajištění*.

ad 4) Úvěrové zajištění představuje různá *dodatečná opatření*, prostřednictvím nichž banka uplatňuje nároky vůči dlužníku nebo vůči třetí osobě, aby tak dosáhla úhrady své úvěrové a úrokové pohledávky.

Úvěrové zajištění se nejčastěji dělí ze dvou hledisek:

1. podle formy zajištění na:

- **osobní zajištění** – jedná se o takové zajištění, kdy za pohledávku banky vedle příjemce úvěru ručí ještě další třetí fyzická či právnická osoba.
- **věcné zajištění** – prostřednictvím tohoto zajištění má banka právo na určité majetkové hodnoty toho, kdo zajištění poskytuje.

2. podle svázanosti zajištění se zajišťovanou pohledávkou rozlišujeme:

- **akcesorické zajištění** – nabývá svého významu tehdy, jestliže je zajištění těsně a nerozlučně spojeno se zajišťovanou pohledávkou; např. pokud zanikne pohledávka, automaticky zaniká i zajištění.
- **abstraktní zajištění** – představuje samostatně stojící právo, které je nezávislé od zajišťované pohledávky. Tohoto zajištění se využívá k opakovanému poskytování úvěrů. Zajištění nezaniká ani na základě uspokojení pohledávky, ovšem subjekt poskytující zajištění má však právo na jeho vrácení.

[1]

Tabulka č. 4 - Přehled základních druhů zajištění úvěrů

Druh zajištění	O s o b n í	V ě c n é
A k c e s o r i c k é	Ručení Bankovní záruka Převzetí dluhu a přistoupení k závazku Smluvní pokuta Dohoda o srážkách ze mzdy	Zástava movitých věcí a práv
A b s t r a k t n í	Depotní směnka Pozitivní a negativní prohlášení	Hypotekární dluh Cese pohledávek a práv Zajišťovací převod práva

Stručná charakteristika jednotlivých forem zajištění úvěrů:

1. Osobní zajištění

Ručení - Jedná se o jednostranné písemné prohlášení ručitele (třetí osoby) vůči bance, že splatí poskytnutý úvěr v případě, pokud tak neučiní sám dlužník. Nejedná se tedy o zajišťovací vztah mezi dlužníkem a věřitelem.

Bankovní záruka - Existují specializované banky, které poskytují bankovní záruky. V ČR poskytuje v souladu se státní hospodářskou politikou cenové zvýhodnění bankovní

záruky *Českomoravská záruční a rozvojová banka (ČMZRB)* za úvěry poskytované komerčními bankami, přičemž náklady vyplývající z cenového zvýhodnění kryje v rámci podpory malého a středního podnikání stát.

V současné době poskytuje ČMZRB následující druhy záruk:

- záruka za investiční úvěry
- záruka za provozní úvěry
- záruka za leasing

Převzetí dluhu - K převzetí dluhu je nutná dohoda třetí osoby s dlužníkem o tom, že osoba přejímá dluh dlužníka a nastupuje na jeho místo, pokud k tomu dá věřitel souhlas.

Přistoupení k závazku – se odvíjí za předpokladu, že třetí osoba bez souhlasu dlužníka se dohodne písemně s věřitelem ohledně splnění peněžitého závazku za dlužníka, přičemž třetí osoba se stává dlužníkem vedle původního dlužníka. Právní úprava převzetí dluhu a přistoupení k závazku je stanovena v občanském zákoníku v § 531 - § 534. [13]

Smluvní pokuta – slouží jako určitý prostředek k donucení dlužníka splnit svůj závazek. Základní právní úpravu obsahuje občanský zákoník v § 544 - § 545, přičemž pro oblast obchodních vztahů je tato úprava doplněna a modifikována v obchodním zákoníku v § 300 - § 302. [13; 14]

Dohoda o srážkách ze mzdy – Tento způsob zajišťovacího instrumentu se využívá zvláště u spotřebních úvěrů. Podobně jako u smluvní pokuty se nejedná o dodatečné záruky banky, ale spíše o způsob, jak účinně zabezpečit splácení úvěru z příjmů dlužníka. Právní úprava zajištění závazků formou dohody o srážkách ze mzdy je stanovena v občanském zákoníku v § 551. [13]

Depotní směnka – je finanční směnka, kterou zpravidla jako bianko směnku vystavuje příjemce úvěru ve prospěch banky a deponuje ji u ní jako zajištění přijatého úvěru. Podstata *bianko směnky* spočívá v tom, že na směnce v době vystavení nebývá vyplněna výše částky a den splatnosti. Depotní směnka slouží výhradně jako dozajišťovací instrument v případě, že dlužník nesplní řádně a včas své závazky vůči bance. Jestliže nastane tato skutečnost, banka má oprávnění doplnit na směnku dosud nesplacenou dlužnou částku včetně úroků a předložit ji dlužníkovi k proplacení. Oprávnění banky by ovšem mělo být podloženo v zájmu ochrany dlužníka *mimosměnečnou smlouvou*, ve které bude stanoveno kdy, za jakých podmínek a jakou částku může banka na směnku doplnit a požadovat proplacení směnky.

Ochranná prohlášení dlužníka – využívá banka ke své ochraně při poskytování úvěrů. Jedná se o určitá ujednání s příjemcem úvěru, popř. se třetí osobou.

Ochranná prohlášení nabývají v praxi následujících forem:

- *negativní prohlášení dlužníka* – jedná se o jednostranné prohlášení dlužníka zahrnující závazek, že:
 - během trvání dlužnického vztahu nebude bez souhlasu věřitele prodávat či zastavovat svůj majetek
 - poskytovat záruky za třetí osoby
 - nebo činit jiné úkony, které by mohly snížit hodnotu jeho aktiv využitelných případně ke krytí úvěru
- *pozitivní prohlášení dlužníka* - jedná se opět o jednostranné prohlášení dlužníka o okamžitém dodání předem sjednaného zajištění úvěru, jestliže o to věřitel požádá. [1]

2. Věcné zajištění

Zástava movitých věcí a práv

Zástavní právo slouží k zajištění pohledávky za předpokladu, že dlužník řádně a včas nesplní své závazky vůči bance. Banka tak uspokojuje své pohledávky realizací zástavy dlužníka. Zástavou může být movitá či nemovitá věc, ovšem zastavit lze i pohledávku.

Základní úprava zástavního práva je obsažena v občanském zákoníku v § 151, přičemž určité zpřesnění obsahuje i obchodní zákoník v § 299 a pokud je zástavou cenný papír, zástavní právo je upraveno v zákoně o cenných papírech č. 591/1992 Sb., § 39 - § 44. Aby mohla být zastavena movitá věc, musí splňovat následující požadavky, jako jsou např. : [13;14;16]

- relativně stabilní hodnota
- možnost jednoznačné specifikace
- možnost fyzického předání
- snadno zpeněžitelná, tzn. musí pro vybrané movité věci existovat likvidní trh

V praxi však banky moc nevyužívají zástavu movitých věcí, protože obsluha movitých věcí je spojena s relativně vysokými náklady a mohou nastat problémy s likviditou či správným oceněním movitých věcí.

Za jednu z nejvhodnějších movitých zástav lze považovat drahé kovy včetně mincí z drahých kovů.

Zástavní právo k **nemovitostem** (pozemkům, budovám včetně nebo bez zařízení) a bytům se řadí mezi nejrozšířenější zajišťovací instrumenty. Zajištění nemovitostmi se využívá téměř u všech druhů bankovních úvěrů, přičemž v případě hypotečního úvěru je to jediný možný druh zajištění.

V praxi se zástavní právo k nemovitostem při zajištění bankovních úvěrů vyskytuje ve dvou formách, a to ve formě hypotéky či hypotekárního dluhu.

Hypotéka – představuje zastavení nemovitosti ve prospěch banky ohledně uspokojení své jednoznačně vymezené pohledávky ze zastavěné nemovitosti v případě, že dlužník nesplní svůj závazek řádně a včas.

Hypotéka je tzv. akcesorickou zárukou, což znamená, že je neoddělitelně spojena s danou zajišťovanou pohledávkou. Hypotéka nachází své uplatnění k zajištění jednorázových dlouhodobých úvěrů, zejm. při poskytování úvěrů fyzickým osobám na pořízení nemovitosti.

Hypotekární dluh – V případě hypotekárního dluhu se jedná o takové zajištění zástavní právem k nemovitosti, které není ovšem jako klasická hypotéka spojena s konkrétní pohledávkou banky, ale je zřízeno k zajištění více pohledávek. Hypotekární dluh tedy nabývá abstraktního charakteru.

Postoupení pohledávek – Postoupení nebo tzv. cese pohledávek znamená převedení pohledávky na nového věřitele, znamená to, že dojde ke změně osoby věřitele pohledávky. Podstata postoupení pohledávek jako zajištění spočívá v písemném prohlášení příjemce úvěru, který jako dosavadní věřitel postupuje novému věřiteli – bance své pohledávky vůči třetí osobě jako *zajištění přijatého úvěru*. Dosavadní věřitel bývá označován jako „postupitel, cedent“ a nový věřitel jako „postupník, cesionář“. Právní úprava postoupení pohledávek je obsažena v občanském zákoníku v § 524 - § 530. Ve srovnání se zástavou pohledávek je jejich postoupení lepším zajištěním. [13]

Zajišťovací převod práva – Splácení úvěru lze zajistit i převodem jakéhokoliv práva dlužníka. V bankovní praxi se nejčastěji jedná o *právo vlastnické*. Zajišťovací převod vlastnického práva je odlišný od zástavního práva ohledně majitele. V případě zástavního práva se nemění majitel, kterým zůstává dlužník, naproti tomu však při převodu práva se novým majitelem stává banka. V praxi je při zajištění úvěru dávana přednost zástavnímu právu, které se jeví pro obě strany jako vhodnější, neboť zástavní právo je podrobně upraveno, co se týče legislativy, a bance dává dostatečnou jistotu při přiměřené ochraně zástavního dlužníka. Zajišťovací převod práva nachází své uplatnění tam, kde je použití zástavního práva vyloučeno. Jedná se především o některé movité věci, u kterých není

možné splnit nezbytnou podmínku pro vznik zástavního práva, a tou je fyzické předání věci zástavnímu věřiteli. Příkladem toho mohou být stroje, automobily apod. Zajišťovací převod práva je upraven v občanském zákoníku v § 553. [13]

2.6.3. Zdroje krytí úvěrového rizika

V předchozí kapitole jsme si definovali pojem úvěrového rizika, které hrozí bance v případě nesplacení pohledávek dlužníkem. Jestliže pohledávky nejsou stoprocentně zajištěny, může dojít k situaci, kdy banka nezíská celou dlužnou částku zpět ze zajišťovacího instrumentu, a bance tak vznikají finanční ztráty.

Na tyto vzniklé finanční ztráty banka musí vytvářet určité zdroje krytí, které jí umožní odepsat nedobytné pohledávky. O jaké formy zdroje krytí se jedná, uvádím následovně:

- *Opravné položky* – se vytvářejí účelově na vrub nákladů banky k jednotlivým úvěrovým pohledávkám, u kterých hrozí riziko nesplacení. Opravné položky mají tedy vliv na změnu hodnoty aktiv, což by mělo zohledňovat pozdější skutečnou realitu snížené hodnoty aktiv o očekávané ztráty vyplývající z nesplacené pohledávky. Jednotlivé pohledávky jsou tedy v rozvaze banky vykazovány již upravené o k nim vytvořené opravné položky.
- *Rezervy* – jsou vytvářeny na straně pasív banky jako *všeobecné rezervy* k celkovému úvěrovému portfoliu banky, tudíž banka vytváří rezervy obvykle ve výši určitého procenta z celkových pohledávek, na jehož výši mají vliv zejm. kvalita portfolia, zajištění úvěrových pohledávek, objem vytvořených opravných položek apod. Tvorba těchto rezerv je součástí nákladů banky.
- *Tiché rezervy* – už podle svého názvu naznačují, že v rozvaze banky *nejsou* přímo uvedené. Výše tichých rezerv vyplývá z rozdílu mezi oceněním určitých aktiv v rozvaze banky a jejich skutečnou tržní cenou. Pokud banka potřebuje odepsat nedobytnou pohledávku, aktivuje tiché rezervy, což znamená, že v rozvaze prodá podhodnocená aktiva. Částkou odpovídající ceně prodaných aktiv „nahradí“ v rozvaze toto aktivum, přičemž rozdíl mezi tržní cenou a cenou v rozvaze může být využit ke krytí odpisu nedobytných pohledávek.
- *Rezervní fond* – je vytvářen ze zdaněného zisku, přičemž způsob jeho použití je analogický jako u rezerv. [1]

Vzhledem k tomu, že tvorba opravných položek a rezerv má vliv na výši daní banky, vymezuje stát objem vytvářených opravných položek a rezerv, které jsou daňově uznatelným výdajem.

Za daňově uznatelné výdaje lze považovat:

a) rezervy na standardní pohledávky z úvěrů až do výše 1 % z průměrného stavu těchto pohledávek za zdaňovací období. Pro stanovení *standardní pohledávky* je výchozí taková situace, kdy se dlužník nachází v příznivé a důchodové situaci, a není tedy žádná pochybnost o včasném splácení celé pohledávky.

b) opravné položky ke klasifikovaným pohledávkám z úvěrů, popř. skupinám pohledávek se stejnou mírou rizika. *Klasifikovanými pohledávkami* se rozumí sledované, nestandardní, pochybné a ztrátové pohledávky.

1. *sledovaná pohledávka* vyjadřuje zhoršená kritéria ke splácení jistiny, úroků, a poplatků od poskytnutí úvěru, ale v okamžiku hodnocení této pohledávky není již předpokládána žádná ztráta.
2. *nestandardní pohledávka* již vykazuje značnou nejistotu splacení jistiny, úroků a poplatků v plné výši, ovšem částečné splacení pohledávek je pravděpodobné.
3. *pochybné pohledávky* jsou charakterizovány vysokou nepravděpodobností ohledně splacení jistiny, úroků a poplatků, přičemž částečné splacení pohledávek je možné a pravděpodobné.
4. *ztrátové pohledávky* jsou považovány za nenávratné nebo alespoň za částečně návratné ve velmi malé hodnotě. Mezi ztrátové pohledávky se řadí veškeré pohledávky za dlužníky v konkursním nebo vyrovnacím řízení.

Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zajištění daně z příjmů upravuje výši tvorby rezerv i opravných položek, přičemž výše klasifikovaných pohledávek řazených v našem případě podle stupně nenávratnosti pohledávek je ve výši 1 %, 5 %, 10 % a 20 %. [15]
Opravné položky v KB se tvoří ve výši 5 %, 20 %, 50 % a 100 % z částky nekrytého rizika, což je rozdíl mezi hodnotou pohledávky a hodnotou zajištění po úpravě příslušným koeficientem..

c) rezervy na poskytnuté záruky ve výši 2 % z průměrného stavu těchto závazků za zdaňovací období.

Finanční úřad může i v odůvodněných případech uznat i vyšší tvorbu opravných položek a rezerv na poskytnutí záruky. [1]

2.6.4. Úvěrové analýzy

Úvěrové analýzy tvoří jednu z podstatných součástí systému řízení úvěrového rizika, který je zaměřen na minimalizaci úvěrového rizika plynoucí z uzavřených obchodů bank. Primárním cílem úvěrové analýzy je *komplexně posoudit schopnost klienta v budoucnu splácet poskytnutý úvěr či plnit jiné sjednané závazky vůči bance*.

Prostřednictvím úvěrové analýzy by banka měla být schopna co možná nejspolehlivěji navzájem oddělit dvě skupiny potenciálních rizikových klientů, :

- A) kterým banka vyhověla v jejich žádosti o úvěr, ovšem tato skupina klientů není schopna do budoucna splácet úvěr včetně úroků;
- B) jejichž žádost o úvěr banka zamítla, avšak tito klienti by byli eventuelně schopni poskytnutý úvěr řádně splácet.

V případě, že se banka rozhodne pro jednu z těchto dvou uvedených skupin klientů, dopouští se chyb. Pro banku to znamená ztrátu, protože i potenciálně ziskový obchod, který banka neuskuteční, je pro banku v zásadě ztrátou.

Způsob úvěrové analýzy se navzájem liší u jednotlivých druhů úvěrů. V případě *komerčních úvěrů* je příjemcem úvěru podnik, zatímco *spotřební úvěry* jsou poskytovány fyzickým osobám na spotřební účely.

Úvěrová analýza – komerční úvěry

Cílem úvěrové analýzy v případě poskytnutí komerčních úvěrů je nashromáždit veškeré údaje z těch nejdůležitějších oblastí, které mají podstatný vliv na rozhodnutí banky o poskytnutí či zamítnutí úvěru. Jedná se zpravidla o následující činnosti:

- Zhodnocení osobních kvalit klienta, jeho dosavadní pověsti, finanční a daňové morálky atd. Na základě těchto zjištěných informací chce banka posoudit vůli klienta splácet svůj závazek bance. Výsledek těchto zjištěných údajů o klientovi a jejich reálná vypovídací schopnost je velice závislá na zkušenostech úvěrového pracovníka.
- Provedení analýzy budoucího cash flow podniku, jejíž podstata spočívá v posouzení klientovy schopnosti vytvářet svojí podnikatelskou činností dostatečné finanční zdroje, které mají sloužit ke splácení poskytnutého úvěru včetně úroků.
- Zjištění údajů o daném klientovi a jeho schopnosti splácet úvěr, jestliže by mělo dojít k potenciálním změnám v ekonomických podmínkách týkající se např. hospodářského cyklu, změny úrokových sazeb, devizových kurzů či snad změn v nabídce a poptávce atd. Tyto uvedené faktory mají velký vliv zejm. na splacení dlouhodobých úvěrů.

- Uvedení sekundárních zdrojů využitelných ke splácení úvěru. Cílem je posoudit kvalitu, likviditu, cenovou stabilitu záručních instrumentů a jejich dostatečnost z hlediska krytí poskytnutého úvěru.

Informační zdroje pro úvěrovou analýzu

Aby banka mohla zjistit v rámci úvěrové analýzy tyto uvedené údaje o klientovi, musí především vycházet z určitých informačních zdrojů.

- Jedním takovým zdrojem informací je **samotný klient**, od něhož se banka přímo dozvídá údaje o *jeho dosavadním vývoji*. Při ověření těchto údajů banka čerpá z účetních výkazů klienta za poslední roky, ze kterých je právě patrný vývoj majetkové a finanční situace dané firmy. Banka rovněž požaduje na klientovi uvedení *budoucích záměrů firmy* včetně podkladů k posouzení jejich reálnosti a další výhled týkající se finanční a majetkové situace.
- Dalším způsob získání některých důležitých informací o klientovi může být na základě provedení **vlastních dosavadních zkušeností banky s klientem**, která vychází z vývoje peněžních prostředků na běžném účtu klienta.
- Pokud by měl klient určité spojení s jinou bankou, využívá tedy banka i **informací od jiných bank**.

K posouzení klientovy úvěruschopnosti využívá banka i **údaje o podobných firmách** co se týče odvětví, oblasti, velikosti apod., se kterými může údaje sledované firmy porovnávat.

Hlavní součásti úvěrové analýzy:

1. Analýza vnějšího prostředí, ve kterém firma podniká

Vnější prostředí je spojeno s informacemi o klientovi, které se týkají:

- postavení a podílu na trhu klienta v porovnání s konkurenčními podniky v daném odvětví,
- analýzy odvětví s ohledem na jeho současný stav a předpokládaný vývoj,
- analýzy dodavatelského a odběratelského zajištění budoucí předpokládané produkce,
- analýzy kvality produkce se zaměřením na porovnání nejen kvality, ale i technologické úrovně, ceny, zajištění inovace produkováných výrobků a služeb s konkurencí.

2. Posouzení kvality managementu a organizace firmy

Banka se zajímá o kvalifikaci managementu, jeho věkové složení, stabilitu, potenciální zastupitelnost, vnitřní organizaci apod. v rámci zajištění prosperity firmy.

3. Analýza dosavadních zkušeností s daným klientem

Součástí této analýzy je posouzení délky vztahu klienta s bankou, dále posouzení intenzity a platební morálky klienta z hlediska dříve poskytnutých úvěrů.

4. Finanční analýza firmy

Finanční analýza se považuje za jednu z velmi důležitých součástí úvěrové analýzy a je založena na analýze finančních ukazatelů vycházejících z údajů v rozvaze a výkazu zisku a ztrát. Cílem finanční analýzy je identifikovat základní trendy ve vývoji podniku a zároveň provést na základě těchto zjištěných údajů srovnání s ostatními podniky. [1]

Finanční analýza zahrnuje sledování celé řady ukazatelů, jejichž selekce je prováděna na základě individuálního posouzení každé banky. Obecně lze rozdělit ukazatele do následujících skupin:

- **Ukazatelé rentability** – rentabilita neboli míra zisku je definována jako poměr čistého zisku a různě vymezeného vloženého kapitálu. Rozlišujeme tři formy míry zisku: rentabilita úhrnného vloženého kapitálu (RÚVK), vlastního kapitálu (RVK) a dlouhodobě investovaného kapitálu.

Ukazatel rentability vyjadřuje, jak velký zisk připadá na jednotku vloženého kapitálu. např.

$$\text{RÚVK} = [\text{zisk po zdanění} + \text{úroky} (1 - \text{sazba daně z příjmu})] / \text{úhrnný vložený kapitál}$$

(1)

$$\text{RVK} = \text{zisk po zdanění} / \text{vlastní jmění}$$

(2)

- **Ukazatelé aktivity** – pomocí ukazatelů aktivity podnik zjišťuje, jak efektivně jsou využívána aktiva k vytváření tržeb. Jedná se o ukazatel doby obratu zásoby (přesněji řečeno doba existence kapitálu ve formě zásob), doby obratu pohledávek (doba existence kapitálu ve formě pohledávek) a relativní vázanosti stálých aktiv.

$$\text{Doba obratu zásob} = \text{zásoby} / (\text{tržby} / 365)$$

(3)

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \text{pohledávky} / (\text{tržby} / 365)$$

(4)

$$\text{Relativní vázanost stálých aktiv} = \text{tržby} / \text{stálá aktiva}$$

(5)

- **Ukazatelé likvidity** – poukazují na to, zda podnik pravděpodobně bude či nebude mít v budoucnosti potíže s úhradou svých závazků včetně úvěrů. Likvidita podniku se

analyzuje na základě ukazatelů vyjadřujících poměr mezi *vybranými aktivy* dle stupně jejich vázanosti a *vybranými závazky* dle lhůty jejich splatnosti.

Za základní ukazatel likvidity je považován tzv.

$$\text{Ukazatel běžné likvidity} = \text{oběžná aktiva} / \text{běžné závazky} \quad (6)$$

Smysl toho ukazatele spočívá v tom, že poměřuje objem oběžných aktiv jako potenciální objem peněžních prostředků s objemem závazků splatných v blízké budoucnosti a vypovídá tedy o celkové likviditě za předpokladu okamžité prodejnosti zásob.

Ukazatel pohotové likvidity se používá z toho důvodu, že často není splněn předpoklad brzké přeměny oběžných aktiv v hotovosti, neboť část zásob může být obtížně prodejná a je tedy považována za nejméně likvidní část oběžného majetku, která se odečítá od celkových oběžných aktiv.

$$\text{Ukazatel pohotové likvidity} = (\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}) / \text{krátkodobá pasíva} \quad (7)$$

• **Ukazatelé zadluženosti** – se zaměřují na míru financování podniku z cizích zdrojů. K posouzení stupně zadluženosti podniku se využívají ukazatele poměřující výši celkových dluhů – cizího kapitálu k celkovému kapitálu, popř. k veličinám vyjadřujícím výši vyprodukovaných zdrojů (zisk, cash flow). Struktura vloženého kapitálu z hlediska vlastnictví, tzn. zda se jedná o vlastní či cizí kapitál, se dá zjistit z poměru celkových závazků a celkových pasiv.

$$\text{Ukazatel zadluženosti} = \text{závazky celkem} / \text{úhrnný vložený kapitál} \quad (8)$$

Jestliže je podnik zadlužen, je zároveň zatěžován úrokovými platbami, přičemž míra zatížení podniku úrokovými platbami je posuzována na základě různých ukazatelů uvažujících vztah úroků a zisku. [10]

Úvěrová analýza – spotřební úvěry

Spotřební úvěry fyzickým osobám představuje u některých peněžních ústavů jako např. spořitelna, úvěrových družstev a jiných významnou složku aktivních obchodů.

Informační zdroje k posouzení žádosti o úvěr

• *Informace získané přímo od klienta* – Prostřednictvím vyplněného standardizovaného formuláře, který je součástí žádosti o úvěr, může banka získat potřebné informace týkající

se např. druhu a doby zaměstnání, měsíčních příjmů, finančních závazcích, majetkových poměrech atd.

- *Interní informace banky* – v případě, že klient měl již dříve veden účet u dané banky.
- *Informace od úvěrových agentur* – Smyslem existence těchto agentur je zabránit tomu, aby se klient nadměrně zadlužil u více bank najednou.
- *Informace od jiných bank*

Primárním zdrojem ke splácení spotřebních úvěrů je příjem plynoucí ze zaměstnání či jiné samostatné výdělečné činnosti.

Systémy úvěrových analýz

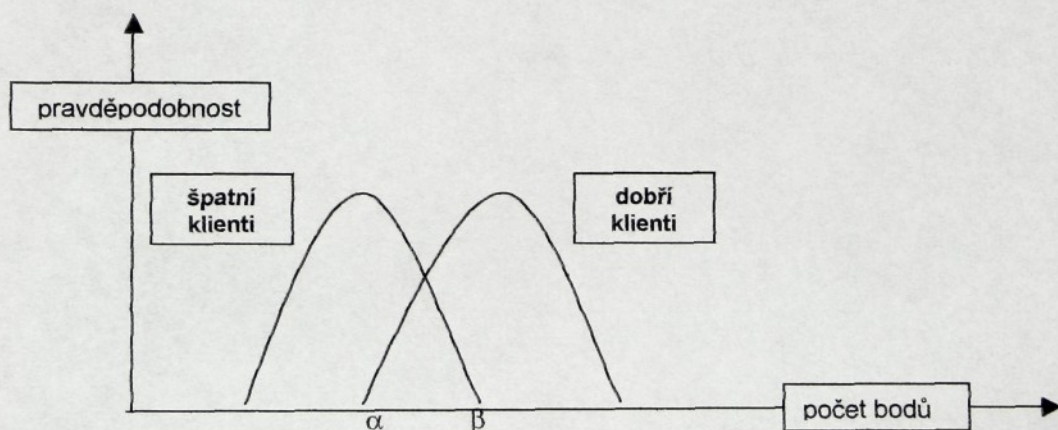
V bankovní praxi se můžeme setkat se dvěma základními systémy úvěrových analýz:

- *Posuzovací úvěrové analýzy*, které jsou založeny především na subjektivním hodnocení klienta zkušeným úvěrovým pracovníkem.
- *Empirické úvěrové analýzy*, které vycházejí z exaktního vyhodnocení relevantních údajů o klientovi na základě matematicko statistických hodnot a jsou označovány jako úvěrové bodovací systémy či *credit scoring*. Snahou je odstranit subjektivní pohled úvěrového pracovníka a podle výsledného počtu bodů oddělit od sebe „dobré“ a „špatné“ klienty.

[1]

Výsledné rozdělení klientů podle credit scoring je zjednodušeně znázorněn na obr. č.4.

Obrázek č. 4 – Rozdělení klientů podle credit scoringu⁹

Banka poskytne úvěr klientům, kteří mají více než β bodů a naopak odmítne klienty s počtem bodů nižším než α . Problém vzniká u klientů, kteří mají počet bodů nacházejících se v intervalu $\langle \alpha, \beta \rangle$ bodů.

⁹ DVOŘÁK P.: *Komerční bankovní pro bankéře a klienty*, Linde, Praha, 1999, s. 433

II. APLIKAČNÍ ČÁST

V jednotlivých kapitolách týkajících se obecné části jsem se zabývala teoretickými aspekty, které jsou důležité při poskytování bankovních úvěrů jednak ze strany banky, ale také i ze strany dlužníka.

Nyní přistoupím k další části, a to **aplikační**, která by měla již zohlednit veškeré zmíněné teoretické poznatky v praxi. Myslím si, že právě tato aplikační část by měla být výchozí a podstatnou částí pro diplomovou práci, neboť jejím posláním je nastínit daný problém a posléze ho i řešit nebo případně navrhnout alespoň nějaká řešení.

Vzhledem k tomu, že bankovní tajemství je vázáno i na jednotlivé úvěrové případy, nemohu vycházet pro zpracování aplikační části ze skutečných údajů o klientovi a jeho podnikatelské činnosti. Pokusím se tedy problematiku poskytování bankovních úvěrů aplikovat na fiktivní firmu s určitým podnikatelským záměrem.

1. APLIKACE NA FIKTIVNÍ FIRMU ZAHRNUJÍCÍ PROBLEMATIKU POSKYTOVÁNÍ VYBRANÝCH ÚVĚRŮ V SOUČASNÝCH PODMÍNKÁCH KB

Úvodem bych však chtěla nejprve podotknout, že pro účely zpracování této části budu za vybrané bankovní úvěry považovat **úvěry podnikatelské**.

Při zpracování úvěrového případu jedné fiktivní firmy vycházím ze smyšleného podnikatelského záměru včetně smyšlených jmen podnikatelů.

1. Historie firmy

Firma Ing. Pavla Nováka CARCENTRUM, která má sídlo v Zahradní ul. č.2, 506 01 Jičín, vznikla sloučením dvou firem manželů Novákových. Ing. Novák začal podnikat v roce 1992 a zabýval se řemeslnými činnostmi, tj. práce instalatérské, zámečnické a topenářské. Firma Ing. Novákové spočívala v obchodní činnosti, jejíž hlavní součástí bylo zajištění nákupu veškerého potřebného materiálu pro svého manžela. Postupně se začaly zásoby materiálu zvyšovat tak, že bylo nutné zřídit v březnu 1993 maloobchodní prodejnu krytou z vlastních zdrojů ve výši 800 000,- Kč pro další instalatérské a

topenářské firmy i pro občany. Během krátké doby vešla firma ve známost díky širokému sortimentu, příznivým cenám i ochotnému personálu do podvědomí veřejnosti města Jičína a přilehlého okolí.

Přesto se však firmy rozhodly v roce 1994 sloučit a změnit podnikatelský záměr. Vznikla tak nová firma pod názvem Ing. Pavel Novák - CARCENTRUM zabývající se opravou a prodejem japonských automobilů značky Mitsubishi, Mazda a Toyota.

K výše uvedeným změnám napomohla skutečnost, že se v lednu 1994 naskytla možnost koupit ve veřejné soutěži od Městského úřadu v Jičíně objekt bývalého autosalonu včetně sociálního zázemí a kanceláří v celkové hodnotě 2 800 000,- Kč., z toho hodnota pozemku byla 300 000,- Kč. Na základě kupní smlouvy Komerční banka, a.s. v Jičíně poskytla úvěr firmě CARCENTRUM o. v dubnu 1994 ve výši 2 000 000,- Kč a zbývající část kupní ceny byla kryta z vlastních zdrojů. Zakoupený objekt bylo třeba přizpůsobit charakteru nového podnikatelského záměru. Rovněž i veškeré stavební úpravy ve výši 1 000 000,- Kč byly hrazeny z vlastních zdrojů. V březnu 1998 byl úvěr zcela splacen.

V zájmu zajištění veškerých podnikatelských aktivit se firma rozhodla v roce 1996 pronajmout pozemek nacházející se v sousedství firmy CARCENTRUM o výměře 2 850 m². Na pozemku stály 3 garáže a dílna na opravu aut, jejíž modernizaci si vyžádala náročná a precizní oprava japonských automobilů, co se týče elektronického vybavení.

V roce 1992 podnikal Ing. Novák po celou dobu vykonávání řemeslných činností tedy až do konce roku 1993 samostatně, zatímco firma Ing. Novákové zaměstnávala v roce 1992 2 pracovníky (prodavače), v roce 1993 7 pracovníků (4 prodavači, 1 skladník, 1 řidič nákladního automobilu, 1 účetní). V roce 1994, kdy se firma Ing. Novákové sloučila s firmou jejího manžela, se počet zvýšil na 23 pracovníků (6 prodavačů, 1 zásobovač, 1 vedoucí cenového oddělení, 2 účetní, 8 pracovníků autoservisu, 2 hlídači, 2 skladníci, 1 řidič nákladního automobilu).

Mzdy pracovníků jsou odvozovány od jejich kvalifikace a pracovní použitelnosti s tím, že pohyblivá složka mzdy je přímo vázána na dosažené tržby. Zainteresovanost pracovníků na tržbách přímo motivuje pracovníky a vede k větší ziskovosti firmy. Vzhledem k tomu, že je nutné počítat s určitou fluktuací pracovníků, firma dbá na vzájemné zastupitelnosti pracovníků ve všech činnostech.

Firma je společně řízena manželi Novákovými. Ing. Nováková má vzdělání ekonomické se 17-ti letou praxí v řídicí funkci. Ing. Novák má vzdělání technické se speciálním zaměřením na provoz a opravy motorových vozidel s praxí 20 let v oboru.

2. Popis poskytovaných služeb firmou Ing. Pavla Nováka - CARCENTRUM

Firma se rozhodla díky svému téměř jedinečnému regionálnímu zastoupení ve východočeském kraji realizovat podnikatelský záměr související s opravou a prodejem automobilů značky Mitsubishi, Mazda a Toyota. Tyto automobily zaručují dokonalou bezpečnost a spolehlivost na každodenních cestách nejen úspěšným podnikatelům, ale i střední vrstvě obyvatelstva, pro které se stávají automobily nižších středních tříd dostupnější. Proto by chtěli i těmto zákazníkům poskytnout za přijatelné ceny kvalitní a odborný servis těchto automobilů. Skutečností však je, že opravami zahraničních vozů se zabývá i spousta firem, kteří nejsou schopni jak svými znalostmi, technickým vybavením, dílenským prostorem, nedostatečným přístupem k technické dokumentaci, tak ani objednávkami originálních náhradních dílů poskytnout zákazníkům kvalitní služby. Firma řádně odebírá originální náhradní díly z centrálního skladu v Praze, kde mají obchodní zastoupení jednotlivé firmy Mitsubishi, Mazda a Toyota.

Firma CARCENTRUM si zvolila následující strategii při prodeji automobilů. Automobily značky Mitsubishi, Mazda a Toyota odebírá do svého autosalonu rovněž z centrálního skladu v Praze jako tomu bylo v případě odběru náhradních dílů, kde má výrobce těchto automobilů oficiální zastoupení pro ČR. Jedná se o odběr automobilů střední cenové kategorie, které musí firma dle uzavřené dohody se zastupitelskou firmou v Praze zaplatit do 30 dnů ode dne dodání. Firma si zvolila tuto strategii prodeje automobilů na základě 5-ti leté zkušenosti, kdy má již větší přehled o poptávce zákazníků během roku. Zákazník v případě výběru automobilu střední cenové kategorie, která je v převážné míře žádána, je ihned uspokojen a nemusí na svůj automobil čekat v závislosti na délce vyřízení příslušné objednávky. Dochází tak k posílení image firmy nejen v očích spokojeného zákazníka, ale prostřednictvím okamžitého prodeje automobilů dosahuje firma i většího nárůstu tržeb ve výši cca 10 %. Cílem firmy CARCENTRUM je samozřejmě uspokojit všechny zákazníky i ty, kteří projeví zájem o automobily nižší a vyšší cenové kategorie. V tomto případě je se zákazníkem vyhotovena objednávka dle jeho požadavku a díky dobré obchodní smlouvě s výhradním dodavatelem je firma schopna uspokojit svého zákazníka do 14-ti dnů. Je nutné podotknout, že sjednaná objednávka je pro zákazníka závazná, protože musí již předem složit zálohu ve výši 30 – 50 % ceny automobilu.

Zejména ekologie a bezpečnost silničního provozu vedla firmu k myšlence zřídit autorizovaný servis po vzoru servisů z vyspělých západních zemí, který bude poskytovat prvotřídní služby motoristům, provádět měření emisí a řádné seřizování motorů. Cílem firmy je otestovat každé vozidlo, které opustí náš servis, a zákazníkovi zdarma předat doklad o stavu jeho vozidla ohledně elektriky, motoru, brzd apod. Tím bude zákazník upozorněn na závady, které by se mohly projevit při provozu vozidla.

Nedílnou součástí výše jmenovaných služeb je i odborné provádění autoklempířských prací s použitím originálních náhradních dílů.

3. Konkurence a konkurenční výhody

Vzhledem k tomu, že firma má jedinečné zastoupení japonských automobilů značky Mitsubishi, Mazda a Toyota v regionu Český ráj, dá se předpokládat prozatímní konkurenceschopnost. Jiné firmy s těmito značkami mají své zastoupení nejblíže k našemu regionu v Hradci Králové, Liberci a v Praze. Konkurencí firmy je jistě celá řada drobných neodborných opraven vozidel s pochybnou kvalitou práce, přičemž tuto konkurenci nepovažujeme do budoucna za nebezpečnou.

V rámci konkurenčních výhod nemíní firma konkurovat přehnaně nízkými cenami, chce si však udržet ceny na takové výši, aby odpovídaly kvalitě prováděné práce, vybavení servisu a kvalifikaci našich pracovníků. Trvalou výhodou firmy je poloha servisu nedaleko od centra města s dostatečným prostorem a možností i případného rozšíření. Jedná se o strategickou polohu přímo u hlavní silnice směrem na Mladou Boleslav.

4. Marketingový plán

V současnosti se firma nachází v době, kdy se žádný podnikatel neobejde bez automobilu. Drtivá většina podnikatelů, kteří uspěli ve svém podnikání, přechází dříve nebo později na jiné typy nových nebo novějších vozů, přičemž u užitkových vozů se ve většině případů jedná o vozy zahraniční, které nabízejí lepší jízdní vlastnosti, větší komfort a lepší užitné vlastnosti a spolehlivost. Podnikatel si nemůže dovolit ztrácet čas soustavnými opravami a starostmi o nespolehlivý či zastaralý automobil. Podnikatelům, kteří nemají dostatek finanční hotovosti, nabízí firma v zastoupení různých leasingových společností kvalitní a přijatelný leasing na nové vozy.

Další potenciální skupinou našich zákazníků mohou být i lidé, kteří získali v restituci velký majetek, a celá řada z nich zatouží po lepším zahraničním vozu.

Všem těmto skupinám zákazníků se firma snaží maximálně vyjít vstříc, opravy provádět v termínech podle potřeb zákazníků a ke standardní službě vždy přidat zákazníkovi něco navíc. Jedná se o práci zdarma při výměně olejů, kontrole emisí, základní seřízení motoru a testování vozidla. Tyto služby navíc zákazník jistě dokáže ocenit a doporučit i jiným potenciálním zákazníkům. Snahou firmy je, aby si mohl služby poskytované firmou dovolit každý průměrný občan, ale také aby firma byla schopna uspokojit i velmi náročného zákazníka.

V rámci marketingové činnosti hodlá firma provádět reklamu našich služeb především do takových oblastí, kde se nenachází žádný značkový servis japonských automobilů. Jedná se o město Jičín a další jemu přilehlá města jako jsou např. Nová Paka, Hořice,

Lázně Bělohrad, Sobotka, Mladá Boleslav, Turnov a Semily. Celá tato oblast je plošně informována o firmě CARCENTRUM inzeráty v regionálním tisku, ale i prostřednictvím vozů přijíždějících na opravu, které jsou vybaveny reklamními podložkami a kontaktní adresou na firmu, a zároveň i příležitostně jsou rozepisovány pomocí novinové služby letáky s nabídkou služeb firmy CARCENTRUM.

5. Výrobní a provozní plán

Oprávérenská činnost je provozována v přímé součinnosti s firmami Mitsubishi, Mazda a Toyota. Tyto firmy dodaly pro náš servis sadu speciálního vybavení pro opravy vozů těchto firem, dále sadu základních náhradních dílů, kompletní technickou dokumentaci ke všem dosud provozovaným vozům a mikrofíše sloužící k objednávání náhradních dílů. Originální náhradní díly jsou objednávány přímo faxovou objednávkou přímo z centrálního skladu v Praze. Jednotlivé firmy zajišťují pro všechny autorizované servisy školení techniků, mechaniků i elektrikářů.

Dále je servis vybaven předpisovou montážní jámou s osvětlením, větráním a vytápěním, doplněnou o jámový zvedák.

6. Vliv podnikatelské činnosti firmy na životní prostředí

Při opravářské činnosti vznikají odpady, jako jsou např.: použitý olej, mastné hadry, použité naftové olejové a vzduchové filtry a znečištěná mycí kapalina Purgasol. Likvidace těchto obalů je zajištěna tak, že použité oleje od firmy Antol odebere tato firma na základě smlouvy bezplatně zpět. Ostatní použité oleje budou vráceny firmě Benzina. Pokud by byl zaražen příjem použitých olejů jmenovanými firmami, bylo dohodnuto ve spalovně tekutých odpadů spálení těchto olejů. Znečištěná mycí kapalina Purgasol se na základě smlouvy vrátí v originálním obalu dodavatelské firmě, která dodá výměnou novou kapalinu.

Snahou firmy je dle možností přispět k vyloučení z provozu těch automobilů, které nesplňují současné technické i ekologické normy, neboť jsou v provozu nebezpečné a mnohonásobněkrát více znečišťují životní prostředí. Nové automobily, které firma prodává, jsou vybaveny katalyzátory a produkují tedy mnohem méně škodlivin. Velmi přísně dbá firma na to, aby se ropné produkty a jiné škodliviny nedostaly do půdy, povrchových vod či kanalizace, a aby byly řádně shromažďovány a likvidovány v zařízeních sloužících tomuto účelu. Za nedodržení těchto nařízení jsou pracovníci firmy přísně postihováni a při opakovaném porušení je s nimi rozvázán pracovní poměr. Cílem firmy je, aby její podnikatelská činnost měla kladný a ne záporný dopad na životní prostředí.

7. Oprávnění k podnikatelské činnosti

Oprávněná činnost je prováděna na základě živnostenského listu vydaným Živnostenským úřadem v Jičíně. K další specializované činnosti, kterou je měření emisí, montáž a kontrola katalyzátorů, je zapotřebí zvláštních povolení vydávaným Výzkumným ústavem motorových vozidel v Praze. Tento ústav potvrdil vhodnost servisu k této činnosti a na základě absolvování a přezkoušení kvalifikovaných pracovníků získal servis oprávnění provádět oficiálně měření emisí včetně výlepu známek na SPZ, přičemž tato činnost předpokládá absolutní spolehlivost, bezúhonnost a neúplatnost těchto pracovníků.

8. Výhledový plán

Firma se rozhodla zažádat v březnu 2000 v rámci svého výhledového plánu o poskytnutí úvěru u KB, a. s. v Jičíně na následující nezbytné investice v hodnotě 2 000 000,- Kč. Jedná se o pořízení univerzální stoličky na rovnání karosérií, samostatného dvousloupového zvedáku na osobní automobily včetně speciálního příslušenství. Dále si chce firma pořídit myčku vozidel.

Pro zákazníky by ještě firma chtěla do budoucna zřídit občerstvení a půjčovnu vozidel pro případ, kdyby zákazník byl bez dopravního prostředku v době jeho opravy.

9. Finanční plán

Při sestavování výhledového plánu firma vychází ze skutečnosti r. 1999. Přílohou podnikatelského záměru je kalkulace sestavená na celou dobu trvání úvěrového obchodu. V níže uvedeném komentáři uvádím bližší vysvětlení určitých položek kalkulace.

a) *Přehled o majetku a závazcích*

Hmotně investiční majetek představuje zůstatkovou hodnotu movitých a nemovitých věcí.

Položku zásob tvoří jednak materiál, který zahrnuje nakoupené náhradní díly, dále zboží, jehož hodnotu tvoří 2 nakoupené automobily určené k prodeji ke konci roku 1999, které musí být již převedeny do dalšího roku. Položka nedokončená výroba představuje hodnotu vynaloženého materiálu na automobil, ovšem jeho oprava není stále ještě dokončena.

Hodnota závazků souvisí s hodnotou zásob. Jedná se o to, že firma hradí faktury na základě uzavřené dohody s dodavatelem do 30 dnů ode dne dodání. Záměrem firmy tedy je prodat automobily v co nejkratší době, aby firma mohla použít k zaplacení automobilu peněžní prostředky již od samotného zákazníka. Do doby 30 dnů ode dne dodání jsou automobily závazkem firmy.

Výše pohledávek představuje pouze položky související s opravou automobilů, neboť při samotném prodeji automobilů firma hradí dodavateli příslušnou částku se splatností do 30 dnů ode dne dodání. Během této doby dochází k prodeji automobilu zákazníkovi a tudíž firmě nevzniká žádná pohledávka z prodeje.

b) Příjmy, výdaje, hospodářský výsledek a jeho využití

Podíly tržeb pramenících z jednotlivých činností:

- opravárenské a servisní služby : 64 % tj. 32 710 000,- Kč (skutečnost r. 99)
- prodej nových automobilů : 36 % tj. 18 140 000,- Kč (skutečnost r. 99)

Firma prodala průměrně 3 automobily měsíčně, což představuje 36 automobilů ročně. Průměrná prodejní cena byla cca 520 000,- Kč / automobil.

Výdaje jsou tvořeny:

- nákup materiálu (náhradní díly, drobné nářadí, nástroje, drobný investiční majetek apod.);
- nákup zboží (jedná se o nákup osobních automobilů určených k prodeji);
- mzdy (hrubé mzdy zaměstnanců, firma nepočítá se zvýšením počtu pracovníků, nárůst mezd je motivován na vyšší tržby daného období), výše plateb do fondů je zohledněna v příloze č. 6;
- nájemné (za pronajaté prostory 3 garáží a opravárenské dílny);
- odpisy (viz příloha č. 4)

c) Tok peněžní hotovosti

V roce 2000 je promítnut nákup hmotného investičního majetku za použití úvěrových zdrojů ve výši 2 mil. Kč, 500 tis. Kč je použito z vlastních zdrojů firmy.

Osobní spotřeba představuje vyplacené finanční částky Ing. Pavla Nováka a jeho manželky Ing. Evy Novákové.

10. Zajištění úvěru

K zajištění úvěru bude sloužit nově opravený objekt bývalého autosalonu, který je vlastnictvím firmy Ing. Pavla Nováka. Na nemovitost byl soudním znalcem, určeným příslušnou pobočkou KB, a.s. Jičín, vypracován Znalecký posudek v ceně obvyklé ve výši 3 920 800,- Kč.

Výpočet poměrových ukazatelů na základě údajů uvedených v kalkulaci
pro rok 1999

I. Ukazatelé rentability

1. $\text{Rentabilita vlastního kapitálu} = (\text{zisk po zdanění} / \text{vlastní jmění}) \times 100$ (9)

$\text{Rentabilita vlastního kapitálu} = (628\,000 / 6\,218\,000) \times 100 = \underline{10,1\%}$

Firma může z 10,1 % úspěšně využívat nashromážděný vlastní kapitál.

Skutečností však je, že velikost minimální rentability by se měla přinejmenším pohybovat ve výši běžné úrokové míry. Při sestavování kalkulace firma CARCENTRUM uvažovala s horší variantou úrokové míry, tj. 12 %. Banka provedla analýzu výsledků hospodaření firmy, zvážila zajištění úvěru a též přihlédla k solventnosti a dobrým zkušenostem klienta a stanovila úrokovou sazbu ve výši 9,9%.

2. $\text{Rentabilita nákladů} = \text{tržby} / \text{náklady}$ (10)

$\text{Rentabilita nákladů} = 50\,850\,000 / 50\,087\,000 = \underline{1,015\text{ Kč}}$

Z 1,- Kč nákladů firma vytvoří 1,015 Kč tržeb.

3. $\text{Rentabilita tržeb} = \text{čistý zisk} / \text{tržby}$ (11)

$\text{Rentabilita tržeb} = 628\,000 / 50\,850\,000 = \underline{0,012\text{ Kč}}$

1,- Kč tržeb vytvoří firmě 0,012 Kč zisku.

4. $\text{Ukazatel nákladovosti} = \text{náklady} / \text{tržby}$ (12)

$\text{Ukazatel nákladovosti} = 50\,087\,000 / 50\,850\,000 = \underline{0,98\text{ Kč}}$

Na 1,- Kč tržeb musí firma vynaložit 0,98 Kč nákladů.

II. Ukazatelé aktivity

1. $\text{Doba obratu zásob} = \text{zásoby} / (\text{tržby} / 365)$ (13)

Na základě skutečnosti, kdy firma má dva různé typy zásob - tj. zásoby v podobě nakoupených automobilů určených k prodeji a v podobě náhradních dílů, které jsou během roku více frekventované, se pokusím zohlednit dobu obratu zásob u jednotlivých druhů.

- $\text{Doba obratu zásob automobilů} = 1\,000\,000 / (18\,140\,000 / 365) = \underline{20,1\text{ dní}}$

Průměrná doba jednoho obratu zásob automobilů určených k prodeji trvá zhruba 20 dní, tzn. že počet obrátek během roku činí přibližně 18 ($365 / 20,1 = 18,16$).

- *Doba obratu zásob náhr. dílů* = $1\,200\,000 / (32\,710\,000 / 365) = \underline{13,4 \text{ dní}}$

Průměrná doba jednoho obratu zásob náhradních dílů činí přibližně 14 dní, z čehož vyplývá, že počet obrátek za rok dosáhne průměrné výše 26.

Doba obratu zásob je pro firmu velice příznivá, neboť při rychlejším obratu zásob dochází ke snížení materiálových a finančních zdrojů vázaných ve firmě.

2.
$$\text{Doba splatnosti pohledávek} = \text{krátkodobé pohledávky} / (\text{tržby} / 365) \quad (14)$$

Vzhledem k tomu, že veškeré pohledávky plynou firmě z oprav automobilů, uvažuji pouze tržby týkající se této činnosti. Pohledávky z prodeje automobilů nevykazuje firma žádné, neboť při prodeji vyžaduje platbu v hotovosti a nebo si klient musí vzít automobil na leasing.

Doba splatnosti pohledávek = $100\,000 / (32\,710\,000 / 365) = \underline{1,12 \text{ dnů}}$

Doba splatnosti pohledávek je velice krátká především z toho důvodu, neboť převážná část plateb za tuto službu je prováděna v hotovosti.

III. Ukazatelé likvidity

1.
$$\text{Likvidita 1. stupně} = (\text{pohotovostní peněžní prostředky} / \text{krátkodobé závazky}) \quad (15)$$

Okamžitá likvidita = $(318\,000 / 1\,080\,000) = \underline{0,3}$

Výsledek okamžité likvidity 0,3 spadá do optimálního rozpětí (0,2 – 0,5), tudíž lze předpokládat, že klient je schopen krýt svými peněžními prostředky své běžné potřeby.

2.
$$\text{Likvidita 2. stupně} = (\text{peněž. prostředky} + \text{krátk. pohledávky}) / \text{krátk. závazky} \quad (16)$$

Pohotová likvidita = $(318\,000 + 100\,000) / 1\,080\,000 = \underline{0,4}$

Výsledek tohoto ukazatele je především důležitý pro banku, pokud se rozhoduje, zda má poskytnout klientovi krátkodobý úvěr či nikoliv. V případě firmy Ing. Nováka lze konstatovat, že banka by tomuto klientovi krátkodobý úvěr zřejmě neposkytla, neboť není schopen krýt svými pohledávkami a peněžními prostředky své běžné potřeby a krátkodobé dluhy. Hodnota ukazatele 0,4 nevyhovuje optimálnímu rozpětí (0,7 – 1,2). Tento výsledek je zapříčiněn příliš nízkými krátkodobými pohledávkami. V tomto případě by Ing. Novák musel spoléhat na prodej zásob, což ovšem není moc pro banku přijatelné.

3. $\text{Likvidita 3. stupně} = (\text{oběžná aktiva} / \text{krátkodobé závazky})$ (17)

$$\text{Běžná likvidita} = (2\,618\,000 / 1\,080\,000) = \underline{2,4}$$

Tento ukazatel se především používá pro běžnou orientaci o platební pohotovosti klienta. Výsledek běžné likvidity činí 2,4, což je pro optimální rozpětí (2,0 – 2,5) přijatelné. Optimální vývoj ukazatele v tržních ekonomikách je $> 2,5$. Na základě výpočtu ukazatele běžné likvidity i v dalších letech je možno konstatovat, že firma Ing. Nováka tento trend v budoucnosti splňuje.

Výsledky ukazatele běžné likvidity pro rok :

2000	= 2,8
2001	= 3,0
2002	= 2,9
2003	= 2,5
2004	= 2,5

IV. Ukazatelé zadluženosti

Pouze pro tento typ ukazatelů musí firma vycházet z údajů týkajících se roku 2000, ve kterém je úvěr (dlouhodobý závazek) vykazován.

1. $\text{Zadluženost 1} = (\text{bankovní úvěry dlouhodobé} / \text{vlastní jmění}) \times 100$ (18)

$$\text{Dlouhodobá úvěrová zadluženost} = (1734\,000 / 6\,566\,000) \times 100 = \underline{26,4\,\%}$$

Úvěrová zadluženost klienta představuje 26,4 %. Pro banku je tento ukazatel významný z hlediska posouzení, zda má klientovi poskytnout či neposkytnout úvěr. Za optimální výsledek lze považovat klesající trend ukazatele, přičemž pozitivní vývoj je považován ve výši $< 50\,\%$. Firma tento trend splňuje a v následujících letech vykazuje tyto hodnoty : pro rok :

2001	= 18,5 %
2002	= 10,8 %
2003	= 2,1 %

2. $\text{Zadluženost 2} = (\text{dlouhodobé závazky} / \text{úhrnný vložený kapitál}) \times 100$ (19)

$$\text{Dlouhodobá zadluženost} = (1\,734\,000 / 9\,350\,000) \times 100 = \underline{18,5\,\%}$$

Dlouhodobá zadluženost činí 18,5 %, což lze považovat za přijatelnou hodnotu, neboť její výše spadá do optima $< 25\,\%$.

3. $\text{Zadluženost 3} = (\text{závazky celkem} / \text{úhrnný vložený kapitál}) \times 100$ (20)

$$\text{Celková zadluženost (věřitelské riziko)} = 2\,784\,000 / 9\,350\,000 \times 100 = \underline{29,7\,\%}$$

Tento ukazatel vyjadřuje míru krytí majetku klienta cizími zdroji, která činí 29,7 %. Přijatelná hodnota pro celkovou zadluženost se jeví při výsledku a vývoji < 60 %. Ukazatel celkové zadluženosti splňuje kriteria a jeho hodnoty jsou v jednotlivých letech následující :

pro rok :	2001 = 26,3 %	2003 = 22,1 %
	2002 = 22,9 %	2004 = 21,8 %

4.
$$\text{Ukazatel míry zadluženosti} = (\text{cizí zdroje} / \text{vlastní jmění}) \times 100 \quad (21)$$

Ukazatel míry zadluženosti je jeden z dalších ukazatelů, který je významný pro banku ohledně posouzení, zda má či nemá poskytnout klientovi úvěr. Pro porovnání ukazatele je rozhodující jeho vývoj v časové řadě, zda se podíl cizích zdrojů zvyšuje nebo snižuje.

Ukazatel míry zadluženosti = $(2\,784\,000 / 6\,566\,000) \times 100 = \underline{42,4\%}$

Míra zadluženosti firmy činí 42,4 %, což splňuje kritérium optima vykazující výsledek a pozitivní vývoj < 150 %. Předpokládaná míra zadluženosti v nadcházejících letech je

následující :	pro rok	2001 = 35,6 %	2003 = 28,4 %
		2002 = 29,6 %	2004 = 27,9 %

5.
$$\text{Stupeň finanční samostatnosti klienta} = \text{vlastní jmění} / \text{cizí zdroje} \quad (22)$$

Stupeň finanční samostatnosti klienta = $6\,566\,000 / 2\,784\,000 = \underline{2,4}$

Finanční samostatnost klienta ve výši 2,4 je příznivá, neboť splňuje kritérium dané hodnotou > 0,6. Pro dobrého klienta je charakteristické, že se podíl vlastních zdrojů v časové řadě zvyšuje, jako je tomu v případě firmy Ing. Nováka .

Pro rok :	2001 = 2,8	2003 = 3,5
	2002 = 3,4	2004 = 3,6

6.
$$\text{Úrokové zatížení} = \text{nákl. úroky} / (\text{zisk po zdanění} + \text{nákl. úroky}) \times 100 \quad (23)$$

Úrokové zatížení = $153\,000 / (294\,000 + 153\,000) \times 100 = \underline{34,2\%}$

Tento ukazatel vyjadřuje, že nákladové úroky odčerpávají 34,2 % čistého zisku. Tuto hodnotu lze považovat za přijatelnou, neboť za pozitivní výsledek je považována hodnota < 40 %. Vývoj hodnot v následujících letech je rovněž pozitivní.

Pro rok :	2001 = 24,0 %	2003 = 10,7 %
	2002 = 19,4 %	2004 = 0,6 %

pohledávek. Krátkodobé pohledávky firma vykazuje pouze v případě nesplacených faktur za provedené opravy automobilů, ovšem převážná většina je hrazena v hotovosti, což se promítá do příjmů z prodeje výrobků a služeb.

2. POROVNÁNÍ PODMÍNEK PRO POSKYTNUTÍ VYBRANÝCH ÚVĚŘŮ V RÁMCI ČS, IPB A KB

2.1. Podklady nutné k žádosti o poskytnutí úvěru v KB

1. Doklad o právní subjektivitě
 - originál nebo úředně ověřená kopie živnostenského listu
2. Souhrn informací o žadateli
 - Část A : Údaje o žadateli včetně popisu činnosti a historie firmy
 - Část B: Bankovní a obchodní reference
 - I. Přehled o již veškerých splacených úvěrech
 - II. Přehled o současných závazcích (úvěry, směnky, ručení, leasing, záruky, pojistky, apod.)
 - III. Přehled o veškerých běžných a depozitních účtech
 - IV. Údaje o hlavních dodavateli včetně podílu na dodávkách
 - V. Údaje o hlavních odběrateli včetně podílu na dodávkách
 - Část C: Prohlášení žadatele o vlastnictví nemovitého a movitého majetku
3. Potvrzení finančního úřadu o vypořádaných závazcích
4. Prohlášení žadatele o vypořádaných závazcích vůči obecnímu a celnímu úřadu, správě sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovně
5. Podnikatelský záměr
6. Ekonomický rozbor podnikatelské činnosti, týkající se následujících výkazů:
 - Výkaz o majetku a závazcích
 - Výkaz o příjmech a výdajích
 - Cash flow

Do výše jmenovaných výkazů se uvede skutečnost výsledků hospodaření za poslední 2 roky a ekonomický výhled na dobu trvání úvěrového vztahu.

7. Aktuální údaje k 31. 3. 2000 o pohledávkách a závazcích s uvedením lhůt splatnosti.
8. Daňová přiznání za poslední 2 roky potvrzená finančním úřadem
9. Smlouvy mající vztah k úvěrovému obchodu – odbyt, platební podmínky, nájemní smlouva
10. Doklady k navrhovanému zajištění
 - výpis z katastru nemovitostí (originál ne starší 7 dnů)
 - nabývací listina
 - znalecký posudek od smluvního znalce KB ne starší než 1 rok
 - pojistná smlouva
11. Žádost o poskytnutí úvěru – formulář KB, týkající se výše a objektu úvěru, způsob a termín čerpání, splácení apod.

V žádosti klient uvede, zda požaduje pevnou nebo pohyblivou úrokovou sazbu. *Pevná úroková sazba* je po celou dobu trvání úvěrového obchodu neměnná.

Pohyblivá úroková sazba se skládá z referenční sazby, která je vyhlášovaná ČNB a neustále se mění. Další složku tvoří tzv. pevná odchylka, která je po celou dobu trvání obchodního případu neměnná. Na výši pevné odchylky mají vliv standardní rizikové náklady, které jsou stanoveny pro konkrétní skóringové pásmo a obchodní případy. Výši rizikových nákladů ovlivňuje zajištění úvěrového obchodu. Součástí pevné odchylky je tzv. marže a vyjadřuje zisk z aktivního obchodu. Pevná odchylka u střednědobého úvěru není přesně stanovena, ale v praxi se pohybuje v rozmezí od 1,5 % - 4,0 %.

Vývoj referenční sazby v KB byl za období leden – duben 2000 následující.

od 1. 1. 2000	8,0 %
od 25. 2. 2000	7,6 %
od 26. 4. 2000	7,3 %

12. Doklad o uhrazení poplatku za přijetí, posouzení a vyhodnocení žádosti o úvěr

Ceny za služby související s poskytnutím úvěru

- za zpracování a vyhodnocení žádosti o úvěr:

3 000,- Kč + 0,3 % z objemu požadovaného úvěru,

tz. $3\,000 + 0,3\% \cdot 2\,000 = 3\,000 + 6\,000 = 9\,000,- \text{ Kč}$

- cena je nevratná, a to i v případě neschválení úvěru

➤ za spravování úvěru: **300,- Kč / měsíc**

➤ za změnu ve smlouvě vymezených podmínek úvěru: **2 000,- Kč**

- cena je nevratná, a to i v případě nepovolení změny

Požadavky na zajištění úvěrového obchodu

Výše zastavené nemovitosti je závislá na typu nemovitosti. Vzhledem k tomu, že v našem případě se jedná o provozní areál, je stanoveno zajištění úvěru na **156 %**.

2.2. Odlišnosti při poskytování investičního úvěru v KB, ČS a v IPB

Seznam podkladů a příloh pro posouzení a vyhodnocení žádosti o úvěr je ve své podstatě u všech peněžních ústavů stejný. Pouze se objevují odlišnosti v kvantitativních údajích.

- KB a IPB vyžaduje na klientovi doložení daňového přiznání potvrzené finančním úřadem včetně příloh za období posledních 2 let existence firmy, zatímco ČS si stanovila požadavek doložení daňového přiznání minimálně za 3 předcházející roky.
- IPB oproti KB a ČS požaduje na klientovi stanovení finančního plánu na dobu o 1 rok delší, než je předpokládané trvání obchodního vztahu.

Mnohem podstatnější rozdíly se nacházejí ve stanovení úrokové sazby, při níž se zvažuje současná výše referenční sazby a pevná odchylka. Vzhledem k tomu, že se jedná o fiktivní případ, není žádný úvěrový pracovník schopen pouze na základě individuálního posouzení úvěrového případu navrhnout přesnou výši úrokové sazby. Aby mohla být stanovena přesná výše úrokové sazby, musel by být tento úvěrový případ podroben analýze, při níž by se zjistil skóringové pásmo klienta v posloupnosti velkých písmen A, B, C, D, E. Úvěr je ihned zamítnut těm klientům, kteří se nacházejí v pásmu D a E.

ČS používá jiné ohodnocení klienta pomocí tzv. ratingu. Tento způsob využívá číselné řady od 1 - 5, přičemž č. 1 standardní klient

2 sledovaný klient

3 nestandardní klient

4 pochybný klient

5 ztrátový klient

IPB využívá jiné řady pro ohodnocení klienta a to podle posloupnosti vyjádřené příslušné kvality:

- IQ investiční kvalita
- HQ vysoká kvalita
- MQ střední kvalita
- SQ uspokojivá kvalita
- CA kvalita vyžadující opatrnost
- DF pochybná kvalita
- US neuspokojivá kvalita

Tabulka č. 6 - Porovnání výše referenční sazby (v případě ČS základní sazby) a odchylky

Peněžní ústav	Sledované období	Pravděpodobná odchylka
KB, a.s.	od 1. 1. 2000 ... 8,0 %	1,5 % - 4,0 %
	od 25. 2. 2000 ... 7,6 %	
	od 26. 4. 2000 ... 7,3 %	
ČS, a.s.	do 20. 4. 2000 ... 8,0 %	kolem 2,5 %
	od 21. 4. 2000 ... 7,6 %	
IPB, a.s.	stále 8,0 %	1,3 % - 3,8 %

Tabulka č. 7 - Porovnání požadavků na zajištění úvěrového obchodu

Peněžní ústav	Úvěr (Kč)	Výše zastavené nemovitosti v %
KB, a.s.	2 000 000	156
ČS, a.s.	2 000 000	150
IPB, a.s.	2 000 000	150

Tabulka č. 8 - Porovnání výše poplatků související s poskytnutím komerčního úvěru

Druh poplatku	KB, a.s.	ČS, a.s.	IPB, a.s.
Za zpracování a vyhodnocení žádosti o úvěr	3 000,- Kč + 0,3 % z objemu požadovaného úvěru	0,6 % z požadované výše úvěru, min. však 10 000,- Kč	10000,- Kč v případě poskytnutého úvěru ve výši 1 – 5 mil. Kč
Za spravování úvěru	300,- Kč / měsíc	300,- Kč / měsíc	0,01% – 0,05 % z požadované výše úvěru (čtvrtletně)
Za změnu ve smlouvě vymezených podmínek úvěru	2 000,- Kč	0,3 % z aktuálního zůstatku úvěru, minimálně 1 000,- Kč	minimálně 500,- Kč, maximálně 1 000,- Kč ze zůstatku úvěru

ZÁVĚR

Svět je neustále v pohybu a současná doba s sebou přináší nové poznatky a zkušenosti. S danou dobou se mění i priorita vytčených cílů a životní styl každého z nás. Pro mnohé je to otázka motivace či snad dosažené kariéry.

Nacházíme se na počátku dalšího tisíciletí, kdy se v ekonomické oblasti vyskytují nové možnosti pro každého z nás. Centrální plánování je již dávnou minulostí a s tržním plánováním se setkáváme prakticky ve všech oblastech podnikatelské i nepodnikatelské sféry. Každý člověk se může plně seberealizovat, využít svých znalostí, talentu a zapojit se do běžných oborů v celém národním hospodářství. I mladý člověk, má-li chuť, dostatečné znalosti a nebojí se riskovat, se může uplatnit jako úspěšný podnikatel. Právě podnikání, jako úspěšný start, mimo jiné závisí na dostatečném objemu finančních prostředků. Pro občany i všechny podnikatele jsou k dispozici peněžní ústavy s širokou škálou a nabídkou svých bankovních produktů.

Hlavní náplní této diplomové práce byla problematika spojená s poskytováním bankovních úvěrů. Abych mohla plně proniknout do této oblasti, charakterizovala jsem podnikatelské subjekty, bankovní úvěrové produkty, popsala jsem dílčí činnosti související s poskytováním bankovních úvěrů. Podrobně jsem se zabývala otázkou týkající se předkládání podkladů k žádosti o poskytnutí úvěru, následným bankovním procesem prověřování, týkající se především hodnocení bonity klienta včetně finanční analýzy. Zmínila jsem se, co je podstatnou a náležitostí úvěrové smlouvy, jakožto základem úvěrového vztahu. Zaměřila jsem se na způsoby splácení a čerpání a též na úrokové zatížení úvěrů. Další zmíněnou problematikou je otázka řízení, příčin, zajištění a zdrojů krytí úvěrového rizika a rovněž i úvěrové analýzy, které s procesem řízení úvěrového rizika úzce souvisí.

Veškeré tyto získané poznatky jsem aplikovala na fiktivní firmu s cílem provedení bonity klienta na základě jeho dosažených výsledků z podnikání a následného posouzení možnosti nároku na poskytnutí investičního úvěru. Snažila jsem se podrobně zpracovat podklady potřebné k žádosti o úvěr. V podnikatelském záměru jsem se zaměřila na historii a popis poskytovaných služeb firmy Ing. Pavla Nováka – CARCENTRUM, konkurenci a konkurenční výhody, marketingový plán, výrobní a provozní plán a vliv podnikatelské činnosti firmy na životní prostředí.

Nedílnou součástí podkladů je tzv. kalkulace, tj. přehled o majetku a závazcích, přehled o příjmech a výdajích, hospodářský výsledek a jeho užití a tok peněžní hotovosti na celé období trvání úvěrového obchodu. Údaje, uvedené v kalkulaci, které byly třeba blíže specifikovat co se týče výpočtu, jsem doložila přílohami. V přílohách je podrobně uveden výpočet odpisů hmotného investičního majetku klienta (příloha č. 4), výpočty daní z příjmů podnikatele Ing. Pavla Nováka a jeho manželky, jakožto spolupracující osoby (příloha č. 5), podklady pro výpočet mezd, úhrad zdravotního a sociálního pojištění (příloha č. 6). Výše splátek a úroků jsou uvedeny ve splátkovém kalendáři (příloha č. 7). Dalším podkladem jsou účetní výkazy klienta, v daném případě jsou to daňová přiznání manželů Novákových, která jsem vypracovala na základě dosažených výsledků hospodaření, uvedených v kalkulaci (příloha č. 9). Klient musí každoročně, tj. k 31.3. (pokud nemá daňového poradce), předkládat společně s daňovým přiznáním přehledy o výsledcích hospodaření a výše úhrad pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti okresní správě sociálního zabezpečení a příslušné zdravotní pojišťovně. Banka tyto přehledy nevyžaduje, vypracovala jsem je pouze za účelem seznámení se s výpočtem jejich výší, uvedených na příslušných formulářích (příloha č. 12,13).

Vzhledem k tomu, že se jedná o fiktivní firmu, není žádný úvěrový pracovník schopen na základě individuálního posouzení tohoto úvěrového případu přesně určit, zda by této firmě byl případně úvěr poskytnut. V běžné bankovní praxi je každý úvěrový případ podroben důkladné analýze, ze které se vyvodí závěr.

S velkou pravděpodobností mohu konstatovat, že by zřejmě byl firmě CARCENTRUM poskytnut investiční úvěr ve výši 2 000 000,- Kč, neboť tato firma dosahuje uspokojivých výsledků hospodaření, o čemž svědčí provedená analýza finančních ukazatelů.

V rámci tohoto úvěrového případu jsem prováděla analýzu porovnání podmínek souvisejících s poskytnutím komerčního úvěru fyzické osobě, která vede jednoduché účetnictví. Podmínky poskytování úvěru jsem konzultovala s úvěrovými pracovníky v KB, ČS a IPB a dospěla jsem k následujícím závěrům.

Seznam podkladů a příloh pro posouzení a vyhodnocení žádosti o úvěr včetně obsažených údajů je ve své podstatě stejný. Pouze se vyskytují jisté odlišnosti týkající se kvantity údajů např. počet předcházejících let, za která musí klient doložit bance daňová přiznání či o výhled finančních údajů za příslušné roky, které by přinejmenším měly pokrýt délku předpokládaného trvání obchodního vztahu.

Další a podstatnou odlišností je výše stanovené referenční a základní sazby (v případě ČS), která byla ve sledovaném období u KB nejnižší.

Výše zajištění úvěrového obchodu se u všech peněžních ústavů pohybuje zhruba kolem 150 %.

Každý úvěrový případ je spojen s náklady, které musí klient uhradit bance formou různých poplatků, jejichž výše je uvedena v tabulce č. 7. Dospěla jsem k závěru, že klient požadující komerční úvěr ve výši 2 000 000,- Kč by nejméně zaplatil za poplatky u KB.

Myslím si, že současná situace, spojená s poskytováním bankovních úvěrů není až tak příliš jednoduchá, neboť jsou peněžními ústavy na klienta kladeny stále větší nároky, co se týče předkládaných potřebných dokladů. Vzhledem k výši ztrátových úvěrů, velkého rizika návratnosti poskytnutých finančních prostředků, zaujaly téměř všechny banky v poslední době daleko přísnější strategii. Vždyť právě na problémové úvěry musí banky ze zákona vytvářet povinné minimální rezervy z vytvořeného zisku. Podnikatelský záměr klienta se prověřuje osobní návštěvou v místě podnikání. Významnou roli mají odběratelsko – dodavatelské vztahy, které klient smluvně dokládá, přičemž banka následně prověřuje bonitu odběratelů a dodavatelů. Banka dále dbá na to, aby měl klient řádně vypořádaný závazky vůči státu a tuto skutečnost musí klient doložit písemným potvrzením.

Neméně důležitá je otázka zajištění úvěru. Banka dbá na to, aby úvěry byly zajištěny pouze kvalitními a v případě potřeby prodejnými objekty zástavy, převážně nemovitostmi. Nabízené nemovitosti do zástavy jsou proto shlednuty pověřenými pracovníky banky a ohodnoceny znalci, kteří jsou bankou k tomuto účelu určení. Velkou hrozbou pro každého podnikatele jsou konkurenční podniky, či firmy s obdobným podnikatelským záměrem, přičemž tato skutečnost může mít nepříznivý vliv na výsledky hospodaření, z čehož může plynout případná neschopnost klienta splácet úvěr.

Myslím si, že proces poskytování úvěru, co se týče dílčích kroků a podkladů, které jsou na klienta vyžadovány, je dostačující a dobře propracovaný. Domnívám se však, že v případě požadavku menší výše úvěru, a to ještě dobře prosperujícímu klientovi, by banka měla vyžadovat méně podkladů. Banka by tím získala více úvěrovaných klientů.

Z pohledu banky považuji za nejdůležitější správně odhadnout reálnost podnikatelského záměru, tj. schopnost klienta vyrobit či poskytnout služby dle výhledového plánu, ale též prověřit jejich realizaci. Významnou roli zde má konkurenceschopnost,

možná špatná platební morálka dodavatelů, kdy se klient dostává následně do platební neschopnosti a nemůže z těchto důvodů platit faktury nejen svým dodavatelům, ale též plnit závazky vůči bance a státním orgánům. Špatná platební morálka je příčinou, že klient je z pohledu banky překlasifikován na pochybného či ztrátového klienta a je předán určeným pracovníkům, kteří se zabývají vymáháním pohledávek, a to včetně realizace zajišťovacích prostředků. Ne vždy se bance podaří dobře prodat zástavu, mnohdy se jedná o zástavu neprodejnou. Rovněž tak zajištění rodinným domkem nelze považovat za vhodné zajištění úvěru, neboť žádný zákon neumožňuje věřiteli vystěhovat zástavce – vlastníka nemovitosti do náhradních prostor. Veškerá výše uvedená negativa jsou příčinou skutečnosti, že banka vykazuje značný podíl rizikových obchodů na svém celkovém úvěrovém portfoliu.

Závěrem mohu konstatovat, že prostřednictvím této diplomové práce jsem mohla blíže proniknout do úvěrové problematiky jednak ze strany banky, tak i ze strany klienta požadujícího bankovní úvěr a získat tak větší přehled v této oblasti, což je pro mě velkým přínosem.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Publikace:

1. DVOŘÁK, P. : Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty, Linde, Praha, 1999
2. REVENDA, Z. a kol. : Peněžní ekonomie a bankovníctví, Management Press, Praha, 1996
3. REVENDA, Z. : Centrální bankovníctví, Management Press, Praha, 1999
4. POLIDAR, V. : Management úvěrových obchodů bank, Ekopress, Praha, 1995
5. POLIDAR, V. : Úvěrové obchody I, Bankovní institut, Praha, 1995
6. PEERAER, M. : Úvěrové obchody II, Bankovní institut, Praha 1996
7. ZIEGLER a kol. : Finanční řízení bank, Bankovní institut, Praha 1997
8. WATERHOUSE, P. : Zásady řízení úvěrů, Management Press, Praha, 1999
9. WATERHOUSE, P. : Úvod do řízení úvěrového rizika, Management Press, Praha, 1994
10. VALACH J. a kol. : Finanční řízení a rozhodování podniku, Nad zlato, Praha, 1993

Prameny:

11. Statistická ročenka ČR, Scientia, Praha 1999, s. 197 – 198
12. Zpráva o inflaci, leden 2000, ČNB
13. Zákon č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, doplněn novelou občanského zákoníku č. 94/1996 Sb.
14. Zákon č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník, doplněn novelou obchodního zákoníku č. 142/1996 Sb.
15. Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmu, doplněn novelou zákona č. 363/1999 Sb.
16. Zákon č. 591/1992 Sb., o cenných papírech
17. Zákon č. 105/2000 Sb., o konkursu a vyrovnání
18. Zákon č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách

Periodika:

19. PÁRAL P., EURO 19/2000, s. 3 : Kalné ráno
20. KB Žurnál, březen 2000, s. 1, 11 : Vláda schválila plán vyvedení špatných úvěrů z KB

Ústní konzultace s pracovníky úvěrového oddělení v KB, ČS a IPB

SEZNAM PŘÍLOH

Počet stran:

Příloha č. 1	Objemy úvěrů	2
Příloha č. 2	Splátkový kalendář pravidelných splátek jistin	2
Příloha č. 3	Splátkový kalendář anuitních splátek	2
Příloha č. 4	Výpočty odpisů	3
Příloha č. 5	Výpočty daní	1
Příloha č. 6	Podklady pro výpočet zdravot. a sociál. pojištění	1
Příloha č. 7	Splátkový kalendář	2
Příloha č. 8	Žádost o úvěr	2
Příloha č. 9	Příjmy, výdaje, hospodářský výsledek a jeho užití Tok peněžní hotovosti	6
Příloha č. 10	Aktuální údaje	1
Příloha č. 11	Přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 1999 Ing. Pavla Nováka a Ing. Evy Novákové včetně příloh	11
Příloha č. 12	Přehled za rok 1999 pro OSSZ za Ing. Pavla Nováka a Ing. Evu Novákovou	4
Příloha č. 13	Přehled za rok 1999 pro Všeobecnou zdravotní pojišťovnu za Ing. Pavla Nováka a Ing. Evy Novákové	4

Příloha č. 1 – Objemy úvěrů

Tabulka č. 1. - Korunové úvěry klientům poskytované peněžními ústavami podle účelu
v mil. Kč (stav k 31. 12.)

Ukazatel	1995	1996	1997	1998
Úvěry celkem	826 024	895 562	923 626	897 370
<i>z toho:</i>				
kontokorentní	38 704	50 798	51 759	57 640
na oběžné prostředky a sezónní náklady	195 924	194 784	356 317	370 154
investiční	168 381	176 443	293 754	270 190
hypoteční	587	5 677	14 178	19 603
spotřební	4 023	3 314	5 698	17 665
na obchodní pohledávky	27 848	34 115	37 634	26 644
překlenovací	48 469	49 878	99 578	73 877
na nákup cenných papírů	5 079	14 956	12 779	15 619
na malou privatizaci	2 514	945	3 621	2 829
na velkou privatizaci	16 505	15 444	15 991	9 807

Pramen: Statistická ročenka ČR, Scientia, Praha 1999, s. 197

Tabulka č. 2. - Korunové úvěry klientům poskytované peněžními ústavami podle odvětví a
sektorů v mil. Kč (stav k 31. 12.)

Ukazatel	1995	1996	1997	1998
Úvěry celkem	826 024	895 562	923 626	897 370
<i>v tom odvětví:</i>				
zemědělství a lesnictví	32 194	34 997	31 818	26 888
průmysl - dobývání nerostných surovin	10 624	10 231	13 255	11 564
- zpracovatelský průmysl	253 598	282 706	254 158	222 012
- výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	19 466	29 258	34 051	30 421
obchod, pohostinství a ubytování	213 670	216 531	209 590	184 228
stavebnictví	29 293	30 503	31 228	29 623
doprava, skladování, spoje	21 037	22 093	27 550	28 749
peněžnictví a pojišťovnictví	23 263	36 302	67 422	80 138
tržní služby	45 282	70 618	82 141	81 753
ostatní včetně domácnosti	177 597	162 323	172 413	201 994
<i>v tom sektory:</i>				
státní	167 912	151 781	143 036	116 181
soukromý	551 156	637 056	655 906	617 395
domácnosti	35 503	37 957	48 499	62 288
pod zahraniční kontrolou	47 320	55 714	62 896	63 694
zahraničí	2 888	5 820	9 011	36 168
nezařazeno	21 245	7 234	4 278	1 644

Pramen: Statistická ročenka ČR, Scientia, Praha 1999, s. 197 - 198

Tabulka č. 3. - Vývoj úvěrové emise

Vývoj neočištěných úvěrů	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
	12	12	12	12	12	12	11
Úvěry celkem Kč a cizí měna							
absolutní stavy v mld. Kč	695,5	812,4	919,4	1017,1	1112,9	1073,8	1056,7
meziroční změny v %	19,1	16,8	13,2	10,6	9,4	-3,5	-4,7
Úvěry Kč							
absolutní stavy v mld. Kč	669,6	768,9	822,3	888,6	912,6	860,0	856,8
meziroční změny v %	17,9	14,8	6,9	8,1	2,7	-5,8	-4,1
Úvěry cizí měna							
absolutní stavy v mld. Kč	25,9	43,5	97,1	128,5	200,3	213,8	199,9
meziroční změny v %	57,0	68,0	123,2	32,3	55,9	6,7	-7,5

Vývoj očištěných úvěrů 1)	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
	12	12	12	12	12	12	11
Úvěry celkem Kč a cizí měna							
absolutní stavy v mld. Kč	696,2	807,6	906,1	1014,9	1101,9	1130,5	1113,6
meziroční změny v %	19,2	16,0	12,2	12,0	7,5	2,6	-4,2
Úvěry Kč							
absolutní stavy v mld. Kč	670,2	763,9	808,8	882,6	922,9	921,3	932,7
meziroční změny v %	18,1	14,0	5,9	9,1	3,3	-0,2	-2,1
Úvěry cizí měna							
absolutní stavy v mld. Kč	26,0	43,7	97,3	132,3	179,0	209,2	180,9
meziroční změny v %	57,6	68,1	122,7	36,0	35,3	16,9	-13,8

- 1) Úvěrová emise upravená o kurzové vlivy, odpisy, kapitalizaci úroků a banky po odebrání licence

Pramen: Zpráva o inflaci, leden 2000, ČNB

**Příloha č. 2 – Splátkový kalendář pravidelných splátek jistin
ke komerčnímu úvěru**

Střednědobý úvěr ve výši 500 tis. Kč

Úroková sazba 10 %

Doba splatnosti za 4 roky

Den	Měsíc	Rok	Splátka	Stav	Úrok
20	4	2000		500 000	10 %
31	5	2000	10 600	489 400	4 166,67
30	6	2000	10 600	478 800	4 078,33
31	7	2000	10 600	468 200	3 990,00
31	8	2000	10 600	457 600	3 901,67
30	9	2000	10 600	447 000	3 813,33
31	10	2000	10 600	436 400	3 725,00
30	11	2000	10 600	425 800	3 636,67
31	12	2000	10 600	415 200	3 548,33
31	1	2001	10 600	404 600	3 460,00
28	2	2001	10 600	394 000	3 371,67
31	3	2001	10 600	383 400	3 283,33
30	4	2001	10 600	372 800	3 195,00
31	5	2001	10 600	362 200	3 106,67
30	6	2001	10 600	351 600	3 018,33
31	7	2001	10 600	341 000	2 930,33
31	8	2001	10 600	330 400	2 841,67
30	9	2001	10 600	319 800	2 753,33
31	10	2001	10 600	309 200	2 665,00
30	11	2001	10 600	298 600	2 576,67
31	12	2001	10 600	288 000	2 488,33
31	1	2002	10 600	277 400	2 400,00
28	2	2002	10 600	266 800	2 311,67
31	3	2002	10 600	256 200	2 223,33
30	4	2002	10 600	245 600	2 135,00
31	5	2002	10 600	235 000	2 046,67
30	6	2002	10 600	224 400	1 958,33
31	7	2002	10 600	213 800	1 870,00
31	8	2002	10 600	203 200	1 781,67
30	9	2002	10 600	192 600	1 693,33
31	10	2002	10 600	182 000	1 605,00
30	11	2002	10 600	171 400	1 516,67
31	12	2002	10 600	160 800	1 428,33
31	1	2003	10 600	150 200	1 340,00
28	2	2003	10 600	139 600	1 251,67
31	3	2003	10 600	129 000	1 163,33

30	4	2003	10 600	118 400	1 075,00
31	5	2003	10 600	107 800	986,67
30	6	2003	10 600	97 200	898,33
31	7	2003	10 600	86 600	810,00
31	8	2003	10 600	76 000	721,67
30	9	2003	10 600	65 400	633,33
31	10	2003	10 600	54 800	545,00
30	11	2003	10 600	44 000	456,67
31	12	2003	10 600	33 600	368,33
31	1	2004	10 600	23 000	280,00
28	2	2004	10 600	12 400	191,67
31	3	2004	12 400	0	103,33

**Příloha č. 3 - Splátkový kalendář anuitních splátek
u hypotečních a spotřebitelských úvěrů**

Střednědobý úvěr ve výši 500 tis. Kč

Úroková sazba 10 %

Výše anuitní splátky 12 901,- Kč

Den	Měsíc	Rok	Anuita	Jistina	Úroky	Zůstatek
20	4	2000	12 901,00	8 734,33	4 166,67	491 265,67
31	5	2000	12 901,00	8 807,12	4 093,88	482 458,55
30	6	2000	12 901,00	8 880,51	4 020,49	473 578,04
31	7	2000	12 901,00	8 954,52	3 946,48	464 623,52
31	8	2000	12 901,00	9 029,14	3 871,86	455 594,38
30	9	2000	12 901,00	9 104,38	3 796,62	446 490,00
31	10	2000	12 901,00	9 180,25	3 720,75	437 309,75
30	11	2000	12 901,00	9 256,75	3 644,25	428 053,00
31	12	2000	12 901,00	9 333,89	3 567,11	418 719,11
31	1	2001	12 901,00	9 411,67	3 489,33	409 307,44
28	2	2001	12 901,00	9 490,10	3 410,90	399 817,34
31	3	2001	12 901,00	9 569,19	3 331,81	390 248,15
30	4	2001	12 901,00	9 648,93	3 252,07	380 599,22
31	5	2001	12 901,00	9 729,34	3 171,66	370 869,88
30	6	2001	12 901,00	9 810,42	3 090,58	361 059,46
31	7	2001	12 901,00	9 892,17	3 008,83	341 192,68
31	8	2001	12 901,00	9 974,61	2 926,39	341 192,68
30	9	2001	12 901,00	10 057,73	2 843,27	331 134,95
31	10	2001	12 901,00	10 141,54	2 759,46	320 993,41
30	11	2001	12 901,00	10 226,05	2 674,95	310 767,36
31	12	2001	12 901,00	10 311,27	2 589,73	300 456,09
31	1	2002	12 901,00	10 397,20	2 503,80	290 058,89
28	2	2002	12 901,00	10 483,84	2 417,16	279 575,05
31	3	2002	12 901,00	10 571,21	2 329,79	269 003,84
30	4	2002	12 901,00	10 659,30	2 241,70	258 344,54
31	5	2002	12 901,00	10 748,13	2 152,87	247 596,41
30	6	2002	12 901,00	10 837,70	2 063,30	236 758,71
31	7	2002	12 901,00	10 928,01	1 972,99	225 830,70
31	8	2002	12 901,00	11 019,08	1 881,92	214 811,62
30	9	2002	12 901,00	11 110,90	1 790,10	203 700,72
31	10	2002	12 901,00	11 203,49	1 697,51	192 497,23
30	11	2002	12 901,00	11 296,86	1 604,14	181 200,37
31	12	2002	12 901,00	11 391,00	1 510,00	169 809,37
31	1	2003	12 901,00	11 485,92	1 415,08	158 323,45
28	2	2003	12 901,00	11 581,64	1 319,36	146 741,81
31	3	2003	12 901,00	11 678,15	1 222,85	135 063,66
30	4	2003	12 901,00	11 775,47	1 125,53	123 288,19
31	5	2003	12 901,00	11 873,60	1 027,40	111 414,59

30	6	2003	12 901,00	11 972,55	928,45	99 442,04
31	7	2003	12 901,00	12 072,32	828,68	87 369,72
31	8	2003	12 901,00	12 172,92	728,08	75 196,80
30	9	2003	12 901,00	12 274,36	626,64	62 922,44
31	10	2003	12 901,00	12 376,65	524,35	50 545,79
30	11	2003	12 901,00	12 479,79	421,79	38 066,00
31	12	2003	12 901,00	12 583,78	317,22	25 482,22
31	1	2004	12 901,00	12 688,65	212,35	12 793,57
28	2	2004	12 901,00	12 793,57	106,61	0,00

Příloha č. 4 – Výpočty odpisů

- *Maloobchodní prodejna* v hodnotě **800 000,- Kč** pořízena v r. 1993 a je zařazena do 5. odpisové skupiny. Je uplatněno lineární odpisování.

$$\text{lineární odpis} = \text{vstupní cena} \times (\text{odpis. sazba} / 100)$$

Rok	Výpočet	Odpis	Zůstatková cena
1993	$800\,000 \times (1,00 / 100)$	8 000	792 000
1994	$800\,000 \times (2,25 / 100)$	18 000	774 000
1995	$800\,000 \times (2,25 / 100)$	18 000	756 000
1996	$800\,000 \times (2,25 / 100)$	18 000	738 000
1997	$800\,000 \times (2,25 / 100)$	18 000	720 000
1998	$800\,000 \times (2,25 / 100)$	18 000	702 000
1999	$800\,000 \times (3,40 / 100)$	27 200	674 800
2000	$800\,000 \times (3,40 / 100)$	27 200	647 600
2001	$800\,000 \times (3,40 / 100)$	27 200	620 400
2002	$800\,000 \times (3,40 / 100)$	27 200	593 200
2003	$800\,000 \times (3,40 / 100)$	27 200	566 000
2004	$800\,000 \times (3,40 / 100)$	27 200	538 800

- Odpis nového objektu v hodnotě **2 500 000,- Kč** získaného ve veřejné soutěži od Městského úřadu v Jičíně. Objekt je zařazen v 5. odpisové skupině a je lineárně odepisován. V letech 1999 - 2000 byly provedeny stavební úpravy v hodnotě **1 000 000,- Kč**.

Rok	Výpočet	Odpis	Zůstatková cena
1995	$2\,500\,000 \times (1,0 / 100)$	25 000	2 475 000
1996	$2\,500\,000 \times (1,0 / 100)$	56 250	2 418 750
1997	$2\,500\,000 \times (1,0 / 100)$	56 250	2 362 500
1998	$2\,500\,000 \times (1,0 / 100)$	56 250	2 306 250
1999	$2\,500\,000 \times (3,4 / 100)$	85 000	2 221 250
2000	$3\,500\,000 \times (3,4 / 100)$	119 000	2 102 250
2001	$3\,500\,000 \times (3,4 / 100)$	119 000	1 983 250
2002	$3\,500\,000 \times (3,4 / 100)$	119 000	1 864 250
2003	$3\,500\,000 \times (3,4 / 100)$	119 000	1 745 250
2004	$3\,500\,000 \times (3,4 / 100)$	119 000	1 626 250

- Během svého podnikání si manželé Novákovi pořídili osobní automobil, dodávku, telefonní ústřednu a další předměty, které jsou zahrnuty do 1. odpisové skupiny, a jejich celková zůstatková hodnota v roce 1999 činí **1 400 000,- Kč** Stroje a zařízení zahrnuté do 2. odpisové skupiny mají zůstatkovou hodnotu v roce 1999 **200 000,- Kč**. Vzhledem k tomu, že manželé Novákovi žádají o úvěr v roce 2000, uvažují pro výpočet kalkulace pouze jeden předchozí rok, tj. r. 1999.

Rok	Výpočet	Odpis	Zůstatková cena
1999	$1\,400\,000 \times (14,2 / 100)$	198 800	1 201 200
2000	$1\,400\,000 \times (28,6 / 100)$	400 400	800 800
2001	$1\,400\,000 \times (28,6 / 100)$	400 400	400 400
2002	$1\,400\,000 \times (28,6 / 100)$	400 400	0

Rok	Výpočet	Odpis	Zůstatková cena
1999	$200\,000 \times (8,50 / 100)$	17 000	183 000
2000	$200\,000 \times (18,3 / 100)$	36 600	146 400
2001	$200\,000 \times (18,3 / 100)$	36 600	109 800
2002	$200\,000 \times (18,3 / 100)$	36 600	73 200
2003	$200\,000 \times (18,3 / 100)$	36 600	36 600
2004	$200\,000 \times (18,3 / 100)$	36 600	0

- Firma Ing. Pavla Nováka CARCENTRUM se rozhodla v roce 2000 v rámci svého výhledového plánu zažádat si o úvěr v hodnotě 2 000 000,- Kč na pořízení univerzální stolice na rovnání karosérií a samostatného dvousloupového zvedáku na osobní automobily v hodnotě **1 300 000,- Kč**, který by měl splatnost v roce 2004. Dále si chce firma pořídit myčku vozidel v hodnotě **1 200 000,- Kč**, přičemž 500 000,- Kč bude kryto vlastními zdroji. Univerzální stolice na rovnání karosérií a stolice se řadí do 2. odpisové skupiny a myčka vozidel do 3. odpisové skupiny.

Rok	Výpočet	Odpis	Zůstatková cena
2000	$1\,300\,000 \times (8,50 / 100)$	110 500	1 189 500
2001	$1\,300\,000 \times (18,3 / 100)$	237 900	951 600
2002	$1\,300\,000 \times (18,3 / 100)$	237 900	713 700
2003	$1\,300\,000 \times (18,3 / 100)$	237 900	475 800
2004	$1\,300\,000 \times (18,3 / 100)$	237 900	237 900

Rok	Výpočet	Odpis	Zůstatková cena
2000	$1\,200\,000 \times (4,3 / 100)$	51 600	1 148 400
2001	$1\,300\,000 \times (8,7 / 100)$	104 400	1 044 000
2002	$1\,300\,000 \times (8,7 / 100)$	104 400	939 600
2003	$1\,300\,000 \times (8,7 / 100)$	104 400	835 200
2004	$1\,300\,000 \times (8,7 / 100)$	104 400	738 800

Příloha č. 5 – Výpočty daní

- Ing. Pavel Novák a Ing. Eva Nováková jsou jako spolupracující osoby, každý podává své daňové přiznání. Veškeré příjmy a výdaje jsou děleny 50 % - tním dílem. Odčitatelnou položkou je nezdanitelné minimum (pro rok 1999 34 920,- Kč). Ing. Pavel Novák uplatňuje odčitatelnou položku na dvě vyživované děti (pro rok 1999 na 1 dítě 21 600,- Kč).

Rok	Daň z příjmu v Kč	z toho	
		Novák	Nováková
1999	134 664	60 700	73 964
2000	33 600	12 900	20 700
2001	111 150	50 200	60 950
2002	97 150	43 200	53 950
2003	65 950	28 500	37 450
2004	99150	44 200	54 950

Příloha č. 6 – Podklady pro výpočet zdravotního a sociálního pojištění

Ve firmě Ing. Pavla Nováka CARCENTRUM pracuje 23 zaměstnanců za příslušnou mzdu odpovídající jejich profesi.

Počet	Profese	Hrubá měsíční mzda	Pojištění	
			sociální (26%)	zdravotní (9%)
6	prodavač	37 500	9 750	3 375
1	zásobovač	9 500	2 470	855
1	vedoucí	15 500	4 030	1 395
2	účetní	20 400	5 304	1 836
8	opravář	92 000	23 920	8 280
2	hlídač	18 000	4 680	1 620
2	skladník	21 600	5 616	1 944
1	řidič	9 500	2 470	855
23 zaměstnanců		224 000	58 240	20 160

Příloha č. 7 – Splátkový kalendář

Firma Ing. Pavla Nováka si zažádala v březnu r. 2000 u KB, a. s. v Jičíně o investiční úvěr v hodnotě 2 000 000,- Kč, který bude čerpán v dubnu 2000 a o 3 měsíce později bude splácen.

Den	Měsíc	Rok	Splátka	Stav	Úrok
20	4	2000	-	2 000 000	12 %
31	7	2000	44 400	1 955 600	60 000
31	8	2000	44 400	1 911 200	19 556
30	9	2000	44 400	1 866 800	19 112
31	10	2000	44 400	1 822 400	18 668
30	11	2000	44 400	1 778 000	18 224
31	12	2000	44 400	1 733 600	17 780
31	1	2001	44 400	1 689 200	17 336
28	2	2001	44 400	1 644 800	16 892
31	3	2001	44 400	1 600 400	16 448
30	4	2001	44 400	1 556 000	16 004
31	5	2001	44 400	1 511 600	15 560
30	6	2001	44 400	1 467 200	15 116
31	7	2001	44 400	1 422 800	14 672
31	8	2001	44 400	1 378 400	14 228
30	9	2001	44 400	1 334 000	13 784
31	10	2001	44 400	1 289 600	13 340
30	11	2001	44 400	1 245 200	12 896
31	12	2001	44 400	1 200 800	12 452
31	1	2002	44 400	1 156 400	12 008
28	2	2002	44 400	1 112 000	11 564
31	3	2002	44 400	1 067 600	11 120
30	4	2002	44 400	1 023 200	10 676
31	5	2002	44 400	978 800	10 232
30	6	2002	44 400	934 400	9 788
31	7	2002	44 400	890 000	9 344
31	8	2002	44 400	845 600	8 900
30	9	2002	44 400	801 200	8 456
31	10	2002	44 400	756 800	8 012
30	11	2002	44 400	712 400	7 568
31	12	2002	44 400	668 000	7 124
31	1	2003	44 400	623 600	6 680
28	2	2003	44 400	579 200	6 236
31	3	2003	44 400	534 800	5 792
30	4	2003	44 400	490 400	5 348
31	5	2003	44 400	446 000	4 904
30	6	2003	44 400	401 600	4 460
31	7	2003	44 400	357 200	4 016
31	8	2003	44 400	312 800	3 572
30	9	2003	44 400	268 400	3 128
31	10	2003	44 400	224 000	2 684

30	11	2003	44 400	179 600	2 240
31	12	2003	44 400	135 200	1 796
31	1	2004	44 400	90 800	1 352
28	2	2004	44 400	46 400	908
31	3	2004	46 400	0	464

Splacený úrok ke dni	Částka
31. 12. 2000	153 340
31. 12. 2001	178 728
31. 12. 2002	114 792
31. 12. 2003	50 856
31. 12. 2004	2 724
Úrok celkem	500 440

Část A: Žádost o poskytnutí úvěru/příslibu úvěru

Obchodní jméno/
jméno a příjmení žadatele:

Ing. Pavel Novák - CARCENTRUM / Ing. Pavel Novák

Sídlo/trvalé bydliště
a místo podnikání:

Zahradní ul. č. 2, PSČ 506 01 Jičín

IČO: 825 13 261

RČ: 450619/014

Vybrané údaje k 31.12.1999 __:

Tržby (v tis. Kč)	Základní jmění (v tis. Kč)	Vlastní jmění (v tis. Kč)
50 850,-	----	---

Požadovaný úvěr:

Objekt úvěru:

nákup univerzální stolice, samostatný dvoustopý zvedák

Výše úvěru:
(u KTK limit 1)

Kč

CM

2 000 000,-

Vlastní zdroje: 500.000,-

slovy:

Dvamilionykorunčeských

Typ úvěru a název (dle DI):

střednědobý na investice

Způsob čerpání:

postupně převodem na běžný účet dodavatele

(např. postupně, převodem na BÚ dodavatele na základě předložených faktur, viz spec. podmínky apod.)

Termín čerpání:

od 15. května 2000

do 15. srpna 2000

Předpokládané zahájení čerpání maximálně do:

15. června 2000

Splácení jistiny:

Periodicita:

měsíčně

Splátky budou prováděny ke dni:

20.

Datum 1. splátky: 20. 7. 2000

Výše splátek: 44.400,-

Datum poslední splátky: 20.3. 2004

Výše poslední splátky: 46.400,-

☐ Jiné: (uvést v příloze)

Předpokládaná výše úrokové sazby:

12,-

%

☐ Pevná☒ Pohyblivá

Splácení úroků:

Měsíčně

Čtvrtletně

K ultimu

Ke dni

20.

Splátky jistiny budou prováděny z účtu č.:

285 354-541 / 0100

Splátky úroků budou prováděny z účtu č.:

285 354-541 / 0100

Způsob předávání výpisů z účtu:

Osobně v pobočce

Poštou na hlavní adresu dlužníka

Poštou na náhradní adresu dlužníka

FORMULÁŘ II.: ŽÁDOST A ROZHODNUTÍ

Příloha č. 8

Zajištění a odměna za zpracování a vyhodnocení žádosti o úvěr

Vyplní pracovník banky

P.č.	Popis zajištění (u nemovitosti včetně odkazu na LV s důrazem na vlastnictví pozemku - se stavební parcelou/na stavební parcele)	Použitelná hodnota zajištění (odhad - břemeno vázaností na zástavě)	Způsob odhadu	Kód zajištění (Příloha 3)
	nemovitost čp. 230 v Jičíně se stp.č.28	3 920 800,-	znalecký posudek	

Pojištění zástavy

☒ ANO☐ NE

P. č. z předchozí tabulky	Název pojišťovny	Číslo pojistné smlouvy	Ze dne	Druh pojištění
	Česká pojišťovna Jičín	835125874	20.8.1994	živelné události

Pojištění objektu úvěru

☐ ANO☐ NE

Objekt pojištění	Název pojišťovny	Číslo pojistné smlouvy	Ze dne	Druh pojištění

Cena za zpracování a vyhodnocení žádosti o úvěr

Kč 9 000,-

☒ Zapláceno

Cena se odvíjí dle platného Sazebníku KB a je nevratná.

Žadateli byl předán formulář V s vyznačením požadované dokumentace.

V Jičíně Dne: 2.4.2000

Na základě informací žadatele zpracoval:

xxx

Jméno a podpis prac. podnik. úvěrů

V Jičíně Dne: 2.4.2000

Ing. Pavel Novák v.r.

Razítko a podpis oprávněné osoby
statutárního orgánu)

Zadání do DI

Zadáno do DI dne:

Zodpovědný pracovník (správa portfolia):

v tis. Kč

	rok	1999	2000	2001	2002	2003
1.	Nehmotný investiční majetek					
2.	Hmotně investiční majetek	4680	6435	5417	4583	4059
	z toho: 2.1 Pozemky	400	400	400	400	400
	2.2 Budovy a stavby	2896	2750	2604	2457	2311
	2.3 Samostatné movité věci	1384	3285	2413	1726	1348
	2.3 Ostatní					
3.	Zásoby	2200	2500	2900	2900	3400
	z toho: 3.1 Materiál	1000	1200	1500	1500	1500
	3.2 Zboží	1000	1000	1000	1000	1500
	3.3 Nedokončená výroba, výrobky	200	300	400	400	400
4.	Pohledávky a poskytnuté zál.	100	100	150	210	210
5.	Peníze a ceniny	50	50	50	50	50
6.	Průběžné položky (+/-)					
7.	Bankovní účty	268	265	280	300	450
8.	Majetkové cenné papíry a vklady					
9.	Ostatní finanční majetek					
10.	Oprav.položka k nabytí majet.					
11.	Součet majetku: ř.1 až 10	7298	9350	8797	8043	8169
12.	Rezervy					
13.	Závazky	1080	1050	1110	1170	1670
	z toho přijaté zálohy					
14.	Bankovní úvěry		1734	1201	669	135
	z toho krátkodobé (spl. do 1 roku)					
15.	Oprav.položka k nabytí majet.					
16.	Součet závazků: ř.12 až 15	1080	2784	2311	1839	1805
17.	Vlastní jmění	6218	6566	6486	6204	6364
	Hodnota zastaveného majetku					
	Pronájem					

Přehled o majetku a závazcích

	rok	2004
1. Nehmotný investiční majetek		
2. Hmotně investiční majetek		3542
z toho: 2.1 Pozemky		400
2.2 Budovy a stavby		2165
2.3 Samostatné movité věci		977
2.3 Ostatní		
3. Zásoby		3400
z toho: 3.1 Materiál		1500
3.2 Zboží		1500
3.3 Nedokončená výroba, výrobky		400
4. Pohledávky a poskytnuté zál.		210
5. Peníze a ceniny		50
6. Průběžné položky (+/-)		
7. Bankovní účty		450
8. Majetkové cenné papíry a vklady		
9. Ostatní finanční majetek		
10. Oprav.položka k nabytí majet.		
11. Součet majetku: ř.1 až 10		7652
12. Rezervy		
13. Závazky		1670
z toho přijaté zálohy		
14. Bankovní úvěry		
z toho krátkodobé (spl. do 1 roku)		
15. Oprav.položka k nabytí majet.		
16. Součet závazků: ř.12 až 15		1670
17. Vlastní jmění		5982
Hodnota zastaveného majetku		
Pronájem		

Příjmy, výdaje, hospodářský výsledek a jeho využití

v tis. Kč

	rok	1999	2000	2001	2002	2003
1. Příjmy z prodeje zboží		18140	18200	19700	20800	20800
2. Příjmy z prodeje výrobků a služeb		32710	33900	34100	34800	34800
3. Příjmy z pronájmů						
4. Ostatní příjmy						
5. Uzávěrková oprava příjmů						
6. Příjmy celkem: ř.1 až 5		50850	52100	53800	55600	55600
7. Nákup materiálu		29310	30500	31000	32200	32800
8. Nákup zboží		16250	16300	17100	17800	17800
9. Mzdy		2688	2693	2702	2705	2701
10. Platby do fondů		941	943	946	947	941
11. Provozní režie		540	723	760	711	636
z toho: nájemné		60	60	62	62	62
úroky			153	179	127	51
palivo a energie		480	510	519	522	522
odbytové náklady						
pojištění						
12. Daně a poplatky		30	30	30	31	31
z toho: daň z nemovitosti		25	25	25	25	25
silniční daň		5	5	6	6	6
13. Uzávěrkové účetní operace		328	583	583	583	183
z toho odpisy hmotného a nehmotného majetku daňové		328	583	583	583	183
14. Výdaje celkem		50087	51772	53121	54977	55107
15. Rozdíl příjmů a výdajů z podnikání		763	328	679	623	493
16. Ostatní dílčí základy daně z příjmů		1	1	1	1	1
17. Základ daně z příjmů		764	329	680	624	494
18. Nezdanitelná část základu daně z příjmů+odpočitatelné položky		113	113	113	113	113
19. Upravený základ daně z příjmů		651	216	567	511	381
20. Daň z příjmů		135	34	111	97	66
21. Zdroje z příjmů po zdanění		628	294	568	526	427
Rozdělení zdrojů z příjmů		360	106	410	450	490
22. Osobní spotřeba		360	106	410	450	490
23. Výdaje hrazené z příjmů po zdanění						
Převod do jmění						

Příjmy, výdaje, hospodářský výsledek a jeho využití

v tis. Kč

	rok	2004
1. Příjmy z prodeje zboží		21300
2. Příjmy z prodeje výrobků a služeb		35000
3. Příjmy z pronájmů		
4. Ostatní příjmy		
5. Uzávěrková oprava příjmů		
6. Příjmy celkem: ř.1 až 5		56300
7. Nákup materiálu		33000
8. Nákup zboží		18200
9. Mzdy		2711
10. Platby do fondů		949
11. Provozní režie		591
z toho: nájemné		63
úroky		3
palivo a energie		525
odbytové náklady		
pojištění		
12. Daně a poplatky		31
z toho: daň z nemovitosti		25
silniční daň		6
13. Uzávěrkové účetní operace		183
z toho odpisy hmotného a nehmotného majetku daňové		183
14. Výdaje celkem		55665
15. Rozdíl příjmů a výdajů z podnikání		635
16. Ostatní dílčí základy daně z příjmů		1
17. Základ daně z příjmů		636
18. Nezdánitelná část základu daně z příjmů+odpočitatelné položky		113
19. Upravený základ daně z příjmů		523
20. Daň z příjmů		99
21. Zdroje z příjmů po zdanění		536
Rozdělení zdrojů z příjmů		490
22. Osobní spotřeba		490
23. Výdaje hrazené z příjmů po zdanění		
Převod do jmění		

Tok peněžní hotovosti

v tis. Kč

	rok	1999	2000	2001	2002	2003
A.	Hotovost na začátku roku	200	796	801	1009	1135
1.	Zdroje z příjmů po zdanění	628	294	568	526	427
2.	Odpisy hmot. a nehmot. majetku	328	583	583	583	183
3.	Zůstat. cena vyřazeného hmot. a nehmot. investičního majetku					
4.	Nové krátkodobé úvěry					
5.	Nové středně a dlouhodobé úvěry		2000			
6.	Prodaný finanční majetek v ceně pořízení		0	0	0	0
7.	Jiné příjmy					
8.	Vytvořené zákonné rezervy					
B.	Příjmy celkem	956	2877	1151	1109	610
9.	Nákup hmotného a nehmotného investičního majetku		2500			
10.	Zaplacené investiční zálohy					0
11.	Nákup cenných papírů a finančního majetku		0	0	0	0
12.	Splátky krátkodobých úvěrů					
13.	Splátky středně a dlouhodobých úvěrů		266	533	533	533
14.	Osobní spotřeba	360	106	410	450	490
15.	Nehm. a hmot. investiční majetek vytvořený vlastní činností					
16.	Jiné platby a výdaje					
C.	Platby a výdaje celkem	360	2872	943	983	1023
D.	Hotovost běžného roku	596	5	208	126	-413
E.	Hotovost na konci roku	796	801	1009	1135	722

v tis. Kč

	rok	2004
A. Hotovost na začátku roku		722
1. Zdroje z příjmů po zdanění		536
2. Odpisy hmot. a nehmot. majetku		183
3. Zůstat. cena vyřazeného hmot. a nehmot. investičního majetku		
4. Nové krátkodobé úvěry		
5. Nové středně a dlouhodobé úvěry		
6. Prodaný finanční majetek v ceně pořízení		0
7. Jiné příjmy		
8. Vytvořené zákonné rezervy		
B. Příjmy celkem		719
9. Nákup hmotného a nehmotného investičního majetku		
10. Zaplacené investiční zálohy		0
11. Nákup cenných papírů a finančního majetku		0
12. Splátky krátkodobých úvěrů		
13. Splátky středně a dlouhodobých úvěrů		135
14. Osobní spotřeba		490
15. Nehm. a hmot. investiční majetek vytvořený vlastní činností		
16. Jiné platby a výdaje		
C. Platby a výdaje celkem		625
D. Hotovost běžného roku		94
E. Hotovost na konci roku		816

Pohledávky (k ultimu měsíce)

Celkem		80
z toho	do lhůty splatnosti	67
	po lhůtě splatnosti	13
z toho	do 30 dnů	13
	do 90 dnů	
	nad 90 dnů	
Největší neplatiči	Výše pohledávky	dobu po LS (u nejstarší pohledávky)

OBVYKLÉ PLATEBNÍ PODMÍNKY VUČI ODBĚRATELUM: (lhůty splatnosti faktur)

14 dnů

Závazky (k ultimu měsíce)

Celkem		1 540
z toho	do lhůty splatnosti	1 520
	po lhůtě splatnosti	20
z toho	do 30 dnů	20
	do 90 dnů	
	nad 90 dnů	
Největší věřitelé	Výše závazku	dobu po LS (u nejstaršího závazku)

OBVYKLÉ PLATEBNÍ PODMÍNKY DODAVATELU: (lhůty splatnosti faktur)

30 dnů

Další aktuální údaje (pokud nejsou uvedeny v tabulce aktuální fin.situace, příp.v přílož.výkazech):

	údaje k ultimu měsíce
Tržby *	11 620
HV	45
Zásoby	1 580
Rezervy	
Bank.úvěry	
Ost.pasiva	

*/ Tržby za prodej zboží + výroba

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny. Nevyplněné řádky proškrtněte!

Finančnímu úřadu v, ve, pro

Příloha č.11

Jičíně

Datum podání přiznání

01 Daňové identifikační číslo

2 3 8 — 4 5 0 6 1 9 0 1 4

02 Rodné číslo

4 5 0 6 1 9 / 0 1 4

03 Daňové přiznání)

řádné

opravné

dodatečné

z moci úřední

otisk prezentačního razítka finančního úřadu

04 Toto daňové přiznání zpracoval a předkládá daňový poradce na základě plné moci k zastupování, která byla podána správci daně před uplynutím neprodloužené lhůty.

ano / ne

ne

05 V tomto zdaňovacím období jsem měl příjmy ze zdrojů v zahraničí

ano / ne

ne

PŘIZNÁNÍ

k dani z příjmů fyzických osob

za zdaňovací období (kalendářní rok)

1999

TYP: **B**

(zákon číslo 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů - dále jen "zákon")

1. ODDÍL - Údaje o poplatníkovi

06 Příjmení Novák	07 Dřívější příjmení ---	08 státní příslušnost česká
09 Jméno Pavel	10 Titul Ing.	
	11 Číslo občanského průkazu ¹⁾ AB 382164	

Adresa bydliště (trvalého pobytu) v den podání přiznání

12 Obec Jičín	13 Ulice Školní	14 Číslo domu 38
15 PSČ 506 01	16 Telefon 0433/28511	17 Fax 0433/28510
		18 Stát ČR

Adresa bydliště (trvalého pobytu) k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vyměřuje

Řádky 19 až 22 vyplňte pouze v případě, že adresa k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vyměřuje, je rozdílná od adresy v den podání přiznání.

19 Obec ---	20 Ulice	21 Číslo domu	22 PSČ
----------------	----------	---------------	--------

Adresa pobytu na území České republiky, kde se poplatník obvykle ve zdaňovacím období zdržoval

Řádky 23 až 28 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území ČR.

23 Obec	24 Ulice	25 Číslo domu
26 PSČ ---	27 Telefon	28 Fax

Adresa pro doručování na území České republiky pro poplatníky s bydlištěm v zahraničí

Řádky 29 až 34 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území ČR

29 Obec ---	30 Ulice	31 Číslo domu
32 PSČ ---	33 Telefon	34 Fax

¹⁾ V případě, že jste cizí státní příslušník, který nemá občanský průkaz, uveďte evidenční číslo cestovního dokladu (pasu).

ÚDAJE KE ZJIŠTĚNÍ NÁROKŮ NA UPLATNĚNÍ NEZDANITELNÉ ČÁSTI ZÁKLADU DANĚ PODLE § 15 ZÁKONA.
Odpovídající částky uplatníte v 8. oddíle.

35 Pobíral jsem k 1. 1. zdaňovacího období starobní důchod ze sociálního zabezpečení ano / ne ²⁾	NE
36 Roční výše starobního důchodu za zdaňovací období	-- (Kč)

37 Pobíral jsem ve zdaňovacím období 37a) částečný invalidní důchod ³⁾	ano / ne	NE	počet měsíců	--
37b) plný invalidní důchod ⁴⁾	ano / ne	NE	počet měsíců	--
38 Byl jsem držitelem průkazu ZTP-P ve zdaňovacím období	ano / ne	NE	počet měsíců	--
39 Ve zdaňovacím období jsem se soustavně připravoval na budoucí povolání § 15 odst. 1 písm. g) zákona	ano / ne	NE	počet měsíců	--

ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

40 Příjmení, jméno, titul	Nováková Eva Ing.	41 Rodné číslo	485213/021
42 Výše vlastního příjmu mé manželky (mého manžela), žijící(ho) se mnou v domácnosti, přesáhla hranici uvedenou v § 15 odst. 1 písm. c) zákona			NE
43 Byla (byl) manželka (manžel) držitelem průkazu ZTP-P ve zdaňovacím období (kalendářním roce)	NE	Počet měsíců	0
44 Počet kalendářních měsíců ve zdaňovacím období (kalendářním roce), po které manželka (manžel) žila (žil) s poplatníkem v domácnosti			

Tabulka č. 1

ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH V DOMÁCNOSTI

	Příjmení a jméno	Rodné číslo	Počet měsíců	Počet měsíců se ZTP-P	Kód
	1	2	3	4	5
1	Novák Karel	810121/3175	12	0	B
2	Nováková Pavla	785430/3183	12	0	B
3					
4					
5	Celkem	XXXXX	24	0	XXX

V tabulce č. 1 uveďte počet kalendářních měsíců, po které uplatňujete nezdanitelnou část základu daně na vyživované dítě. Zde se uvedou děti, na které za stejné období kalendářního roku neuplatnil nárok na nezdanitelné částky ze základu daně jiný poplatník. Ve sloupci č. 5 (kód) uveďte pro každé dítě jednu z možností označených A, B1, B2 nebo B3 uvedených v "Pokynech", pokud je budete uplatňovat jako vyživované.

2. ODDÍL - § 6 - Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky

V 2. oddílu uveďte souhrn příjmů ze závislé činnosti a funkční požitky za zdaňovací období od všech zaměstnavatelů (od tuzemských zaměstnavatelů i od zahraničních zaměstnavatelů). V tomto oddíle uveďte i příjmy ze zaměstnání u zahraničních zastupitelských úřadů v České republice. Údaje k vyplnění 2. oddílu zjistíte z dokladu "Potvrzení" o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a funkčních požitků a o sražených zálohách na daň za příslušné zdaňovací období od jednotlivých zaměstnavatelů. Tento doklad je povinen vyhotovit zaměstnavatel na základě vaší žádosti, a tento doklad je povinnou přílohou tohoto daňového přiznání.

	Vyplní v Kč	
	poplatník	finanční úřad
45 Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů		
46 Úhrn sraženého pojistného od všech zaměstnavatelů		
47		
48 Dílčí základ daně připadající na příjmy podle § 6 zákona (45-46)		

3. ODDÍL - § 7 - Příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti

49 Datum zahájení činnosti	17.3.1992	49a Datum přerušení činnosti		50 Datum ukončení činnosti		50a Datum obnovení činnosti	
51 Druh činnosti z nichž jsem dosáhl za zdaňovací období nejvyšších příjmů	opravy vozidel						
52 Kód mezinárodní klasifikace							

Vyplňte v případě, že zaměstnáváte osoby se změněnou pracovní schopností.

66 a) průměrný roční přepočtený stav zaměstnanců se změněnou pracovní schopností		66 b) průměrný roční přepočtený stav zaměstnanců se změněnou pracovní schopností s těžším zdravotním postižením	
--	--	---	--

²⁾ Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Vyplňte i v případě pobíráte-li starobní důchod ze zahraničního pojištění stejného druhu.

³⁾ Řádek 37a) vyplňte i v případě, že došlo k souběhu nároků na starobní a částečný invalidní důchod.

⁴⁾ Řádek 37b) vyplňte i v případě, že pobíráte jiný důchod, u něhož jednou z podmínek přiznání je invalidita, došlo-li k souběhu nároků na starobní a invalidní důchod nebo jste podle zvláštních předpisů invalidní, avšak vaše žádost byla zamítnuta z jiných důvodů než proto, že nejste invalidní.

Pokud nejste společníkem veřejné obchodní společnosti nebo komplementářem komanditní společnosti, řádek 67 proškrtněte.

67 Daňové identifikační číslo veřejné obchodní společnosti, kde jste společníkem, nebo komanditní společnosti, kde jste komplementářem, a výše vašeho podílu v procentech

DIČ

%

Pro poplatníky účtující v soustavě jednoduchého účetnictví a pro poplatníky, kteří nejsou účetní jednotkou

Tabulka č. 3

Druh podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti		Příjmy (Kč)	Výdaje (Kč)	Kód				
1		2	3	4				
1	B - Živnost - opravy							
2	a prodej vozidel	25 425 000,-	25 044 000,-	2				
3								
4								
5								
6								
Úhrn		25 425 000,-	25 044 000,-					

Máte-li některý z druhů příjmů (jeden i více) uvedených v "Pokynech", uveďte ve sloupci 1 označení jedné z daných možností (A až F).

	Vyplní	
	poplatník	finanční úřad
68 Příjmy ⁵⁾	25 425 000,-	
69		
70 Příjmy za více zdaňovacích období		
71 Výdaje ⁶⁾	25 043 500,-	
72		
73 Výdaje připadající na příjmy za více zdaňovacích období		
74 Jedna část příjmů za více zdaňovacích období snižená o jednu část výdajů připadající na příjmy za více zdaňovacích období		
75 Úhrn řádků (68-71+74)	381 500,-	
76 Pojistné (u výdajů v % z příjmů)		
77		
78		
79		
80 Dílčí základ daně připadající na příjmy podle § 7 zákona, případně upravený o částku uvedenou na řádku 76 (75-76) je větší než nula	381 500,-	
81 Ztráta připadající na příjmy podle § 7 zákona, případně upravená o částku uvedenou na řádku 76 (75-76) je menší než nula		

Vyplňte pouze v případě jste-li účetní jednotkou.

Výkaz o majetku a závazcích

Majetek	Vyplní poplatník v Kč	
	Na začátku zdaňovacího období	Na konci zdaňovacího období
Nehmotný investiční majetek	—	—
Hmotný investiční majetek	4 754 250,-	4 680 000,-
Zásoby	2 000 000,-	2 200 000,-
Pohledávky	70 000,-	100 000,-
Peníze a ceniny	30 000,-	50 000,-
Bankovní účty	250 000,-	268 000,-
Majetkové cenné papíry a vklady	—	—
Ostatní finanční majetek	—	—

⁵⁾ Uveďte příjmy snižené o příjmy dosažené za více zdaňovacích období.⁶⁾ Uveďte výdaje snižené o výdaje vztahující se k části příjmů dosažených za více zdaňovacích období.

5. ODDÍL - § 9 - Příjmy z pronájmu

99 Pokud uplatňujete výdaje procentem z příjmů (20 %) uveďte kód "p". V opačném případě sloupec "Kód" proškrtněte	Kód
100 Pokud jste dosáhl příjmů z bezpodílového spoluvlastnictví uveďte kód "b". V opačném případě sloupec "Kód" proškrtněte	Kód

	Vyplní v Kč	
	poplatník	finanční úřad
101 Příjmy dle § 9 zákona	/	
102		
103 Výdaje dle § 9 zákona		
104		
105		
106		
107		
108		
109 Dílčí základ daně připadající na příjmy podle § 9 zákona (101-103) větší než nula		
110 Ztráta připadající na příjmy podle § 9 zákona (101-103) menší než nula		

Tabulka č. 4

6. ODDÍL - § 10 - Ostatní příjmy

Druh příjmů podle § 10 odst. 1 zákona		Vyplní v Kč poplatník			Kód ⁷⁾
		Příjmy	Výdaje	Rozdíl (sloupec 2 - sloupec 3)	
1		2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
Úhrn kladných rozdílů jednotlivých druhů příjmu		XXXX	XXXX		XXX

	Vyplní v Kč	
	poplatník	finanční úřad
111 Příjmy	/	
112 Výdaje (maximálně do výše příjmů)		
113 Dílčí základ daně připadající na příjmy podle § 10 zákona (111-112)		

7. ODDÍL - Základ daně a položky upravující základ daně, ztráta

	Vyplní v Kč	
	poplatník	finanční úřad
114 Dílčí základ daně podle § 6 (48) zákona		
115 Dílčí základ daně podle § 7 (80 nebo 96) zákona	381 500,-	
116 Ztráta z činnosti podle § 7 (81 nebo 97) zákona		
117 Dílčí základ daně podle § 8 (98) zákona	640,-	
118 Dílčí základ daně podle § 9 (109) zákona		

⁷⁾ Pokud jste uplatnil výdaje procentem z příjmů (týká se pouze zemědělské výroby) uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno "p".

	Vyplní v Kč	
	poplatník	finanční úřad
150 Procento úhrnu zbývajících částí příjmů uvedeno v procentech. (148 děleno 146, násobeno stem)	/	
151 Z částky daně zaplacené v zahraničí lze maximálně započítat (147 násobeno 150, děleno stem)		
152 Daň ze zbývajících částí příjmů dosažených za více zdaňovacích období (149 maximálně však do výše 151 uznaná k zápočtu)		
153 Rozdíl řádků 149-152 je větší než nula ¹⁰⁾		
154 Daň ze zbývajících částí příjmů dosažených za více zdaňovacích období po zápočtu daně zaplacené v zahraničí (147-152) ¹¹⁾		

10. ODDÍL - Příjmy ze zdrojů v zahraničí - metoda vynětí s výhradou progresse

	Vyplní v Kč	
	poplatník	finanční úřad
155 Základ daně (128)	/	
156 Úhrn vyňatých příjmů		
157 Rozdíl řádků (155-156)		
158 Procento daně ze základu daně (144 děleno 155, násobeno stem)		
159 Daň po vynětí příjmů ze zdrojů v zahraničí (157 násobeno 158 děleno stem) ¹¹⁾		

11. ODDÍL - Daň po vynětí a po slevě

	Vyplní v Kč	
	poplatník	finanční úřad
160 Daň podle § 16 zákona nebo daň po případném vynětí příjmů ze zdrojů v zahraničí (144 nebo 159)	60 700,-	
161 Daň ze zbývajících částí příjmů dosažených za více zdaňovacích období (147 nebo 154)		
162 Daň včetně daně ze zbývajících částí příjmů dosažených za více zdaňovacích období (160+161)	60 700,-	
163 Slevy celkem dle § 35 odst. 1 zákona		
164 Daň po slevách (162-163)	60 700,-	

12. ODDÍL - Příjmy ze zahraničí - metoda zápočtu daně zaplacené v zahraničí

	Vyplní v Kč	
	poplatník	finanční úřad
165 Daň po slevách (164)	/	
166 Úhrn příjmů ze zdrojů v zahraničí, u nichž se uplatní zápočet		
167 Daň zaplacená v zahraničí z příjmů uvedených na ř. 166		
168 Procento příjmů ze zdrojů v zahraničí uvedeno v procentech. (166 děleno /128 - 156/, násobeno stem)		
169 Z částky daně zaplacené v zahraničí lze maximálně započítat (160 násobeno 168, děleno stem)		
170 Daň uznaná k zápočtu (167 maximálně však do výše 169)		
171 Rozdíl řádků (167-170) je větší než nula ¹²⁾		
172 Daň po zápočtu daně zaplacené v zahraničí (164-170) ¹¹⁾		

13. ODDÍL - Daň celkem

	Vyplní v Kč	
	poplatník	finanční úřad
173 Daň po slevách (164) nebo daň po případném zápočtu daně zaplacené v zahraničí (172)	60 700,-	
174 Zvýšení daně ¹³⁾	x x x x x x x x x	
175 Daň celkem zaokrouhlená na celé koruny nahoru (173)	60 700,-	

⁹⁾ Jestliže takto zjištěné procento je menší než 15 %, použije se pro výpočet daně ze zbývajících částí sazba daně ve výši 15 %.

¹⁰⁾ V případě, že rozdíl řádků (149-152) je menší než nula, řádek 153 proškrtněte.

¹¹⁾ Pokud vám vyšlo záporné číslo, do řádku uveďte nulu.

¹²⁾ V případě, že rozdíl řádků (167-170) je menší než nula, řádek 171 proškrtněte.

¹³⁾ § 68 zákona 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

Příloha k daňovému přiznání – tab. č. 3

Jméno poplatníka: Ing. Pavel Novák

Adresa: Školní 38, 506 01 Jičín

Rodné číslo: 450619 / 014

Příjmy 50 %: 25 425 000,- Kč

Výdaje 50 %: 25 043 500,- Kč

Příloha k daňovému přiznání pro potřebu skóringu klienta
Doplňkové údaje pro jednoduché účetnictví ve vazbě na modul M1

(údaje k 31.12.1999)

Název klienta	Inq. Pavel Novák - CARCENTRUM
ICO	825 13 261
Průměrný počet zaměstnanců	23
OKEC	5000
Osobní údaje	
Titul	ING. Pavel Novák
Rodné číslo	450619/014
Stav	Nabídka: svobodný(á), ženatý/vdaná, rozvedený(á), vdovec/vdova
Počet let ve stavu	28
Vzdělání	Nabídka: vysokoškolské, středoškolské s maturitou, základní, žádné.
Typ školy	Nabídka: obecné, přírodovědné, matematické, filosofické, pedagogické, právní, zdravotní, ekonomické, umělecké, informatika, zemědělské, technické, jiné.
Město	Jičín
PSC	506 01
Ulice	Školní
Číslo	38
Od roku	Od kterého roku bydlí žadatel na dané adrese 1975
Telefon	0433/28511
Bytový poměr	Nabídka: Vlastník domu/bytu, nájemník, ostatní
Počet dětí	2
Počet členů domácnosti	4
Rozdělení BSM	Rozdělení bezpodílového spoluvlastnictví manželů. Vybere sez nabídky Ano, Ne
Vypořádáním maj. po rozvodu	Vyplňuje se jen pokud byl žadatel rozvedený. Vybere se z nabídky Ano, Ne
Majetkové poměry	
Nemovitosti včetně pozemků	odhadovaná tržní hodnota 1 800 000,- Kč + 3 920 800,-
	zastaveno (v tržní hodn.) --
	Věcná břemena --
Movitosti	odhadovaná tržní hodnota 300 000,- Kč
	zastaveno (v tržní hodn.) --
	Věcná břemena --
Cennosti, cenné papíry, vklady	odhadovaná tržní hodnota --
	zastaveno (v tržní hodn.) --
	Věcná břemena --
Doplňkové účetní data pro období:	
Zásoby	2 200 000,- Kč
v tom materiál	1 000 000,- Kč
zboží	1 000 000,- Kč
nedokončená výroba	200 000,- Kč
Pohledávky - poskytnuté zálohy	--
pohl. po lhůtě spl.	--
Průběžné položky	--
Přijaté zálohy	--
Závazky po lhůtě splat.	--
Úvěry - Krátkodobé	--
Dlouhodobé	--
Nákup materiálů	29 310 000,- Kč
Nákup zboží,	16 250 000,- Kč
Provozní režije - nájemné	60 000,- Kč
úroky	--
Palivo a energ.	480 000,- Kč
odbyt. náklady	--
daň z nemov.	25 000,- Kč

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny. Nevyplněné řádky proškrtněte!

Finančnímu úřadu v, ve, pro

Jičíně

Datum podání přiznání

01 Daňové identifikační číslo

2 3 8 — 4 8 5 2 1 3 0 2 1

02 Rodné číslo

4 8 5 2 1 3 / 0 2 1

03 Daňové přiznání)

řádné

~~opravné~~

~~dodatečné~~

z moci úřední

otisk prezentačního razítka finančního úřadu

04 Toto daňové přiznání zpracoval a předkládá daňový poradce na základě plné moci k zastupování, která byla podána správci daně před uplynutím neprodloužené lhůty.

ano / ne

ne

05 V tomto zdaňovacím období jsem měl příjmy ze zdrojů v zahraničí

ano / ne

ne

PŘIZNÁNÍ

k dani z příjmů fyzických osob

za zdaňovací období (kalendářní rok)

1999

TYP: **B**

(zákon číslo 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů - dále jen "zákon")

1. ODDÍL - Údaje o poplatníkovi

06 Příjmení Nováková	07 Drávější příjmení Pávová	08 státní příslušnost česká
09 Jméno Eva	10 Titul Ing.	11 Číslo občanského průkazu*) AB 382 165

Adresa bydliště (trvalého pobytu) v den podání přiznání

12 Obec Jičín	13 Ulice Školní	14 Číslo domu 38
15 PSČ 506 01	16 Telefon 0433/28511	17 Fax 0433/28510
		18 Stát ČR

Adresa bydliště (trvalého pobytu) k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vyměřuje

Řádky 19 až 22 vyplňte pouze v případě, že adresa k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vyměřuje, je rozdílná od adresy v den podání přiznání.

19 Obec ---	20 Ulice	21 Číslo domu	22 PSČ
----------------	----------	---------------	--------

Adresa pobytu na území České republiky, kde se poplatník obvykle ve zdaňovacím období zdržoval

Řádky 23 až 28 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území ČR.

23 Obec ---	24 Ulice	25 Číslo domu
26 PSČ	27 Telefon	28 Fax

Adresa pro doručování na území České republiky pro poplatníky s bydlištěm v zahraničí

Řádky 29 až 34 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území ČR

29 Obec ---	30 Ulice	31 Číslo domu
32 PSČ	33 Telefon	34 Fax

*) V případě, že jste cizí státní příslušník, který nemá občanský průkaz, uveďte evidenční číslo cestovního dokladu (pasu).

ÚDAJE KE ZJIŠTĚNÍ NÁROKŮ NA UPLATNĚNÍ NEZDANITELNÉ ČÁSTI ZÁKLADU DANĚ PODLE § 15 ZÁKONA.

Odpovídající částky uplatníte v 8. oddíle.

35 Pobíral jsem k 1. 1. zdaňovacího období starobní důchod ze sociálního zabezpečení ano / ne ²⁾	NE
36 Roční výše starobního důchodu za zdaňovací období	-- (Kč)

37 Pobíral jsem ve zdaňovacím období 37a) částečný invalidní důchod ³⁾	ano / ne	NE	počet měsíců	--
37b) plný invalidní důchod ⁴⁾	ano / ne	NE	počet měsíců	--
38 Byl jsem držitelem průkazu ZTP-P ve zdaňovacím období	ano / ne	NE	počet měsíců	--
39 Ve zdaňovacím období jsem se soustavně připravoval na budoucí povolání § 15 odst. 1 písm. g) zákona	ano / ne	NE	počet měsíců	--

ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

40 Příjmení, jméno, titul	Novák Pavel Ing.	41 Rodné číslo	450619/014
42 Výše vlastního příjmu mé manželky (mého manžela), žijící(ho) se mnou v domácnosti, přesáhla hranici uvedenou v § 15 odst. 1 písm. c) zákona	ano / ne	NE	
43 Byla (byl) manželka (manžel) držitelem průkazu ZTP-P ve zdaňovacím období (kalendářním roce)	ano / ne	NE	Počet měsíců
44 Počet kalendářních měsíců ve zdaňovacím období (kalendářním roce), po které manželka (manžel) žila (žil) s poplatníkem v domácnosti			0

Tabulka č. 1

ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH V DOMÁCNOSTI

	Příjmení a jméno	Rodné číslo	Počet měsíců	Počet měsíců se ZTP-P	Kód
	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5	Celkem	XXXXX			XXX

V tabulce č. 1 uveďte počet kalendářních měsíců, po které uplatňujete nezdanitelnou část základu daně na vyživované dítě. Zde se uvedou děti, na které za stejné období kalendářního roku neuplatní nárok na nezdanitelné částky ze základu daně jiný poplatník. Ve sloupci č. 5 (kód) uveďte pro každé dítě jednu z možností označených A, B1, B2 nebo B3 uvedených v "Pokynech", pokud je budete uplatňovat jako vyživované.

2. ODDÍL - § 6 - Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky

V 2. oddílu uveďte souhrn příjmů ze závislé činnosti a funkční požitky za zdaňovací období od všech zaměstnavatelů (od tuzemských zaměstnavatelů i od zahraničních zaměstnavatelů). V tomto oddíle uveďte i příjmy ze zaměstnání u zahraničních zastupitelských úřadů v České republice. Údaje k vyplnění 2. oddílu zjistíte z dokladu "Potvrzení" o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a funkčních požitků a o sražených zálohách na daň za příslušné zdaňovací období od jednotlivých zaměstnavatelů. Tento doklad je povinen vyhotovit zaměstnavatel na základě vaší žádosti, a tento doklad je povinnou přílohou tohoto daňového přiznání.

	Vyplní v Kč	
	poplatník	finanční úřad
45 Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů		
46 Úhrn sraženého pojistného od všech zaměstnavatelů		
47		
48 Dílčí základ daně připadající na příjmy podle § 6 zákona (45-46)		

3. ODDÍL - § 7 - Příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti

49 Datum zahájení činnosti	49a Datum přerušení činnosti	50 Datum ukončení činnosti	50a Datum obnovení činnosti
51 Druh činností z nichž jsem dosáhl za zdaňovací období nejvyšších příjmů			
52 Kód mezinárodní klasifikace			

Vyplňte v případě, že zaměstnáváte osoby se změněnou pracovní schopností.

66 a) průměrný roční přepočtený stav zaměstnanců se změněnou pracovní schopností		66 b) průměrný roční přepočtený stav zaměstnanců se změněnou pracovní schopností s těžším zdravotním postižením	
--	--	---	--

²⁾ Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Vyplňte i v případě pobíráte-li starobní důchod ze zahraničního pojištění stejného druhu.

³⁾ Řádek 37a) vyplňte i v případě, že došlo k souběhu nároků na starobní a částečný invalidní důchod.

⁴⁾ Řádek 37b) vyplňte i v případě, že pobíráte jiný důchod, u něhož jednou z podmínek přiznání je invalidita, došlo-li k souběhu nároků na starobní a invalidní důchod nebo jste podle zvláštních předpisů invalidní, avšak vaše žádost byla zamítnuta z jiných důvodů než proto, že nejste invalidní.

Pokud nejste společníkem veřejné obchodní společnosti nebo komplementářem komanditní společnosti, řádek 67 proškrtněte.

67 Daňové identifikační číslo veřejné obchodní společnosti, kde jste společníkem, nebo komanditní společnosti, kde jste komplementářem, a výše vašeho podílu v procentech	DIČ	%
---	-----	---

Pro poplatníky účtující v soustavě jednoduchého účetnictví a pro poplatníky, kteří nejsou účetní jednotkou
 Tabulka č. 3

Druh podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti		Příjmy (Kč)	Výdaje (Kč)	Kód				
1		2	3	4				
1	B - Živnost - opravy							
2	a prodej vozidel	25 425 000,-	25 044 000,-	3				
3								
4								
5								
6								
Úhrn		25 425 000,-	25 044 000,-					

Máte-li některý z druhů příjmů (jeden i více) uvedených v "Pokynech", uveďte ve sloupci 1 označení jedné z daných možností (A až F).

	Vyplní	
	poplatník	finanční úřad
68 Příjmy ⁵⁾	25 425 000,-	
69		
70 Příjmy za více zdaňovacích období		
71 Výdaje ⁶⁾	25 043 500,-	
72		
73 Výdaje připadající na příjmy za více zdaňovacích období		
74 Jedna část příjmů za více zdaňovacích období snižená o jednu část výdajů připadající na příjmy za více zdaňovacích období		
75 Úhrn řádků (68-71+74)	381 500,-	
76 Pojistné (u výdajů v % z příjmů)		
77		
78		
79		
80 Dílčí základ daně připadající na příjmy podle § 7 zákona, případně upravený o částku uvedenou na řádku 76 (75-76) je větší než nula	381 500,-	
81 Ztráta připadající na příjmy podle § 7 zákona, případně upravená o částku uvedenou na řádku 76 (75-76) je menší než nula		

Vyplňte pouze v případě jste-li účetní jednotkou.

Výkaz o majetku a závazcích

Majetek	Vyplní poplatník v Kč	
	Na začátku zdaňovacího období	Na konci zdaňovacího období
Nehmotný investiční majetek		
Hmotný investiční majetek		
Zásoby		
Pohledávky		
Peníze a ceniny		
Bankovní účty		
Majetkové cenné papíry a vklady		
Ostatní finanční majetek		

⁵⁾ Uveďte příjmy snižené o příjmy dosažené za více zdaňovacích období.
⁶⁾ Uveďte výdaje snižené o výdaje vztahující se k části příjmů dosažených za více zdaňovacích období.

Majetek	Na začátku zdaňovacího období	Na konci zdaňovacího období
Opravné položky k nabytému majetku (aktivní)		
Závazky		
Rezervy		
Úvěry		
Opravné položky k nabytému majetku (pasivní)		

Vyplňte pouze v případě jste-li účetní jednotkou.

Výkaz příjmů a výdajů

Vyplní poplatník v Kč		Vyplní poplatník v Kč	
Příjmy za zdaňovací období		Výdaje za zdaňovací období	
Prodej zboží, výrobků a služeb		Nákup materiálu a zboží	
Ostatní příjmy		Mzdy	
Uzávěrková úprava příjmů		Platby pojistného	
Příjmy celkem		Provozní režie	
		Uzávěrková úprava výdajů	
Rozdíl příjmů a výdajů		Výdaje celkem	

Pro poplatníky účtující v soustavě podvojného účetnictví

	Vyplní v Kč	
	poplatník	finanční úřad
82 Hospodářský výsledek (zisk) před zdaněním		
83 Hospodářský výsledek (ztráta) před zdaněním		
84 Čistý obrát (podle výpočtu z Výkazu zisků a ztrát uvedeného v Pokynech)		
85 Příjmy, které nejsou předmětem daně nebo jsou od daně osvobozeny, pokud jsou zahrnuty do hospodářského výsledku		
86 Příjmy z kapitálového majetku dle § 8 zákona		
87		
88		
89 Zbývající části příjmů dosažených za více zdaňovacích období snížené o část výdajů		
90 Kladný úhrn řádků (82-85-86-89) je větší než nula nebo (83+85+86+89) je větší než nula		
91 Kladný úhrn z řádku 90 upravený o podíl připadající na spolupracující osoby		
92 Záporný úhrn řádků (83+85+86) je menší než nula nebo (82-85-86) je menší než nula		
93 Záporný úhrn z řádku 92 upravený o podíl připadající na spolupracující osoby		
94 Váš podíl jako společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti		
95 Váš podíl jako spolupracující osoby		
96 Dílčí základ daně připadající na příjmy dle § 7 zákona (řádek 90 případně 91 upravený o vaše podíly uvedené v řádku 94 a na řádku 95) je větší než nula nebo (řádek 92 případně 93 upravený o podíly uvedené v řádku 94 a na řádku 95) je větší než nula		
97 Ztráta připadající na příjmy dle § 7 zákona (řádek 92 případně 93 upravený o podíly uvedené v řádku 94 a na řádku 95) je menší než nula nebo (řádek 90 případně 91 upravený o vaše podíly uvedené v řádku 94 a na řádku 95) je menší než nula		

Příjmy ze zdrojů v tuzemsku a v zahraničí

4. ODDÍL - § 8 - Příjmy z kapitálového majetku

	Vyplní v Kč	
	poplatník	finanční úřad
98 Dílčí základ daně připadající na příjmy podle § 8 zákona	640,-	

5. ODDÍL - § 9 - Příjmy z pronájmu

99 Pokud uplatňujete výdaje procentem z příjmů (20 %) uveďte kód "p". V opačném případě sloupec "Kód" proškrtněte	Kód
100 Pokud jste dosáhl příjmů z bezpodílového spoluvlastnictví uveďte kód "b". V opačném případě sloupec "Kód" proškrtněte	Kód

	Vyplní v Kč	
	poplatník	finanční úřad
101 Příjmy dle § 9 zákona	/	
102		
103 Výdaje dle § 9 zákona		
104		
105		
106		
107		
108		
109 Dílčí základ daně připadající na příjmy podle § 9 zákona (101-103) větší než nula		
110 Ztráta připadající na příjmy podle § 9 zákona (101-103) menší než nula		

Tabulka č. 4

6. ODDÍL - § 10 - Ostatní příjmy

Druh příjmů podle § 10 odst. 1 zákona		Vyplní v Kč poplatník			Kód ⁷⁾
		Příjmy	Výdaje	Rozdíl (sloupec 2 - sloupec 3)	
1		2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
Úhrn kladných rozdílů jednotlivých druhů příjmu		XXXX	XXXX		XXX

	Vyplní v Kč	
	poplatník	finanční úřad
111 Příjmy	/	
112 Výdaje (maximálně do výše příjmů)		
113 Dílčí základ daně připadající na příjmy podle § 10 zákona (111-112)		

7. ODDÍL - Základ daně a položky upravující základ daně, ztráta

	Vyplní v Kč	
	poplatník	finanční úřad
114 Dílčí základ daně podle § 6 (48) zákona		
115 Dílčí základ daně podle § 7 (80 nebo 96) zákona	381 500,-	
116 Ztráta z činnosti podle § 7 (81 nebo 97) zákona		
117 Dílčí základ daně podle § 8 (98) zákona	640,-	
118 Dílčí základ daně podle § 9 (109) zákona		

7) Pokud jste uplatnil výdaje procentem z příjmů (týká se pouze zemědělské výroby) uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno "p".

5

	Vyplní v Kč	
	poplatník	finanční úřad
119 Ztráta z činnosti podle § 9 (110) zákona		
120 Dílčí základ daně podle § 10 (113) zákona		
121 Částky uvedené v § 23 odst. 4 zákona, které se nezahrnují do základu daně		
122 Částky uvedené v § 23 odst. 3, odst. 4 písm. b) zákona - ztráta, odst. 8 a odst. 9 zákona zvyšující základ daně (snižující ztrátu)		
123 Částky uvedené v § 23 odst. 8 písm. b) zákona snižující základ daně (zvyšující ztrátu)		
124 Úhrn řádků (115-116+117+118-119+120-121+122-123) je větší než nula	382 140,-	
125 Základ daně (114+124)	382 140,-	
126 Uplatňovaná výše ztráty za předcházející zdaňovací období*)		
127 Úhrn řádků (115-116+117+118-119+120-121+122-123) je menší než nula		
128 Základ daně po odečtení ztrát za předcházející zdaňovací období (125-126)	382 140,-	
129 Ztráta (127) zaokrouhlená na celé Kč nahoru		

8. ODDÍL - Nezdanitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

Částka podle § 15 odst. 1	Vyplní v Kč	
	poplatník	finanční úřad
130 písmeno a) zákona (základní nezdanitelná částka)	34 920,-	
131a) písmeno b) zákona (na vyživované dítě)		
131b) písmeno b) (na vyživované dítě, které je držitelem ZTP-P)		
132a) písmeno c) zákona (na manželku/manžela)		
132b) písmeno c) (na manželku/manžela, který je držitelem ZTP-P)		
133 písmeno d) zákona (na poživatele část invalidního důchodu)		
134 písmeno e) zákona (na poživatele plného invalidního důchodu)		
135 písmeno f) zákona (na držitele průkazky ZTP-P)		
136 písmeno g) zákona (studium)		
137 Částka podle § 15 odst. 8 zákona - hodnota daru		
138 Částka podle § 15 odst. 10 zákona - odečet úroků		
139 Odčitatelná položka podle § 34 odst. 3 zákona		
140 Odčitatelná položka podle § 34 odst. 7 zákona		
141 Celkem nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (130+131+132+133+134+135+136+137+138+139+140) = 141	34 920,-	
142 Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (128-141)	347 220,-	
143 Základ daně zaokrouhlený na celé stovky korun dolů	347 200,-	
144 Daň podle § 16 zákona	73 964,-	

9. ODDÍL - Výpočet daně z příjmů dosažených za více zdaňovacích období

	Vyplní v Kč	
	poplatník	finanční úřad
145 Procento daně ze základu daně (144 děleno 128 násobeno stem) ⁹⁾	/	
146 Úhrn zbývajících částí příjmů dosažených za více zdaňovacích období, snížený o příslušnou část výdajů, kromě příjmů vyňatých		
147 Daň ze zbývajících částí příjmů dosažených za více zdaňovacích období (145 násobeno 146 děleno stem)		
148 Úhrn zbývajících částí příjmů dosažených za více zdaňovacích období, snížený o příslušnou část výdajů, na který je uplatňován zápočet daně zaplacené v zahraničí		
149 Poměrná část daně zaplacené v zahraničí z úhrnu zbývajících částí příjmů dosažených za více zdaňovacích období v souladu se smlouvou		

	Vyplní v Kč	
	poplatník	finanční úřad
150 Procento úhrnu zbývajících částí příjmů uvedeno v procentech. (148 děleno 146, násobeno stem)	/	
151 Z částky daně zaplacené v zahraničí lze maximálně započítat (147 násobeno 150, děleno stem)		
152 Daň ze zbývajících částí příjmů dosažených za více zdaňovacích období (149 maximálně však do výše 151 uznaná k zápočtu)		
153 Rozdíl řádků 149-152 je větší než nula ⁹⁾		
154 Daň ze zbývajících částí příjmů dosažených za více zdaňovacích období po zápočtu daně zaplacené v zahraničí (147-152) ¹¹⁾		

10. ODDÍL - Příjmy ze zdrojů v zahraničí - metoda vynětí s výhradou progresse

	Vyplní v Kč	
	poplatník	finanční úřad
155 Základ daně (128)	/	
156 Úhrn vyňatých příjmů		
157 Rozdíl řádků (155-156)		
158 Procento daně ze základu daně (144 děleno 155, násobeno stem)		
159 Daň po vynětí příjmů ze zdrojů v zahraničí (157 násobeno 158 děleno stem) ¹¹⁾		

11. ODDÍL - Daň po vynětí a po slevě

	Vyplní v Kč	
	poplatník	finanční úřad
160 Daň podle § 16 zákona nebo daň po případném vynětí příjmů ze zdrojů v zahraničí (144 nebo 159)	73 964,-	
161 Daň ze zbývajících částí příjmů dosažených za více zdaňovacích období (147 nebo 154)		
162 Daň včetně daně ze zbývajících částí příjmů dosažených za více zdaňovacích období (160+161)	73 964,-	
163 Slevy celkem dle § 35 odst. 1 zákona		
164 Daň po slevách (162-163)	73 964,-	

12. ODDÍL - Příjmy ze zahraničí - metoda zápočtu daně zaplacené v zahraničí

	Vyplní v Kč	
	poplatník	finanční úřad
165 Daň po slevách (164)	/	
166 Úhrn příjmů ze zdrojů v zahraničí, u nichž se uplatní zápočet		
167 Daň zaplacená v zahraničí z příjmů uvedených na ř. 166		
168 Procento příjmů ze zdrojů v zahraničí uvedeno v procentech. (166 děleno /128 - 156/, násobeno stem)		
169 Z částky daně zaplacené v zahraničí lze maximálně započítat (160 násobeno 168, děleno stem)		
170 Daň uznaná k zápočtu (167 maximálně však do výše 169)		
171 Rozdíl řádků (167-170) je větší než nula ¹²⁾		
172 Daň po zápočtu daně zaplacené v zahraničí (164-170) ¹¹⁾		

13. ODDÍL - Daň celkem

	Vyplní v Kč	
	poplatník	finanční úřad
173 Daň po slevách (164) nebo daň po případném zápočtu daně zaplacené v zahraničí (172)	73 964,-	
174 Zvýšení daně ¹³⁾	x x x x x x x x x x	
175 Daň celkem zaokrouhlená na celé koruny nahoru (173)	73 964,-	

⁹⁾ Jestliže takto zjištěné procento je menší než 15 %, použije se pro výpočet daně ze zbývajících částí sazba daně ve výši 15 %.

¹⁰⁾ V případě, že rozdíl řádků (149-152) je menší než nula, řádek 153 proškrtněte.

¹¹⁾ Pokud vám vyšlo záporné číslo, do řádku uveďte nulu.

¹²⁾ V případě, že rozdíl řádků (167-170) je menší než nula, řádek 171 proškrtněte.

¹³⁾ § 68 zákona 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

PRO DODATEČNÉ DAŇOVÉ PŘÍZNÁNÍ

		Vyplní v Kč	
		poplatník	finanční úřad
176	Poslední známá daňová povinnost		
177a)	Rozdíl řádků: kladný - daň se doměřuje (175 a 176)		
177b)	Rozdíl řádků: záporný - daň se snižuje (175 a 176)		
178	Datum zjištění důvodů pro podání dodatečného daňového přiznání		

14. ODDÍL - PLACENÍ DANĚ

		Vyplní v Kč	
		poplatník	finanční úřad
179	Na zálohách daně z příjmů ze závislé činnosti sražno zaměstnavatelem celkem, daň sražená plátcem dle § 36 odst. 6 zákona		
180	Na zbývajících zálohách zapláceno (sražno) poplatníkem celkem	31 200,-	
181a)	Zapláceno méně (zbývá doplatit) (175-179-180)	42 764,-	
181b)	Zapláceno více (175-179-180)		

Povinnou přílohou daňového přiznání je:

- "Potvrzení" o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a funkčních požitků a o sražených zálohách na daň za příslušné zdaňovací období
- "Celková částka" k uplatnění podle § 24 odst. 2 písm. r zákona
- Potvrzení o poskytnutém úvěru na bytové potřeby a o výši úroků z tohoto úvěru
- Příloha k přiznání k dani z příjmů fyzických osob k výpočtu záloh.

Jste-li účetní jednotkou a účtujete v soustavě podvojného účetnictví, je povinnou přílohou jedenkrát výkaz zisků a ztrát a rozvaha.

Počet potvrzení

Ostatní přílohy

Doplňující údaje

		Vyplní v Kč	
		poplatník	finanční úřad
182	Uplatněné odpisy celkem	215 800,-	
183	Z toho odpisy nemovitostí	112 200,-	
184	Pohledávky, jejichž část lze uplatnit, podle Čl. V bodu 1. zákona č. 149/1995 Sb., jako výdaj (náklad) na dosažení, zajištění a udržení příjmů.	---	
185	20 % z neuhrazené části pohledávek nebo cen pořízení pohledávek uvedených na řádku 184 (10 násobeno ř. 184 děleno stem)	---	
186	Z toho uplatněno podle Čl. V bodu 1. zákona č. 149/1995 Sb. jako výdaj (náklad) na dosažení, zajištění a udržení příjmů	---	
187	Možno uplatnit podle Čl. V bodu 1. zákona č. 149/1995 Sb. jako výdaj (náklad) na dosažení, zajištění a udržení příjmů v dalších letech.	---	

PROHLAŠUJI, ŽE VEŠKERÉ ÚDAJE A VYSVĚTLIVKY, KTERÉ JSEM UVEDLA / UVEDL, JSOU PRAVDIVÉ A ÚPLNÉ. JSEM SI VĚDOMA / VĚDOM PRÁVNÍCH NÁSLEDKŮ PŘÍPADNÉHO UVEDENÍ NEPRAVDIVÝCH NEBO NEÚPLNÝCH ÚDAJŮ.

v

Jičíně

dne

30.3.

2000

Ing. Eva Nováková

podpis poplatníka (zástupce)

ÚDAJE O ZÁSTUPCI PŘÍPADNĚ DAŇOVÉM PORADCI

Příjmení a jméno		Titul	Rodné číslo	DIČ
Adresa bydliště - obec		Ulice		Číslo domu
PSČ	Telefon	Fax	Evidenční číslo osvědčení	
V	dne	200	Podpis zástupce	

VYPLNÍ FINANČNÍ ÚŘAD

Za finanční úřad přiznanou daňovou povinnost a ztrátu¹⁴⁾ vyměřil¹⁴⁾ – dodatečně vyměřil¹⁴⁾ podle § 46 odst. 5 zákona ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, dne ke dni .

Podpis odpovědného pracovníka

¹⁴⁾ Nehodící se škrtněte

Příloha k daňovému přiznání – tab. č. 3

Spolupracující osoba: **Ing. Eva Nováková**

Adresa: Školní 38, 506 01 Jičín

Rodné číslo: 485213 / 021

Příjmy 50 %: 25 425 000,- Kč

Výdaje 50 %: 25 043 500,- Kč

Na OSSZ (PSSZ) došlo dne:

Přehled

o příjmech a výdajích osoby samostatně výdělečně činné a dalších údajích podle § 15 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, za rok 1999

(za osoby samostatně výdělečně činné se považují i osoby, které spolupracují při výkonu samostatné výdělečné činnosti)

I. Údaje o osobě samostatně výdělečně činné (OSVČ), která tiskopis předkládá:

rodné číslo 485213/021 variabilní symbol u OSSZ (PSSZ) 635 721 69
jméno a příjmení Ing. Eva Nováková
trvalý pobyt Školní 38, 506 01 Jičín telefon 0433/28511
v roce 1999 jsem byl/a/ poživitelem důchodu starobního - invalidního * v období od -- -- do -- --
datum zahájení samostatné výdělečné činnosti (spolupráce) 17.3.1992
(uvede se datum posledního zahájení - znovuzahájení samostatné výdělečné činnosti - spolupráce)
daňové přiznání zpracovává a předkládá daňový poradce ~~ano~~* ne *
finančním úřadem prodloužena lhůta pro předložení daňového přiznání do:
rozhodnutím ze dne

II. Údaje o osobě samostatně výdělečně činné, se kterou je spolupráce vykonávána:

(vyplní se v případě, že tiskopis předkládá OSVČ, která spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti, popř. vykonává samostatnou výdělečnou činnost a současně spolupracuje s jinou OSVČ)

rodné číslo
jméno a příjmení
trvalý pobyt telefon

* nehodící se škrtněte

1.	Příjmy ze samostatné výdělečné činnosti (spolupráce) [Uvedou se příjmy ze všech samostatných výdělečných činností (spoluprací), které OSVČ v r. 1999 vykonávala. Za příjem se považuje též příjem osoby samostatně výdělečně činné dosažený výkonem samostatné výdělečné činnosti, i když se tento příjem pro účely daně z příjmu fyzických osob považuje za příjem ze závislé činnosti nebo ostatní příjem. U společníka veřejné obchodní společnosti, komplementáře komanditní společnosti a OSVČ, která účtuje v soustavě podvojného účetnictví, se za příjem ze samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů považuje základ daně z příjmu ze samostatné výdělečné činnosti].	25425000	
2.	Výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů ze samostatné výdělečné činnosti (spolupráce) [Uvedou se výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů ze všech samostatných výdělečných činností (spoluprací), které OSVČ v r. 1999 vykonávala. Osoby, které jsou pouze společníky veřejné obchodní společnosti, komplementáři komanditní společnosti a OSVČ, které účtují v soustavě podvojného účetnictví, výdaje neuvádějí].	25043500	
3.	Příjmy po odpočtu výdajů (Řádek 1 - řádek 2).	381500	
4.	Samostatnou výdělečnou činnost (spolupráci) jsem v r. 1999 vykonával/a od 1. ledna 1999 do 31. prosince 1999 tj. měsíců [Započtou se i měsíce, v nichž byla samostatná výdělečná činnost (spolupráce) vykonávána i jen po část kalendářního měsíce a kalendářní měsíce, v nichž po celý měsíc měla OSVČ nárok na nemocenské z nemocenského pojištění OSVČ, popř. pobírala takové nemocenské**, nebo vykonávala službu v ozbrojených silách (civilní službu) nebo pobírala peněžitou pomoc v mateřství (peněžitou pomoc) z nemocenského pojištění OSVČ].	12	
5.	Průměrný měsíční příjem pro účast na důchodovém pojištění [Řádek 3: řádek 4 po odpočtu měsíců, ve kterých po celý kalendářní měsíc OSVČ měla nárok nebo pobírala nemocenské z nemocenského pojištění OSVČ**, vykonávala službu v ozbrojených silách (civilní službu) nebo pobírala peněžitou pomoc v mateřství (peněžitou pomoc) z nemocenského pojištění OSVČ. OSVČ, které nedosáhly průměrný měsíční příjem ve výši 3 050 Kč a nepřihlásily se k důchodovému pojištění na rok 1999 řádky 6 - 8 nevyplňují a v řádku 9 uvedou 0]. <i>OSVČ, která na rok 1999 nepodala přihlášku k účasti na důchodovém pojištění a v roce 1999 nedosáhla průměrného měsíčního příjmu z výkonu samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů alespoň 3 050 Kč, má možnost se přihlásit k účasti na důchodovém pojištění na rok 1999 na třetí straně tohoto tiskopisu</i>	31792	
6.	Vypočtený vyměřovací základ (Řádek 3 x 0,35 zaokrouhleno na celé koruny směrem nahoru).	133525	
7.	Minimální vyměřovací základ (zaokrouhleno na celé koruny směrem nahoru) [Uvede se částka z řádku 6, maximálně 486 000 Kč, minimálně částka 18 300 Kč. Částka 18 300 Kč se sníží o 1 525 Kč za každý kalendářní měsíc v r. 1999, v němž - ani jeden den netrvala účast na důchodovém pojištění OSVČ - po celý kalendářní měsíc měla OSVČ nárok na nemocenské z nemocenského pojištění OSVČ, popř. pobírala takové nemocenské** - po celý kalendářní měsíc vykonávala OSVČ službu v ozbrojených silách (civilní službu) - po celý kalendářní měsíc pobírala OSVČ peněžitou pomoc v mateřství (peněžitou pomoc) z nemocenského pojištění OSVČ. Pokud je částka z řádku 6 vyšší než minimální částka 18 300 Kč, popř. snížená za každý kalendářní měsíc, v němž trvaly důvody pro snížení minimálního vyměřovacího základu, uvede se částka z řádku 6. Maximální vyměřovací základ 486 000 Kč se sníží o částku 40 500 Kč za každý kalendářní měsíc, v němž po celý měsíc trvaly důvody pro snížení minimálního vyměřovacího základu].	133525	
8.	Určený vyměřovací základ (zaokrouhleno na celé koruny směrem nahoru) (Částku určí OSVČ - tato částka však nemůže být nižší než částka v řádku 7 a vyšší než 486 000 Kč případně snížených o 40 500 Kč za každý kalendářní měsíc, v němž trvaly důvody pro snížení minimálního vyměřovacího základu, viz poučení k řádku 7).	133525	

** u poživatelů starobních a invalidních důchodů se dobou pobírání nemocenského rozumí i doba pracovní neschopnosti po uplynutí podpůrné doby pro poskytování nemocenského

9.	Pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (Řádek 8 x 0,296 zaokrouhлено na celé koruny směrem nahoru).	39524	
10.	Úhrn záloh na pojistné zaplacených na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (29,6% měsíčního vyměřovacího základu) za jednotlivé kalendářní měsíce roku 1999 [Do tohoto úhrnu se nezapočítává zaplacené pojistné na nemocenské pojištění (4,4%), jehož jste byl/a dobrovolně účasten/na].	40116	
11.	Rozdíl mezi řádkem 9 a 10	- = přeplatek	592
		+ = doplatek	

Doplatek pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

ve výši Kč byl * - bude * uhrazen z účtu číslo *

uhrazen pošt. poukázkou dne *

Přeplatek na pojistném na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

ve výši 592,- Kč vraťte, pokud nemám vůči OSSZ (PSSZ) splatný závazek,

na účet číslo 285354-541/0100 *

pošt. poukázkou na moji adresu *

Výše zálohy na pojistné na důchodové pojištění a pojistného na nemocenské pojištění na rok 2000 :

12.	Nejnižší měsíční vyměřovací základ pro placení záloh na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (Řádek 6: řádek 4 zaokrouhлено na celé koruny směrem nahoru). Pokud je nejnižší měsíční vyměřovací základ nižší než 1 575 Kč, uvede se částka 1 575 Kč. Pokud je nejnižší měsíční vyměřovací základ vyšší než 40 500 Kč, uvede se částka 40 500 Kč.	11128	
13.	Nejnižší měsíční záloha na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (Řádek 12 x 0,296 zaokrouhлено na celé koruny směrem nahoru).	3294	
14.	Nejnižší pojistné na nemocenské pojištění (Řádek 12 x 0,044 zaokrouhлено na celé koruny směrem nahoru).	--	
15.	C e l k e m (platí v případě, že OSVČ platí zálohy na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a je zároveň účastna nemocenského pojištění) (Řádek 13 + řádek 14).	3294	

PROHLÁŠUJI, že všechny údaje uvedené v tomto PŘEHLEDU jsou pravdivé a že ohlásím OSSZ (PSSZ) všechny změny uvedených údajů, a to do 8 dnů ode dne, kdy jsem se o změně dověděl/a.

ne: ...30.3.2000.....

Ing. Eva Nováková v.r.

podpis OSVČ

/vplní pouze ta OSVČ, která nedosáhla v roce 1999 průměrného měsíčního příjmu z výkonu samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů alespoň 3 050 Kč (řádek 5) a chce být v roce 1999 účastna důchodového pojištění osob samostatně výdělečně činných

Přihláška

k účasti na důchodovém pojištění osob samostatně výdělečně činných na rok 1999.

/zhledem k tomu, že jsem v roce 1999 nedosáhl/a zákonem stanoveného příjmu pro povinnou účast na důchodovém pojištění osob samostatně výdělečně činných, přihlašuji se k této účasti dnem podání přehledu.

ne:

podpis OSVČ

U p o z o r n ě n í :

OSVČ, která nedosáhla v roce 1999 průměrného měsíčního příjmu ze samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů alespoň 3 050 Kč (řádek 5), byla do měsíce předcházejícího měsíci, ve kterém byl (měl být) podán Přehled za rok 1999 účastna nemocenského pojištění a chce být tohoto pojištění účastna i nadále, musí se na předepsaném tiskopise přihlásit k účasti na důchodovém pojištění na rok 2 000 do konce kalendářního měsíce, ve kterém byl (měl být) podán Přehled za rok 1999.

P o u ě n í :

1. OSVČ, která aspoň po část kalendářního roku 1999 vykonávala samostatnou výdělečnou činnost (spolupráci), je povinna podat příslušné OSSZ (PSSZ) tento přehled, a to nejpozději do jednoho měsíce ode dne, ve kterém měla podle zvláštního zákona podat daňové přiznání za tento kalendářní rok.
 - OSVČ, které nezpracovává daňové přiznání daňový poradce, je povinna podat přehled za rok 1999 do 2.5.2000.
 - Pokud OSVČ zpracovává daňové přiznání daňový poradce, je povinna tuto skutečnost doložit OSSZ (PSSZ) nejpozději do 2.5.2000. Přehled za rok 1999 je pak povinna podat na OSSZ (PSSZ) nejpozději do 30.7.2000.
 - Pokud byla OSVČ finančním úřadem prodloužena lhůta pro podání daňového přiznání, je OSVČ povinna podat přehled za rok 1999 do jednoho měsíce po uplynutí této lhůty.
 - OSVČ, které nejsou povinny daňové přiznání podávat, předkládají tento přehled do 31.7.2000.
2. Změní-li se dodatečně údaje o příjmech nebo výdajích, které OSVČ uvedla v přehledu, je OSVČ povinna ohlásit tyto změny nejpozději do 8 dnů ode dne, kdy se o změně dověděla, na předepsaném tiskopise.
3. Doplatek pojistného za rok 1999 uvedený v řádku 11 je splatný nejpozději do 8 dnů po dni podání přehledu za rok 1999. Nebyl-li přehled podán ve výše uvedených lhůtách (§ 15 zák. č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů - dále jen zákon o pojistném), je doplatek pojistného splatný do 8 dnů po jejich uplynutí.
4. Podání přehledu se vždy považuje za žádost o vrácení přeplatku uvedeného v řádku 11. OSSZ (PSSZ) je povinna tento přeplatek vrátit v zákonem stanovené lhůtě, pokud není jiného splatného závazku vůči OSSZ.
5. Od měsíce, ve kterém byl (měl být) podán přehled za rok 1999, má povinnost platit zálohy na pojistné na rok 2000 OSVČ, která v roce 1999 dosáhla průměrného měsíčního příjmu aspoň 3 050 Kč (řádek 5). Nejnižší vyměřovací základ pro zálohy na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pro pojistné na nemocenské pojištění činí částku uvedenou v řádku č. 12; minimální výše zálohy na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti je uvedena v řádku č. 13, minimální výše pojistného na nemocenské pojištění, v případě dobrovolné účasti na tomto pojištění, je uvedena v řádku č. 14. Pro stanovení výše minimálního měsíčního vyměřovacího základu na měsíc podání přehledu (popř. předchozí kalendářní měsíc) platí ustanovení § 14 odst.3 zákona o pojistném. Pokud OSVČ v roce 1999 nedosáhla průměrného měsíčního příjmu po odpočtu výdajů alespoň 3 050 Kč a přihlásí se k účasti na důchodovém pojištění na rok 2000, je povinna platit zálohy na pojistné od měsíce, ve kterém se přihlásila.
6. Vznikne-li OSVČ přeplatek na pojistném a tato OSVČ má vůči OSSZ (PSSZ) splatný závazek, použije se přeplatek na úhradu splatného závazku (§ 17 odst. 1 zákona o pojistném).
7. Za porušení výše uvedených povinností může být OSVČ uložena pokuta podle ustanovení § 22 odst. 2 zákona o pojistném. Nezaplatí-li OSVČ doplatek pojistného, zálohy na pojistné na důchodové pojištění a pojistné na nemocenské pojištění ve lhůtách stanovených zákonem o pojistném, anebo zaplatila-li v nižší částce než je povinna platit, je povinna platit penále, které činí 0,1% dlužné částky za každý kalendářní den, ve kterém některá z těchto skutečností trvala.

Přehled

o příjmech a výdajích osoby samostatně výdělečně činné a dalších údajích podle § 15 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, za rok 1999

(za osoby samostatně výdělečně činné se považují i osoby, které spolupracují při výkonu samostatné výdělečné činnosti)

I. Údaje o osobě samostatně výdělečně činné (OSVČ), která tiskopis předkládá:

rodné číslo 450619/014 variabilní symbol u OSSZ (PSSZ) 635 721 68
jméno a příjmení Ing. Pavel Novák
trvalý pobyt Školní 38, 506 01 Jičín telefon 0433/28511
v roce 1999 jsem byl/a/ poživitelem důchodu starobního - invalidního * v období od -- do --
datum zahájení samostatné výdělečné činnosti (spolupráce) 17.3.1992
(uveďte se datum posledního zahájení - znovuzahájení samostatné výdělečné činnosti - spolupráce)
daňové přiznání zpracovává a předkládá daňový poradce ~~ano~~ * ne *
finančním úřadem prodloužena lhůta pro předložení daňového přiznání do:
rozhodnutím ze dne

II. Údaje o osobě samostatně výdělečně činné, se kterou je spolupráce vykonávána:

(vyplní se v případě, že tiskopis předkládá OSVČ, která spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti, popř. vykonává samostatnou výdělečnou činnost a současně spolupracuje s jinou OSVČ)

rodné číslo
jméno a příjmení
trvalý pobyt telefon

* nehodící se škrtněte

1.	Příjmy ze samostatné výdělečné činnosti (spolupráce) [Uvedou se příjmy ze všech samostatných výdělečných činností (spoluprací), které OSVČ v r. 1999 vykonávala. Za příjem se považuje též příjem osoby samostatně výdělečně činné dosažený výkonem samostatné výdělečné činnosti, i když se tento příjem pro účely daně z příjmu fyzických osob považuje za příjem ze závislé činnosti nebo ostatní příjem. U společníka veřejné obchodní společnosti, komplementáře komanditní společnosti a OSVČ, která účtuje v soustavě podvojného účetnictví, se za příjem ze samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů považuje základ daně z příjmu ze samostatné výdělečné činnosti].	25425000	
2.	Výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů ze samostatné výdělečné činnosti (spolupráce) [Uvedou se výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů ze všech samostatných výdělečných činností (spoluprací), které OSVČ v r. 1999 vykonávala. Osoby, které jsou pouze společníky veřejné obchodní společnosti, komplementáři komanditní společnosti a OSVČ, které účtují v soustavě podvojného účetnictví, výdaje neuvádějí].	25043500	
3.	Příjmy po odpočtu výdajů (Řádek 1 - řádek 2).	381500	
4.	Samostatnou výdělečnou činnost (spolupráci) jsem v r. 1999 vykonával/a od 1. ledna 1999 do 31. prosince 1999 tj. měsíců [Započtou se i měsíce, v nichž byla samostatná výdělečná činnost (spolupráce) vykonávána i jen po část kalendářního měsíce a kalendářní měsíce, v nichž po celý měsíc měla OSVČ nárok na nemocenské z nemocenského pojištění OSVČ, popř. pobírala takové nemocenské**, nebo vykonávala službu v ozbrojených silách (civilní službu) nebo pobírala peněžitou pomoc v mateřství (peněžitou pomoc) z nemocenského pojištění OSVČ].	12	
5.	Průměrný měsíční příjem pro účast na důchodovém pojištění [Řádek 3: řádek 4 po odpočtu měsíců, ve kterých po celý kalendářní měsíc OSVČ měla nárok nebo pobírala nemocenské z nemocenského pojištění OSVČ**, vykonávala službu v ozbrojených silách (civilní službu) nebo pobírala peněžitou pomoc v mateřství (peněžitou pomoc) z nemocenského pojištění OSVČ. OSVČ, které nedosáhly průměrný měsíční příjem ve výši 3 050 Kč a nepřihlásily se k důchodovému pojištění na rok 1999 řádky 6 - 8 nevyplňují a v řádku 9 uvedou 0]. <i>OSVČ, která na rok 1999 nepodala přihlášku k účasti na důchodovém pojištění a v roce 1999 nedosáhla průměrného měsíčního příjmu z výkonu samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů alespoň 3 050 Kč, má možnost se přihlásit k účasti na důchodovém pojištění na rok 1999 na třetí straně tohoto tiskopisu</i>	31792	
6.	Vypočtený vyměřovací základ (Řádek 3 x 0,35 zaokrouhleno na celé koruny směrem nahoru).	133525	
7.	Minimální vyměřovací základ (zaokrouhleno na celé koruny směrem nahoru) [Uvede se částka z řádku 6, maximálně 486 000 Kč, minimálně částka 18 300 Kč. Částka 18 300 Kč se snižuje o 1 525 Kč za každý kalendářní měsíc v r. 1999, v němž - ani jeden den netrvala účast na důchodovém pojištění OSVČ - po celý kalendářní měsíc měla OSVČ nárok na nemocenské z nemocenského pojištění OSVČ, popř. pobírala takové nemocenské** - po celý kalendářní měsíc vykonávala OSVČ službu v ozbrojených silách (civilní službu) - po celý kalendářní měsíc pobírala OSVČ peněžitou pomoc v mateřství (peněžitou pomoc) z nemocenského pojištění OSVČ. Pokud je částka z řádku 6 vyšší než minimální částka 18 300 Kč, popř. snižena za každý kalendářní měsíc, v němž trvaly důvody pro snížení minimálního vyměřovacího základu, uvede se částka z řádku 6. Maximální vyměřovací základ 486 000 Kč se snižuje o částku 40 500 Kč za každý kalendářní měsíc, v němž po celý měsíc trvaly důvody pro snížení minimálního vyměřovacího základu].	133525	
8.	Určený vyměřovací základ (zaokrouhleno na celé koruny směrem nahoru) (Částku určí OSVČ - tato částka však nemůže být nižší než částka v řádku 7 a vyšší než 486 000 Kč případně snižovaných o 40 500 Kč za každý kalendářní měsíc, v němž trvaly důvody pro snížení minimálního vyměřovacího základu, viz poučení k řádku 7).	133525	

** u poživatelů starobních a invalidních důchodů se dobou pobírání nemocenského rozumí i doba pracovní neschopnosti po uplynutí podpůrné doby pro poskytování nemocenského

		OSVČ	OSSZ
1.	Pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (Řádek 8 x 0,296 zaokrouhleno na celé koruny směrem nahoru).	39524	
2.	Úhrn záloh na pojistné zaplacených na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (29,6% měsíčního vyměřovacího základu) za jednotlivé kalendářní měsíce roku 1999 [Do tohoto úhrnu se nezapočítává zaplacené pojistné na nemocenské pojištění (4,4%), jehož jste byl/a dobrovolně účasten/na].	40116	
3.	Rozdíl mezi řádkem 9 a 10		
	- = přeplatek	592	
	+ = doplatek		

Doplatek pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

ve výši Kč byl * - bude * uhrazen z účtu číslo *
uhrazen pošt. poukázkou dne *

Přeplatek na pojistném na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

ve výši 592,- Kč vraťte, pokud nemám vůči OSSZ (PSSZ) splatný závazek,
na účet číslo 285354_541/0100 *
pošt. poukázkou na moji adresu *

Še zálohy na pojistné na důchodové pojištění a pojistného na nemocenské pojištění na rok 2000 :

1.	Nejnižší měsíční vyměřovací základ pro placení záloh na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (Řádek 6: řádek 4 zaokrouhleno na celé koruny směrem nahoru). Pokud je nejnižší měsíční vyměřovací základ nižší než 1 575 Kč, uveďte se částka 1 575 Kč. Pokud je nejnižší měsíční vyměřovací základ vyšší než 40 500 Kč, uveďte se částka 40 500 Kč.	11128	
2.	Nejnižší měsíční záloha na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (Řádek 12 x 0,296 zaokrouhleno na celé koruny směrem nahoru).	3294	
3.	Nejnižší pojistné na nemocenské pojištění (Řádek 12 x 0,044 zaokrouhleno na celé koruny směrem nahoru).	--	
4.	C e l k e m (platí v případě, že OSVČ platí zálohy na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a je zároveň účastna nemocenského pojištění) (Řádek 13 + řádek 14).	3294	

OHLAŠUJI, že všechny údaje uvedené v tomto PŘEHLEDU jsou pravdivé a že ohlásím OSSZ (PSSZ) všechny změny uvedených údajů, a to do 8 dnů ode dne, kdy jsem se o změně dověděl/a.

30.3.2000

Ing. Pavel Novák v.r.

podpis OSVČ

plní pouze ta OSVČ, která nedosáhla v roce 1999 průměrného měsíčního příjmu z výkonu samostatné výdělečné činnosti po odpočtu záloh alespoň 3 050 Kč (řádek 5) a chce být v roce 1999 účastna důchodového pojištění osob samostatně výdělečně činných

Příhláška

k účasti na důchodovém pojištění osob samostatně výdělečně činných na rok 1999.

hláším, že jsem v roce 1999 nedosáhl/a zákonem stanoveného příjmu pro povinnou účast na důchodovém pojištění osob samostatně výdělečně činných, přihlašuji se k této účasti dnem podání přehledu.

podpis OSVČ

U p o z o r n ě n í :

OSVČ, která nedosáhla v roce 1999 průměrného měsíčního příjmu ze samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů alespoň 3 050 Kč (řádek 5), byla do měsíce předcházejícího měsíci, ve kterém byl (měl být) podán Přehled za rok 1999 účastna nemocenského pojištění a chce být tohoto pojištění účastna i nadále, musí se na předepsaném tiskopise přihlásit k účasti na důchodovém pojištění na rok 2 000 do konce kalendářního měsíce, ve kterém byl (měl být) podán Přehled za rok 1999.

P o u ě n í :

1. OSVČ, která aspoň po část kalendářního roku 1999 vykonávala samostatnou výdělečnou činnost (spolupráci), je povinna podat příslušné OSSZ (PSSZ) tento přehled, a to nejpozději do jednoho měsíce ode dne, ve kterém měla podle zvláštního zákona podat daňové přiznání za tento kalendářní rok.
 - OSVČ, které nezpracovává daňové přiznání daňový poradce, je povinna podat přehled za rok 1999 do 2.5.2000.
 - Pokud OSVČ zpracovává daňové přiznání daňový poradce, je povinna tuto skutečnost doložit OSSZ (PSSZ) nejpozději do 2.5.2000. Přehled za rok 1999 je pak povinna podat na OSSZ (PSSZ) nejpozději do 30.7.2000.
 - Pokud byla OSVČ finančním úřadem prodloužena lhůta pro podání daňového přiznání, je OSVČ povinna podat přehled za rok 1999 do jednoho měsíce po uplynutí této lhůty.
 - OSVČ, které nejsou povinny daňové přiznání podávat, předkládají tento přehled do 31.7.2000.
2. Změní-li se dodatečně údaje o příjmech nebo výdajích, které OSVČ uvedla v přehledu, je OSVČ povinna ohlásit tyto změny nejpozději do 8 dnů ode dne, kdy se o změně dověděla, na předepsaném tiskopise.
3. Doplatek pojistného za rok 1999 uvedený v řádku 11 je splatný nejpozději do 8 dnů po dni podání přehledu za rok 1999. Nebyl-li přehled podán ve výše uvedených lhůtách (§ 15 zák. č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů - dále jen zákon o pojistném), je doplatek pojistného splatný do 8 dnů po jejich uplynutí.
4. Podání přehledu se vždy považuje za žádost o vrácení přeplatku uvedeného v řádku 11. OSSZ (PSSZ) je povinna tento přeplatek vrátit v zákonem stanovené lhůtě, pokud není jiného splatného závazku vůči OSSZ .
5. Od měsíce, ve kterém byl (měl být) podán přehled za rok 1999, má povinnost platit zálohy na pojistné na rok 2000 OSVČ, která v roce 1999 dosáhla průměrného měsíčního příjmu aspoň 3 050 Kč (řádek 5). Nejnižší vyměřovací základ pro zálohy na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pro pojistné na nemocenské pojištění činí částku uvedenou v řádku č. 12; minimální výše zálohy na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti je uvedena v řádku č. 13, minimální výše pojistného na nemocenské pojištění, v případě dobrovolné účasti na tomto pojištění, je uvedena v řádku č. 14. Pro stanovení výše minimálního měsíčního vyměřovacího základu na měsíc podání přehledu (popř. předchozí kalendářní měsíc) platí ustanovení § 14 odst.3 zákona o pojistném. Pokud OSVČ v roce 1999 nedosáhla průměrného měsíčního příjmu po odpočtu výdajů alespoň 3 050 Kč a přihlásí se k účasti na důchodovém pojištění na rok 2000, je povinna platit zálohy na pojistné od měsíce, ve kterém se přihlásila.
6. Vznikne-li OSVČ přeplatek na pojistném a tato OSVČ má vůči OSSZ (PSSZ) splatný závazek, použije se přeplatek na úhradu splatného závazku (§ 17 odst. 1 zákona o pojistném).
7. Za porušení výše uvedených povinností může být OSVČ uložena pokuta podle ustanovení § 22 odst. 2 zákona o pojistném. Nezaplatí-li OSVČ doplatek pojistného, zálohy na pojistné na důchodové pojištění a pojistné na nemocenské pojištění ve lhůtách stanovených zákonem o pojistném, anebo zaplatila-li v nižší částce než je povinna platit, je povinna platit penále, které činí 0,1% dlužné částky za každý kalendářní den, ve kterém některá z těchto skutečností trvala.

PŘEHLED

za rok 1999

Datum podání PŘEHLEDU (vyplňuje VZP):

Razítko podatelny VZP, podpis

o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti a úhrnu záloh na pojistné
(§ 24 odst. 2 a 3 zák. č. 592/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů)

Typ PŘEHLEDU (nehodící se škrtněte): **řádný** - ~~opravný~~

Příjmení a jméno:

Číslo pojistěnce z průkazu pojistěnce VZP (rodné číslo):

Ing. Novák Pavel

4	5	0	6	1	9	0	1	4
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Adresa trvalého pobytu:

Školní 38

PSČ: 506 01 Jičín

tel.: 0433/28511

Rodné číslo: příjmení a jméno spolupracující osoby, dělíci se o základ daně: procento rozepisovaného základu:

485213 / 021; Ing. Eva Nováková; 50 %

----- / -----; -----; ----- %

DAŇOVÉ PŘÍZNÁNÍ jsem podal u FÚ dne: 30 03 . 2000

DAŇOVÉ PŘÍZNÁNÍ mělo být podáno dne: 31 03 . 2000

V roce 1999 jsem změnil zdravotní pojišťovnu (zakroužkujte): ANO - NE

Přeplatek (zakroužkujte písmeno u správného výrazu):

- ☒ A - NEMÁM přeplatek pojistného.
☐ B - NEŽÁDÁM o vrácení přeplatku. Žádám o použití přeplatku na úhrady záloh na pojistné v dalším období.
☐ C - ŽÁDÁM o vrácení přeplatku ve výši Kč.

Přeplatek bude vrácen poštovní poukázkou nebo převodem na účet podle níže uvedených údajů.

razítko finančního úřadu
(viz Poučení na str.4, body 1,2)

Pojistné (zálohy na pojistné) platím (zakroužkujte písmeno u správného výrazu a doplňte příslušné údaje):

a - Poštovní poukázkou. Žádám o zaslání (max. 13) kusů těchto poukázek.

☒ b - Bezhotovostním převodem z účtu č.: 285354-541 směrový kód banky: 0100 spec. symbol: --

Prohlášení (zakroužkujte písmeno u správného výrazu):

- A - V roce 1999 jsem **nebyl** souběžně se samostatnou výdělečnou činností **zaměstnán**.
 B - V roce 1999 jsem **byl** souběžně se samostatnou výdělečnou činností **zaměstnán** a samostatná
 výdělečná činnost byla:

☒ a - HLAVNÍM ZDROJEM PŘÍJMŮ v měsících: leden - prosinec

b - VEDLEJŠÍM ZDROJEM PŘÍJMŮ v měsících:

C - Patřil jsem do kategorie, za kterou platil pojistné i stát (viz Poučení na str.4, bod 9) v měsících:

D - Patřil jsem mezi osoby, kterým nebyl stanoven minimální vyměřovací základ v měsících:

Zakroužkujte písmeno podle Poučení na str. 4, bod 10: a b c d e f

Prohlašuji, že všechny údaje v tomto PŘEHLEDU jsou pravdivé, a že ohlásím VZP všechny změny údajů, a to do 8 dnů
ode dne, kdy jsem se o změněné skutečnosti dozvěděl.

Dne: 30 03 . 2000

Podpis: Ing. Pavel Novák v.r.

ODDÍL A - Pojistné OSVČ

Řádek	Text	Vyplní pojištěnec (Kč,měsíce)	Záznamy OP VZP
1	a) Příjmy ze samostatné výdělečné činnosti v roce 1999. b) U spolupracujících osoby se uvede podíl na společných příjmech. c) U společníka veřejné obchodní společnosti, komplementáře komanditní společnosti a u osoby účtující v soustavě podvojného účetnictví se uvede dílčí základ daně, připadající na příjmy dle § 7 zákona o daních z příjmů. Zahrnují se veškeré příjmy z roku 1999 i ty, které jsou pro daňové účely rozděleny na více let.	25 425 000,-	
2	a) Výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů ze samostatné výdělečné činnosti v roce 1999. b) U spolupracujících osoby se uvede podíl na společných výdajích. c) U společníka veřejné obchodní společnosti, komplementáře komanditní společnosti a u osoby účtující v soustavě podvojného účetnictví se uvede 0. Zahrnují se veškeré výdaje z roku 1999. Výše ztráty za předchozí zdaňovací období, uplatňovaná pro daňové účely, se nezahrnuje.	25 043 500,-	
4	Počet kalendářních měsíců, ve kterých v roce 1999 trvala samostatná výdělečná činnost.	12	
5	Z toho počet měsíců, kdy byla OSVČ pojištěna u VZP ČR.	12	
6a	Počet kalendářních měsíců, ve kterých byla samostatná výdělečná činnost v roce 1999 hlavním zdrojem příjmů. Neuvádějí se takové měsíce,	1.pololetí 1999	6
6b	ve kterých OSVČ patřila po celý kalendářní měsíc mezi osoby, kterým nebyl stanoven minimální vyměřovací základ (viz Poučení na str. 4, bod 10).	2.pololetí 1999	6
8	Počet měsíců, ve kterých byl pojištěnec v roce 1999 OSVČ a současně byl zařazen po celý kalendářní měsíc mezi osoby, za které platil pojistné i stát. Uvádějí se pouze měsíce, ve kterých nebyl proveden odpočet 2 900 Kč u zaměstnavatele.	0	
9	(3 250 x řádek 6a) + (3 600 x řádek 6b)	41 100,-	
12	řádek 1 - řádek 2	381 500,-	
13	2 900 x řádek 8	0	
14	0,35 x (řádek 12 - řádek 13) Pokud je tato částka menší než částka řádku 9, zapíše se částka řádku 9. Pokud je tato částka větší než 486 000, zapíše se částka 486 000.	133 525,-	
15	řádek 14 x řádek 5 řádek 4	133 525,-	
16	Pojistné za rok 1999: 0,135 x řádek 15 Zaokrouhлено na korunu nahoru.	18 026,-	

ODDÍL C - Přeplatek - doplutek

Řádek	Text	Vyplní pojištěnec (Kč,měsíce)	Záznamy OP VZP
41	Úhrn zaplacených záloh na pojistné za měsíce roku 1999, odvedených na účet VZP ČR, a nevráceného přeplatku podle PŘEHLEDU za rok 1998, použitého na úhradu záloh v roce 1999. Zahrnují se platby za rok 1999, provedené do 10. 1. 2000 včetně. Nezahrnují se penále, pokuty, doplatky na základě dřívějších PŘEHLEDŮ a pojistné v kategorii "osoba bez zda- nitelných příjmů".	16 800,-	
43	řádek 41 - řádek 16 + = PŘEPLATEK - = DOPLATEK Doplatek je nutno poukázat na účet okresní pojišťovny VZP nejpozději do 8 dnů po podání daňového přiznání za rok 1999.	- 1 226,-	

ODDÍL D - Nová výše zálohy

Nová výše zálohy musí být placena poprvé za kalendářní měsíc, ve kterém byl nebo měl být podán tento PŘEHLED a platí se ve stejné výši (není-li plátcí schválena OP VZP žádost o snížení zálohy - viz bod 11 Poučení - nebo nedojde-li ke změně minimálního vyměřovacího základu) ještě za měsíc, předcházející měsíci, kdy bude obdobný PŘEHLED předložen v roce 2001.

V měsíci, ve kterém je OSVČ současně zaměstnána a zaměstnání je jejím hlavním zdrojem příjmů, není povinna platit zálohy na pojistné. Vypočtenou výši zálohy uvede taková OSVČ v závorce a pod tuto hodnotu napíše 0. Pokud tato OSVČ přestane být zaměstnána, případně zaměstnání pro ni přestane být hlavním zdrojem příjmů (i na část kalendářního měsíce), je povinna tuto skutečnost oznámit příslušné okresní pojišťovně VZP a platit zálohy uvedené v závorce.

51	Nová výše zálohy OSVČ (vyplňují pouze osoby, které nepatří do kategorie, za kterou platí pojistné i stát): $Z = \frac{0,135 \times 0,35 \times \text{řádek 12}}{\text{řádek 4}}$ Zaokrouhleno na korunu nahoru. Význam mají pouze kladné hodnoty zálohy. Pokud záloha podle vzorce vyjde menší než částka $P_{\min}$: - OSVČ, pro kterou není stanoven minimální vyměřovací základ (viz Poučení na str. 4, bod 10), запише částku vypočtenou podle vzorce; - ostatní OSVČ запиші в tomto případě částку $P_{\min}$. Pokud záloha vyjde větší než 5 468, запише se 5 468.	1 503,-	
52	Nová výše zálohy OSVČ, která patří do kategorie, za kterou platí pojistné i stát: $ZS = \frac{0,135 \times 0,35 \times [\text{řádek 12} - (\text{VZS} \times \text{řádek 4})]}{\text{řádek 4}}$ Zaokrouhleno na korunu nahoru. Význam mají pouze kladné hodnoty zálohy. Pokud záloha vyjde větší než 5 468, запише se 5 468.	---	

Vysvětlivky:

$P_{\min}$ = pojistné z minimálního vyměřovacího základu, VZS = vyměřovací základ pro platbu pojistného státem.

V době tisku tohoto PŘEHLEDU (listopad 1999) bylo: $P_{\min} = 486,-$ Kč a VZS = 2 900 Kč. Před vyplněním PŘEHLEDU se přesvědčte, zda nedošlo ke změně (viz Poučení na str. 4, bod 12).

Poučení:

1. **PŘEHLED je osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ)** povinna předložit příslušné okresní pojišťovně VZP (OP VZP), zpravidla podle místa svého trvalého pobytu, do 8 dnů od podání PŘÍZNÁNÍ K DANI Z PŘÍJMŮ (dále jen DP) za zdaňovací období 1999. DP za rok 1999 se podává u finančního úřadu (dále jen FÚ) nejpozději do 31. 3. 2000. Zpracovává-li DP daňový poradce, prodlužuje se lhůta pro podání DP za rok 1999 do 30. 6. 2000. Nebylo-li DP předloženo FÚ ve stanovené lhůtě, je OSVČ povinna předložit PŘEHLED u OP VZP nejpozději do 8 dnů po uplynutí lhůty stanovené pro podání DP. OSVČ, které nejsou povinny DP podávat, předkládají tento PŘEHLED nejpozději do 10. 4. 2000.
2. Zároveň s PŘEHLEDEM je OSVČ povinna předložit u OP VZP **doklad o dni podání DP**. Za tento doklad se považuje buď potvrzení na 1. straně PŘEHLEDU, nebo potvrzení na zvláštním formuláři, případně potvrzená kopie DP (1. strana). Pokud bylo DP podáno na FÚ poštou, považuje se za doklad o dni podání DP i podací lístek o odeslání DP na FÚ potvrzený poštou.
3. **Doplatek** pojistného za rok 1999 je splatný do 8 dnů po podání DP za rok 1999.
4. Pokud se dodatečně změni skutečnosti uvedené v tomto PŘEHLEDU, je OSVČ povinna do 8 dnů ode dne, kdy se o změně dozvěděla, podat **opravný PŘEHLED** a do 30 dnů doplatit dlužné pojistné. Nebyl-li PŘEHLED opraven na základě dodatečně zjištěných skutečností (např. opravné nebo dodatečné DP), ale pouze opravuje nepřesné nebo chybně vyplněný PŘEHLED, nejedná se o opravný PŘEHLED.
5. Povinnosti uvedené v bodech 1 až 4 mají také OSVČ, které ukončily samostatnou výdělečnou činnost v roce 1999, nebo v roce 2000 před odevzdáním PŘEHLEDU.
6. Prokázaný **přeplatek** poukáže příslušná OP VZP na účet plátce pojistného ve lhůtě stanovené zákonem. Při posuzování výše přeplatku přihlíží zdravotní pojišťovna k tomu, zda plátce nemá vůči zdravotní pojišťovně splatný závazek (dluh, penále atd.). Pojištěnec uvede na první straně tohoto PŘEHLEDU, zda žádá o vrácení přeplatku, nebo o jeho použití na úhradu záloh na pojistné v dalším období.
7. **Spolupracující osoba**, na kterou je převedena část příjmů a výdajů osoby samostatně výdělečně činné, je považována za OSVČ. Musí tedy být po celou dobu, kdy postupuje jako spolupracující osoba, u zdravotní pojišťovny přihlášena v kategorii OSVČ, musí podávat samostatný PŘEHLED a platit zálohy na pojistné, pokud není od placení záloh zákonem osvobozena.
8. Za měsíce, ve kterých OSVČ byla současně zaměstnancem a **zaměstnání pro ni bylo hlavním zdrojem příjmů**, není povinna platit zálohy na pojistné. Pojistné za takové měsíce zaplatí na základě PŘEHLEDU, nejpozději však do 8 dnů ode dne, kdy bylo nebo mělo být podáno DP za rok 1999. Jestliže OSVČ na první straně PŘEHLEDU uvedla, že samostatná výdělečná činnost je pro ni, při srovnání se zaměstnáním, pouze vedlejším zdrojem příjmů a dojde ke změně v tom smyslu, že hlavním zdrojem příjmů se stanou příjmy ze samostatné výdělečné činnosti (např. z důvodu ukončení zaměstnání a pod.), je povinna o této skutečnosti do 8 dnů informovat pojišťovnu a platit zálohy, vypočtené z vyměřovacího základu za předchozí rozhodné období (řádek 51 nebo 52 tohoto PŘEHLEDU).
9. Osoby, za které je **plátcem pojistného i stát**, jsou uvedeny v § 7 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Jedná se např. o tyto osoby:
 - nezaopatřené dítě,
 - poživatel důchodu z důchodového pojištění ČR,
 - osoba na mateřské a další mateřské dovolené, příjemce peněžité pomoci v mateřství a příjemce rodičovského příspěvku,
 - osoba pobírající dávky sociální péče z důvodu sociální potřebnosti,
 - osoba převážně nebo úplně bezmocná a osoba o ni pečující, osoba pečující o dlouhodobě těžce zdravotně postižené dítě vyžadující mimořádnou péči,
 - a další.
10. **Minimální vyměřovací základ pro OSVČ nebyl v roce 1999 stanoven v kalendářním měsíci, ve kterém po celý tento kalendářní měsíc trvala některá z následujících skutečností:**
 - a) plátcem pojistného byl i stát,
 - b) za zaměstnání bylo odvedeno pojistné vypočtené alespoň z minimálního vyměřovacího základu pro zaměstnance,
 - c) OSVČ pobírala nemocenské z nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných,
 - d) OSVČ byla osobou s těžkým tělesným, smyslovým nebo mentálním postižením, které se poskytuje mimořádné výhody II. nebo III. stupně podle předpisů o sociálním zabezpečení,
 - e) OSVČ dosáhla věku potřebného pro nárok na starobní důchod, avšak nesplnila další podmínky pro jeho přiznání,
 - f) OSVČ celodenně osobně a řádně pečovala alespoň o jedno dítě do 7 let nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku. Za celodenní péči není považována péče u OSVČ, která umístila dítě předškolního věku do zařízení na dobu přesahující 4 hod. denně, nebo dítě školou povinné do zařízení na dobu přesahující vyučování, nebo dítě umístila do zařízení s celotýdenním nebo celoročním provozem.
11. Snížení zálohy není možné bez podání "Žádosti o snížení zálohy" a jejího kladného vyřízení okresní pojišťovnou VZP. Snížení zálohy je platné pouze po dobu 3 měsíců, poté je nutno, při trvání důvodů pro snížení zálohy, podat novou Žádost o snížení zálohy". Pokud důvody pro snížení zálohy po 3 měsících již netrvají, je plátce povinen zvýšit zálohu na výši uvedenou na řádcích 51 nebo 52 v tomto PŘEHLEDU.
12. Dotazy zodpoví Vaše OP VZP nebo Centrum informací VZP Praha 1, Hybernská 8, PSČ 110 00, v době od 8 do 16 hodin na telefonním čísle: (02)21 107 100; v době od 16 do 8 hodin je na stejném telefonním čísle záznamník. Obecné informace, seznam OP VZP, i hodnoty $P_{\min}$ a VZS z řádku 51 a 52 PŘEHLEDU, je možno nalézt také na adrese internetu: www.vzp.cz.

VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA
ČESKÉ REPUBLIKY
Kód: 111

PŘEHLED

za rok 1999

Datum podání PŘEHLEDU (vyplňuje VZP):

Razítko podatelny VZP, podpis

o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti a úhrnu záloh na pojistné
(§ 24 odst. 2 a 3 zák. č. 592/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů)

Typ PŘEHLEDU (nehodící se škrtněte): **řádný** - opravný

Příjmení a jméno:

Ing. Nováková Eva

Číslo pojistěnce z průkazu pojistěnce VZP (rodné číslo):

4	8	5	2	1	3	0	2	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Adresa trvalého pobytu:

Školní 38

PSČ: 506 01 Jičín

tel.: 0433/28511

Rodné číslo: příjmení a jméno spolupracující osoby, dělíci se o základ daně: procento rozepisovaného základu:

450619 / 014; Ing. Novák Pavel; 50 %

----- / -----; -----; ----- %

DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ jsem podal u FÚ dne: 30.03 . 2000

DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ mělo být podáno dne: 31.03 . 2000

V roce 1999 jsem změnil zdravotní pojišťovnu (zakroužkujte): ANO - NE

Přeplatek (zakroužkujte písmeno u správného výrazu):

- ☒ A - NEMÁM přeplatek pojistného.
☐ B - NEŽÁDÁM o vrácení přeplatku. Žádám o použití přeplatku na úhrady záloh na pojistné v dalším období.
☐ C - ŽÁDÁM o vrácení přeplatku ve výši Kč.

Přeplatek bude vrácen poštovní poukázkou nebo převodem na účet podle níže uvedených údajů.

razítko finančního úřadu
(viz Poučení na str.4, body 1,2)

Pojistné (zálohy na pojistné) platím (zakroužkujte písmeno u správného výrazu a doplňte příslušné údaje):

a - Poštovní poukázkou. Žádám o zaslání (max. 13) kusů těchto poukázek.

☒ b - Bezhotovostním převodem z účtu č.: 285354-541 směrový kód banky: 0100 spec. symbol: --

Prohlášení (zakroužkujte písmeno u správného výrazu):

- A - V roce 1999 jsem **nebyl** souběžně se samostatnou výdělečnou činností **zaměstnán**.
B - V roce 1999 jsem **byl** souběžně se samostatnou výdělečnou činností **zaměstnán** a samostatná výdělečná činnost byla:

- ☒ a - HLAVNÍM ZDROJEM PŘÍJMŮ v měsících: leden - prosinec
☐ b - VEDLEJŠÍM ZDROJEM PŘÍJMŮ v měsících:

- C - Patřil jsem do kategorie, za kterou platil pojistné i stát (viz Poučení na str.4, bod 9) v měsících:
D - Patřil jsem mezi osoby, kterým nebyl stanoven minimální vyměřovací základ v měsících:

Zakroužkujte písmeno podle Poučení na str. 4, bod 10: a b c d e f

Prohlašuji, že všechny údaje v tomto PŘEHLEDU jsou pravdivé, a že ohlásím VZP všechny změny údajů, a to do 8 dnů ode dne, kdy jsem se o změněné skutečnosti dozvěděl.

Dne: 30 . 03 . 2000

Podpis: Ing. Eva Nováková v.r.

ODDÍL A - Pojistné OSVČ

Řádek	Text	Vyplní pojištěnec (Kč,měsíce)	Záznamy OP VZP
1	a) Příjmy ze samostatné výdělečné činnosti v roce 1999. b) U spolupracující osoby se uvede podíl na společných příjmech. c) U společníka veřejné obchodní společnosti, komplementáře komanditní společnosti a u osoby účtující v soustavě podvojného účetnictví se uvede dílčí základ daně, připadající na příjmy dle § 7 zákona o daních z příjmů. Zahrnují se veškeré příjmy z roku 1999 i ty, které jsou pro daňové účely rozděleny na více let.	25 425 000,-	
2	a) Výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů ze samostatné výdělečné činnosti v roce 1999. b) U spolupracující osoby se uvede podíl na společných výdajích. c) U společníka veřejné obchodní společnosti, komplementáře komanditní společnosti a u osoby účtující v soustavě podvojného účetnictví se uvede 0. Zahrnují se veškeré výdaje z roku 1999. Výše ztráty za předchozí zdaňovací období, uplatňovaná pro daňové účely, se nezahrnuje.	25 043 500,-	
4	Počet kalendářních měsíců, ve kterých v roce 1999 trvala samostatná výdělečná činnost.	12	
5	Z toho počet měsíců, kdy byla OSVČ pojištěna u VZP ČR.	12	
6a	Počet kalendářních měsíců, ve kterých byla samostatná výdělečná činnost v roce 1999 hlavním zdrojem příjmu. Neuvádějí se takové měsíce,	1.pololetí 1999	6
6b	ve kterých OSVČ patřila po celý kalendářní měsíc mezi osoby, kterým nebyl stanoven minimální vyměřovací základ (viz Poučení na str. 4, bod 10).	2.pololetí 1999	6
8	Počet měsíců, ve kterých byl pojištěnec v roce 1999 OSVČ a současně byl zařazen po celý kalendářní měsíc mezi osoby, za které platil pojistné i stát. Uvádějí se pouze měsíce, ve kterých nebyl proveden odpočet 2 900 Kč u zaměstnavatele.	0	
9	(3 250 x řádek 6a) + (3 600 x řádek 6b)	41 100,-	
12	řádek 1 - řádek 2	381 500,-	
13	2 900 x řádek 8	0	
14	0,35 x (řádek 12 - řádek 13) Pokud je tato částka menší než částka řádku 9, zapíše se částka řádku 9. Pokud je tato částka větší než 486 000, zapíše se částka 486 000.	133 525,-	
15	řádek 14 x řádek 5 řádek 4	133 525,-	
16	Pojistné za rok 1999: 0,135 x řádek 15 Zaokrouhleno na korunu nahoru.	18 026,-	

ODDÍL C - Přeplatek - doplutek

Řádek	Text	Vyplní pojištěnec (Kč,měsíce)	Záznamy OP VZP
41	Úhrn zaplacených záloh na pojistné za měsíce roku 1999, odvedených na účet VZP ČR, a nevráceného přeplatku podle PŘEHLEDU za rok 1998, použitého na úhradu záloh v roce 1999. Zahrnují se platby za rok 1999, provedené do 10. 1. 2000 včetně. Nezahrnují se penále, pokuty, doplatky na základě dřívějších PŘEHLEDŮ a pojistné v kategorii "osoba bez zdravotních příjmů".	16 800,-	
43	řádek 41 - řádek 16 + = PŘEPLATEK - = DOPLATEK Doplatek je nutno poukázat na účet okresní pojišťovny VZP nejpozději do 8 dnů po podání daňového přiznání za rok 1999.	- 1 226,-	

ODDÍL D - Nová výše zálohy

Nová výše zálohy musí být placena poprvé za kalendářní měsíc, ve kterém byl nebo měl být podán tento PŘEHLED a platí se ve stejné výši (není-li plátcí schválena OP VZP žádost o snížení zálohy - viz bod 11 Poučení - nebo nedojde-li ke změně minimálního vyměřovacího základu) ještě za měsíc, předcházející měsíci, kdy bude obdobný PŘEHLED předložen v roce 2001.

V měsíci, ve kterém je OSVČ současně zaměstnána a zaměstnání je jejím hlavním zdrojem příjmů, není povinna platit zálohy na pojistné. Vypočtenou výši zálohy uvede taková OSVČ v závorce a pod tuto hodnotu napíše 0. Pokud tato OSVČ přestane být zaměstnána, případně zaměstnání pro ni přestane být hlavním zdrojem příjmů (i na část kalendářního měsíce), je povinna tuto skutečnost oznámit příslušné okresní pojišťovně VZP a platit zálohy uvedené v závorce.

51	Nová výše zálohy OSVČ (vyplňují pouze osoby, které nepatří do kategorie, za kterou platí pojistné i stát): $Z = \frac{0,135 \times 0,35 \times \text{řádek 12}}{\text{řádek 4}}$ Zaokrouhleno na korunu nahoru. Význam mají pouze kladné hodnoty zálohy. Pokud záloha podle vzorce vyjde menší než částka P_{min}: -OSVČ, pro kterou není stanoven minimální vyměřovací základ (viz Poučení na str. 4, bod 10), zapíše částku vypočtenou podle vzorce; - ostatní OSVČ zapíše v tomto případě částku P_{min}. Pokud záloha vyjde větší než 5 468, zapíše se 5 468.	1 503,-	
52	Nová výše zálohy OSVČ, která patří do kategorie, za kterou platí pojistné i stát: $ZS = \frac{0,135 \times 0,35 \times [\text{řádek 12} - (\text{VZS} \times \text{řádek 4})]}{\text{řádek 4}}$ Zaokrouhleno na korunu nahoru. Význam mají pouze kladné hodnoty zálohy. Pokud záloha vyjde větší než 5 468, zapíše se 5 468.	---	

Vysvětlivky:

$P_{\min}$ = pojistné z minimálního vyměřovacího základu, VZS = vyměřovací základ pro platbu pojistného státem.

V době tisku tohoto PŘEHLEDU (listopad 1999) bylo: $P_{\min} = 486,-$ Kč a VZS = 2 900 Kč. Před vyplněním PŘEHLEDU se přesvědčte, zda nedošlo ke změně (viz Poučení na str. 4, bod 12).

Poučení:

1. **PŘEHLED** je osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ) povinna předložit příslušné okresní pojišťovně VZP (OP VZP), zpravidla podle místa svého trvalého pobytu, do 8 dnů od podání PŘÍZNÁNÍ K DANI Z PŘÍJMŮ (dále jen DP) za zdaňovací období 1999. DP za rok 1999 se podává u finančního úřadu (dále jen FÚ) nejpozději do 31. 3. 2000. Zpracovává-li DP daňový poradce, prodlužuje se lhůta pro podání DP za rok 1999 do 30. 6. 2000. Nebylo-li DP předloženo FÚ ve stanovené lhůtě, je OSVČ povinna předložit PŘEHLED u OP VZP nejpozději do 8 dnů po uplynutí lhůty stanovené pro podání DP. OSVČ, které nejsou povinny DP podávat, předkládají tento PŘEHLED nejpozději do 10. 4. 2000.
2. Zároveň s PŘEHLEDEM je OSVČ povinna předložit u OP VZP **doklad o dni podání DP**. Za tento doklad se považuje buď potvrzení na 1. straně PŘEHLEDU, nebo potvrzení na zvláštním formuláři, případně potvrzená kopie DP (1. strana). Pokud bylo DP podáno na FÚ poštou, považuje se za doklad o dni podání DP i podací lístek o odeslání DP na FÚ potvrzený poštou.
3. **Doplatek** pojistného za rok 1999 je splatný do 8 dnů po podání DP za rok 1999.
4. Pokud se dodatečně změnila skutečnost uvedené v tomto PŘEHLEDU, je OSVČ povinna do 8 dnů ode dne, kdy se o změně dozvěděla, podat **opravný PŘEHLED** a do 30 dnů doplatit dlužné pojistné. Nebyl-li PŘEHLED opraven na základě dodatečně zjištěných skutečností (např. opravné nebo dodatečné DP), ale pouze opravuje nepřesně nebo chybně vyplněný PŘEHLED, nejedná se o opravný PŘEHLED.
5. Povinnosti uvedené v bodech 1 až 4 mají také OSVČ, které ukončily samostatnou výdělečnou činnost v roce 1999, nebo v roce 2000 před odevzdáním PŘEHLEDU.
6. Prokázaný **přeplatek** poukáže příslušná OP VZP na účet plátce pojistného ve lhůtě stanovené zákonem. Při posuzování výše přeplatku přihlíží zdravotní pojišťovna k tomu, zda plátce nemá vůči zdravotní pojišťovně splatný závazek (dluh, penále atd.). Pojištěnec uvede na první straně tohoto PŘEHLEDU, zda žádá o vrácení přeplatku, nebo o jeho použití na úhradu záloh na pojistné v dalším období.
7. **Spolupracující osoba**, na kterou je převedena část příjmů a výdajů osoby samostatně výdělečně činné, je považována za OSVČ. Musí tedy být po celou dobu, kdy postupuje jako spolupracující osoba, u zdravotní pojišťovny přihlášena v kategorii OSVČ, musí podávat samostatný PŘEHLED a platit zálohy na pojistné, pokud není od placení záloh zákonem osvobozena.
8. Za měsíce, ve kterých OSVČ byla současně zaměstnancem a **zaměstnání pro ni bylo hlavním zdrojem příjmů**, není povinna platit zálohy na pojistné. Pojistné za takové měsíce zaplatí na základě PŘEHLEDU, nejpozději však do 8 dnů ode dne, kdy bylo nebo mělo být podáno DP za rok 1999. Jestliže OSVČ na první straně PŘEHLEDU uvedla, že samostatná výdělečná činnost je pro ni, při srovnání se zaměstnáním, pouze vedlejším zdrojem příjmů a dojde ke změně v tom smyslu, že hlavním zdrojem příjmů se stanou příjmy ze samostatné výdělečné činnosti (např. z důvodu ukončení zaměstnání a pod.), je povinna o této skutečnosti do 8 dnů informovat pojišťovnu a platit zálohy, vypočtené z vyměřovacího základu za předchozí rozhodné období (řádek 51 nebo 52 tohoto PŘEHLEDU).
9. Osoby, za které je **plátcem** pojistného i stát, jsou uvedeny v § 7 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Jedná se např. o tyto osoby:
 - nezaopatřené dítě,
 - poživatel důchodu z důchodového pojištění ČR,
 - osobu na mateřské a další mateřské dovolené, příjemce peněžité pomoci v mateřství a příjemce rodičovského příspěvku,
 - osoba pobírající dávky sociální péče z důvodu sociální potřeby,
 - osoba převážně nebo úplně bezmocná a osoba o ni pečující, osoba pečující o dlouhodobě těžce zdravotně postižené dítě vyžadující mimořádnou péči,
 - a další.
10. **Minimální vyměřovací základ pro OSVČ nebyl v roce 1999 stanoven v kalendářním měsíci, ve kterém po celý tento kalendářní měsíc trvala některá z následujících skutečností:**
 - a) plátcem pojistného byl i stát,
 - b) za zaměstnání bylo odvedeno pojistné vypočtené alespoň z minimálního vyměřovacího základu pro zaměstnance,
 - c) OSVČ pobírala nemocenské z nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných,
 - d) OSVČ byla osobou s těžkým tělesným, smyslovým nebo mentálním postižením, které se poskytuje mimořádné výhody II. nebo III. stupně podle předpisů o sociálním zabezpečení,
 - e) OSVČ dosáhla věku potřebného pro nárok na starobní důchod, avšak nesplnila další podmínky pro jeho přiznání,
 - f) OSVČ celodenně osobně a řádně pečovala alespoň o jedno dítě do 7 let nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku. Za celodenní péči není považována péče u OSVČ, která umístila dítě předškolního věku do zařízení na dobu přesahující 4 hod. denně, nebo dítě školou povinné do zařízení na dobu přesahující vyučování, nebo dítě umístila do zařízení s celodenním nebo celoročním provozem.
11. Snížení zálohy není možné bez podání "Žádosti o snížení zálohy" a jejího kladného vyřízení okresní pojišťovnou VZP. Snížení zálohy je platné pouze po dobu 3 měsíců, poté je nutno, při trvání důvodů pro snížení zálohy, podat novou Žádost o snížení zálohy. Pokud důvody pro snížení zálohy po 3 měsících již netrvají, je plátce povinen zvýšit zálohu na výši uvedenou na řádcích 51 nebo 52 v tomto PŘEHLEDU.
12. Dotazy zodpoví Vaše OP VZP nebo Centrum informací VZP Praha 1, Hyberská 8, PSČ 110 00, v době od 8 do 16 hodin na telefonním čísle: (02)21 107 100; v době od 16 do 8 hodin je na stejném telefonním čísle záznamník. Obecné informace, seznam OP VZP, i hodnoty P_{min} a VZS z řádku 51 a 52 PŘEHLEDU, je možno nalézt také na adrese internetu: www.vzp.cz.